

LOVER OG FORSKRIFTER

Jegerens lovsamling – utgave 12, februar 2023

JEGERPRØVEN

Med Norges Jeger- og Fiskerforbund

**Norges Jeger-
og Fiskerforbund**

Forord

Lovverket som gjelder for jakt og fangst gir oss jegere muligheter, samtidig som det begrenser og kontrollerer aktiviteten til det beste både for jegerstanden, andre brukere av naturen og ikke minst naturen selv.

Både nye jegere og jegere som har vært aktive i flere år må forholde seg til stadige endringer av lover og forskrifter. Det er en utfordring for de fleste å klare å holde seg oppdatert på dette området. Norges Jeger- og Fiskerforbund hjelper deg med dette gjennom utarbeidelsen av «Jegerens lovsamling».

Dette heftet er en sammenstilling av de viktigste paragrafene fra lovene og forskriftene du må forholde deg til som jeger. Ikke alt er aktuelt for alle, men målsetningen er at dette heftet skal være et oppdatert oppslagsverk for deg.

Hvalstad, april 2022

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Forord	3
Angående endringer i lover og forskrifter	5
Naturmangfoldloven	6
Viltloven	12
Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst	24
Forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning	38
Jakt og fangsttider	43
Jakt og fangst på Svalbard	55
Forskrift om forvaltning av bever	63
Forskrift om forvaltning av hjortevilt	64
Viltforskriften	74
Jakt og fangst på sel	84
Våpenlova	87
Våpenforskrifta	95
Søke om våpentillatelse	107
Fjelloven	108
Dyrevelferdsloven	110
Hundeloven	111
Forskrift om utlegging av åte og føring av vilt	118
Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD)	120
Forskrift om soner ved påvisning av Chronic Wasting Disease (CWD)	124

Angående endringer i lover og forskrifter

I dag kjenner vi til at regjeringen arbeider med å revidere hundeloven samt viltloven. Ikrafttredelse av ny våpenlov og våpenforskrift skjedde 01. juni. 2021. Miljødirektoratet har i tillegg slått sammen flere av viltforskriftene (blant annet tidligere skadefellingsforskriften) i én ny viltforskrift (april 2020). Endringer har det også vært i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Alle lover og forskrifter omtalt i dette heftet innleder med når denne første gang tredde i kraft, samt når den sist ble endret. På www.lovdato.no kan du skrive inn det som står etter sist endret i en lov eller forskrift, og du vil se hva som konkret er den siste endringen.

Våren 2016 ble det påvist skrantesyke (Chronic Wasting Disease (CWD)) på trevillrein i Nordfjella villreinområde. Dette var første gang denne sykdommen ble påvist i Europa. Mattilsynet fulgte opp med å fastsette en soneforskrift for kommunene rundt Nordfjella villreinområde i tillegg til en generell forskrift for resten av landet med blant annet forbud mot foring av hjortevilt og bruk av saltstein.

Høsten 2020 ble det påvist skrantesyke på en eldre bukk på Hardangervidda. Denne nye situasjonen blir fulgt opp med ny, utvidet soneforskrift som også omhandler kommunene rundt Hardangervidda. Påvisning av skrantesyke i Norge er svært alvorlig, ikke bare for villreinen, men potensielt også for alle våre hjortedyr og tamreindriften. Vi må derfor regne med at vi må leve med forskrifter med ulike restriksjoner både i kommunene der det er påvist smitte og landet for øvrig i årene framover.

På www.lovdato.no vil du til enhver tid finne oppdaterte lover og forskrifter.

Hvalstad, april 2022

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Naturmangfoldloven

(Lov om forvaltning av naturens mangfold)

Dato: LOV-2009-06-19-100 - Sist endret: LOV-2020-06-19-88

Kapittel I.

Formål og virkeområde mv.

§ 1. (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

§ 2. (stedlig virkeområde)

Loven gjelder på norsk landterritorium, herunder innsjøer og vassdrag, og i Norges territorialfarvann.

For Svalbard og Jan Mayen gjelder lovens kapittel VII. Kongen kan bestemme at også andre bestemmelser gjelder for Svalbard og Jan Mayen. For øvrig gjelder lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard og lov 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen i stedet for loven her. På kontinentalsokkelen og i jurisdiksjonsområder opprettet i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven) gjelder §§ 1, 3 til 5, 7 til 10, 14 til 16, 57 og 58 så langt de passer.

§ 3. (definisjoner)

I denne lov forstås med

- a) art: etter biologiske kriterier bestemte grupper av levende organismer;
- b) bestand: en gruppe individer av samme art som lever innenfor et avgrenset område til samme tid;

- c) biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene;
- d) dyr: pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk og virvelløse dyr;
- e) fremmed organisme: en organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet;
- f) genetisk materiale: gener og annet arvemateriale i ethvert biologisk materiale, som kan overføres til andre organismer med eller uten hjelp av teknologi, likevel ikke genetisk materiale fra mennesker;
- g) høsting: jakt, fangst, fiske og innsamling av planter eller plantedeler (medregnet bær og frukter) og sopp, i friluftsliv og næring;
- h) innførsel: kryssing av grense på land mot nabostat eller ilandføring fra områder utenfor lovens virkeområde;
- i) naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning;
- j) naturtype: ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster;
- k) organisme: enkeltindivid av planter, dyr, sopp og mikroorganismer, inkludert alle deler som er i stand til å formere seg eller overføre genetisk materiale;
- l) planter: karplanter, moser og alger;
- m) sopp: sopp og lav;
- n) utsetting: utsetting, bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket;
- o) uttak: enhver form for avlaving eller fjerning av hele eller deler av organismer fra naturen uansett formål;
- p) vilt: naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier;
- q) virvelløse dyr: dyr uten ryggstøyle;
- r) økologisk funksjonsområde: område – med avgrensning som kan endre seg over tid – som oppfyller en økologisk funksjon for en art, slik som gyteområde, oppvekstområde, larvedriftsområde, vandrings- og trekkruter, beiteområde, hiområde, myte- eller hårfellingsområde, overnattings-

område, spill- eller parringsområde, trekkvei, yngleområde, overvintringsområde og leveområde;

- s) økologisk tilstand: status og utvikling for funksjoner, struktur og produktivitet i en naturtypes lokaliteter sett i lys av aktuelle påvirkningsfaktorer;
- t) økosystem: et mer eller mindre velavgrenset og ensartet natursystem der samfunn av planter, dyr, sopp og mikroorganismer fungerer i samspill innbyrdes og med det ikkelevende miljøet.

Kapittel II.

Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom

bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kapittel III.

Artsforvaltning

§ 15. (forvaltningsprinsipp)

Høsting og annet uttak av naturlig villlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Unødig skade og lidelse på villlevende dyr og deres reir, bo eller hi skal unngås. Likeledes skal unødig jaging av villlevende dyr unngås.

Høsting og annet uttak av villlevende planter og sopp er tillatt så langt det ikke truer overlevelsen av den aktuelle bestanden eller begrenses ved lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for lovlig ferdsel, landbruksvirksomhet eller annen virksomhet som skjer i samsvar med aktsomhetsplikten i § 6.

Det som i denne loven er bestemt om lakse- og innlandsfisk, gjelder også for ferskvannskreps. Høsting og annen utnyttelse av marine organismer reguleres av lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar.

§ 16. (høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk)

Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Vedtak om å tillate høsting av lakse- og innlandsfisk treffes med hjemmel i lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. (lakse- og innlandsfiskloven).

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Tredje og fjerde ledd gjelder ikke ved vedtak om høsting av fremmede organismer.

§ 17. (alminnelige regler om annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk)

Smågnagere, krypdyr og lakse- og innlandsfisk kan avlives dersom det er nødvendig for å hindre skade på person eller eiendom.

Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.

Dersom bestanden av jerv, gaupe og bjørn over tid har vært klart over bestandsmålet, skal Kongen gi forskrift om adgang for eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, til å avlive jerv, gaupe og bjørn når avlaving må anses påkrevd for å fjerne en umiddelbar og betydelig fare for skade på bufe, tamrein og gris. Dersom bestanden av jerv, gaupe og bjørn over tid har vært klart under bestandsmålet, eller ekstraordinære bestandsmessige forhold tilsier det, skal Kongen oppheve adgangen til avlaving.

Avlaving og forsøk på avlaving etter annet og tredje ledd skal straks meldes til politiet. Kongen kan i forskrift fravike bestemmelsen i annet ledd annet punktum for spesielt truede arter eller spesielt truede bestander av enkelte arter.

Avliving for å hindre at et dyr lider unødig er tillatt i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven). Det samme gjelder avliving for å bekjempe smittsom sykdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser i samsvar med lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

Endret ved lov 17 sep 2010 nr. 57 (i kraft 1 okt 2010 iflg. res. 17 sep 2010 nr. 1276).

§ 17a. (rovdyrsikkert hegn)

Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive rovdyr som befinner seg i rovdyrsikkert hegn når avliving må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på produksjonsdyr eller hund. Hegnet må tilfredsstillende kravene til rovdyrsikkert hegn fastsatt av myndigheten etter loven.

Avliving og forsøk på avliving skal straks meldes til politiet. Kongen kan i forskrift fravike bestemmelsen i første ledd første punktum for spesielt truede arter eller spesielt truede bestander av enkelte arter.

Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, skal ved grunn til mistanke om at rovdyr befinner seg i rovdyrsikkert hegn straks varsle myndigheten etter loven.

§ 18. (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d) for innfangning til gjenoppbygging av bestander,
- e) for innfangning til lovlig oppdrettsvirksomhet,
- f) for forskning, undervisning eller taksonomisk virksomhet, eller
- g) som er fremmede organismer.

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd.

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak.

Kommunen kan gi tillatelse til uttak av hjortevilt og bever for å avverge skade etter § 18 første ledd bokstav b, samt til å fjerne

beverbolig eller dam for å hindre vesentlig skade ved oversvømmelse. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 19. (erstatning for tap og følgekostnader når husdyr og tamrein blir drept eller skadet av rovvilt)

Når husdyr og tamrein blir drept eller skadet av rovvilt, yter staten full erstatning for tapet og følgekostnadene i samsvar med forskrift gitt av Kongen. Kongen kan også gi forskrift om tilbakekreving av uriktig utbetalt beløp.

§ 22. (ferdselsregulering i utmark)

For å hindre skade eller ulempe for planter eller dyr kan Kongen gi forskrift om gjennomføring av større arrangementer i utmark og for naturstudier, fotografering mv. og for ferdselsformer som i særlig grad kan være skadelig.

§ 26.(handel mv.)

For å gjennomføre konvensjon 3. mars 1973 om internasjonal handel med truede arter av vill flora og fauna (CITES) eller andre internasjonale forpliktelser, eller for øvrig for å bevare naturlig villlevende arter, kan Kongen gi forskrift om inn- og utførsel, transport, omsetning og oppbevaring eller besittelse av levende eller døde eksemplarer eller deler av slike.

Viltloven

(lov om jakt og fangst av vilt)

Dato: LOV-1981-05-29-38 - Sist endret: LOV-2021-06-07

Kapittel I. Formål og omfang.

§ 1. (lovens formål)

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

§ 2. (lovens virkeområde)

Med vilt menes i denne lov alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr.

Loven gjelder også i Norges økonomiske sone.

Kapittel II. Viltorganene.

§ 4. (viltorganene)

I viltforvaltningen er det følgende organer:

1. Departementet
2. Miljødirektoratet
3. Fylkesmannen
4. Fylkeskommunen
5. Kommunen

Kongen kan gi nærmere regler om etablering av særlige samarbeidsorganer i viltforvaltningen.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen. Reglene om klage i forvaltningsloven gjelder tilsvarende.

§ 6. (viltorganenes arbeidsoppgaver)

Viltorganene skal arbeide for å fremme formålet med loven og gi myndigheter og organisasjoner, bedrifter og personer bistand, råd og veiledning i saker om viltforvaltning.

Kongen kan gi nærmere regler om viltorganenes organisasjon og virksomhet.

Kapittel III.

Vilt i fangenskap

§ 7. (forbud mot vilt i fangenskap)

Ingen skal holde vilt i fangenskap med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Kongen kan gi forskrift om adgang til å holde vilt i fangenskap, og om oppdrett, farming og utsetting av vilt i innhegnet område. I forskriften kan det settes krav om tillatelse og særskilte håndhevningsregler for å stanse ulovlig virksomhet.

Kapittel IV.

Jaktbare arter og jakttider

§ 9. (jaktbare viltarter og jakttider)

Kongen fastsetter hvilke arter som kan være gjenstand for jakt og innen hvilke tidsrammer jakten kan foregå.

Direktoratet fastsetter jakttiden for den enkelte art og innen hvilke områder jakten kan foregå. Det kan fastsettes ulike jakttider for de enkelte deler av landet. Jakttiden kan gjelde en bestemt tid av døgnet eller uken, og den kan settes forskjellig for jakt etter hann og hunn og etter eldre og yngre individer av vedkommende art. Direktoratet kan også fastsette kvoter for felling av vilt. Reglene om fellingstillatelse i og med hjemmel i kapittel V gjelder tilsvarende. Det bør ikke fastsettes jakttid i hekke- og yngletiden for vedkommende art.

§ 10. (dager med jaktforbud)

Jakt og fangst er ikke tillatt i tiden fra og med 24. desember til og med 31. desember og ikke på langfredag, påskeaften og første påskedag.

§ 15. (felling av vilt i særlige områder)

Direktoratet kan uten hensyn til regler om fredning og jakttider gi fellingstillatelse på:

- 1.Utsatt vilt i innhegnet område eller på øy.
- 2.Sjøfugl og and til bruk til menneskeføde der dette er vanlig.

Kapittel V.

Hjortevilt- og beverjakt, arealvilkår og rettet avskyting.

§ 16. (fellingstillatelse på hjortevilt og bever – minsteareal)

Direktoratet bestemmer i hvilke områder jakt på elg, hjort, villrein, rådyr, dåhjort og bever kan drives.

Direktoratet fastsetter minsteareal eller kvoter for felling av dyr av arter nevnt i første ledd. Kommunen utsteder fellingstillatelse i samsvar med areal- eller kvotefastsettelsen.

Når særlige omstendigheter foreligger, kan direktoratet gjøre unntak fra reglene i annet ledd.

§ 17. (rettet avskyting og andre vilkår for felling)

I fellingstillatelsen etter § 16 kan det settes som vilkår at det skal felles hann eller hunn og eldre eller yngre individ av vedkommende viltart.

Departementet kan gi nærmere regler om utstedelse av fellingstillatelse og herunder sette som vilkår for storviltjakt at eiendommer slås sammen etter reglene i kapittel VIII.

§ 18. (grunnlaget for minsteareal)

Ved fastsettelse av minsteareal og fellingskvote skal det tas hensyn til bestandens størrelse, artens levevilkår i det enkelte distrikt og den skade vedkommende viltart volder.

Kapittel VI.

Utøvelse av jakt og fangst.

§ 19. (human jakt)

Jakt og fangst skal utøves på slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom.

§ 20. (bruk av våpen under jakt)

Til felling av vilt under jakt kan bare brukes skytevåpen med ladning av krutt.

Til jakt er bruk av hagle for mer enn to skudd og helautomatisk rifle forbudt.

Bruk av selvsqudd til felling av vilt er forbudt. Det samme gjelder bruk av kunstig lys i jaktøyemed, med følgende unntak:

- a) åtejakt på rødrev, når lyskilden er fast montert
- b) ettersøk av påskutt hjortevilt
- c) avliving av vilt som er fanget levende i felle
- d) Jakt på villsvin når jakten foregår i åpent terreng eller ved åteplass.

Ved ettersøk som nevnt i tredje ledd bokstav b, har jegeren bevisbyrden for at påskytingen er lovlig. Jegeren skal varsle politi, jaktrettshaver og kommunen om bruken av kunstig lys før ettersøket tar til. Dersom varsling i vesentlig grad vil forsinke ettersøket, kan begrunnet melding om slik bruk av kunstig lys sendes samme instanser umiddelbart etter avsluttet søk.

Departementet gir nærmere forskrifter om de skytevåpen og den ammunisjon som det skal være tillatt å bruke under jakt, og om hvordan våpen og ammunisjon skal oppbevares og medbringes under jakt. Videre kan departementet ved forskrift gi nærmere bestemmelser om bruk av kunstig lys i tilfeller som nevnt i tredje

ledd. Departementet kan også ved forskrift tillate at kunstig lys benyttes ved åtejakt på andre arter enn rødrev, ved ettersøk av andre arter enn hjortevilt og ved avliving av vilt i andre tilfeller enn nevnt i tredje ledd.

§ 21. (bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt)

Det er forbudt under jakt:

- a) å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane
- b) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller til avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren
- c) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt
- d) å løse skudd fra luftfartøy eller motorkjøretøy.

Innen en avstand av 2 kilometer fra land, herunder holmer og skjær, er det forbudt å drive jakt fra motorbåt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor. Dette gjelder likevel ikke ved ettersøk av påskutt sjøfugl i sjø når fartøyets hastighet ikke overstiger 5 knop. Jegeren har bevisbyrden for lovlig påskyting og skal snarest varsle politi og kommunen om bruk av motor under ettersøket. Fylkeskommunen kan for bestemte områder og tidsrom øke eller minske avstanden.

Departementet kan fastsette forskrifter om største tillatte hastighet under jakt fra fartøy utenfor område nevnt i annet ledd.

§ 22. (svømmende dyr)

Svømmende hjortevilt må ikke jages eller avlives med mindre det forfølges som såret.

§ 23. (bruk av hund under jakt)

Bruk av løs, på drevet halsende hund er forbudt unntatt for jakt på hare, rødrev og gaupe. For jakt på andre arter kan direktoratet gi samtykke for det enkelte område.

Direktoratet fastsetter til hvilke tider jakt med hund etter første ledd kan foregå. Tidene kan settes forskjellig for ulike deler av landet og de kan gjelde bestemte hunderaser.

Det kan settes som vilkår for bruk av hund at jakten skjer på område av en bestemt minstepørrelse.

§ 24. (fangst)

Bruk av fangstredskaper er forbudt med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Bruk av fangstredskaper er forbudt mot annet vilt enn smågnagere og krypdyr, om ikke annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Departementet gir forskrifter om fangst der dette kan være av betydning for næringsgrunnlaget og ellers der det er nødvendig for å begrense skader som viltet gjør. Det kan herunder fastsettes krav om typegodkjenning av fangstredskaper og om betaling av gebyr for å få et redskap typegodkjent.

§ 25. (bruk av gift)

Bruk av kjemikalier eller gift til avliving av annet vilt enn smågnagere og krypdyr, er forbudt. Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra forbudet.

§ 26. (fullmakt for Kongen til å gi forskrifter)

Kongen kan gi nærmere regler

1. for å forebygge skade og ulykke under jakt og fangst, herunder om aldersgrense og om plikt til å legge frem helseattest for å kunne drive jakt,
2. om forsikring for jegere og fangstfolk, herunder ansvars-, ulykkes- og invaliditetsforsikring og plikt til å delta i kollektiv forsikring,
3. om storviltjakten, herunder om skyteprøve, jaktmåter, organisering av jaktlag og bruk av ettersøkshund.
4. om innsamling av egg og deler av vilt og om felling, merking og fangst av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål uten hensyn til de regler som ellers gjelder,
5. om innfangning av vilt for overføring i live til annet område,
6. om plikt til å melde fra om såret og skadet vilt og om avliving av vilt av humanitære grunner uten hensyn til hvem som har jaktrett til grunnen,

7. om opprettelse av et sentralt jegerregister,
8. om adgangen til å legge ut åte i forbindelse med jakt, fangst og felling av vilt eller for andre særlige formål, herunder om utlegging av åte for å lokke til seg vilt når dette kan skade viltet eller naturmiljøet.
9. om innførsel og utførsel av dødt og levende vilt og av egg.
10. om storviltjakten og småviltjakten, herunder om jaktformer.
11. om saksbehandlingen til utfylling av reglene i tjenesteloven for autorisasjon av preparanter og av jegerprøveinstruktører, herunder om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 annet ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

Kapittel VII.

Retten til jakt og fangst.

§ 27. (grunneierens enerett til jakt og fangst)

Med de innskrenkninger som er fastsatt i denne lov og i forskrifter gitt i medhold av loven, har grunneieren enerett til jakt og fangst.

§ 28. (jaktrett for bruker, leie av jaktrett)

Overlater grunneieren sin eiendom til noen annen til bruk, skal brukeren ha jaktretten med mindre annet er avtalt. Forbeholder grunneieren seg jaktretten, kan jakt ikke drives på brukerens åker og eng i tiden fra og med 1. mars til og med 30. september.

Jaktrett kan ikke skilles fra eiendommen for lengre tid enn 10 år om gangen, uten når jaktretten følger bruksretten til eiendommen. På jordskifte kan det allikevel bestemmes at jaktretten fortsatt skal være felles helt eller delvis.

Avtale om særskilt bortleie av jaktrett skal være skriftlig. Gjelder avtalen for mer enn 5 år, skal leier og utleier sørge for at melding om leieforholdet med opplysning om vilkårene straks blir sendt kommunen.

Fremleie av jaktrett kan ikke finne sted uten samtykke fra den som har jaktretten etter § 27.

Kongen kan gi regler om forbud mot fremleie av jaktrett.

Overlater grunneieren til noen annen enn grunnens bruker å utøve jakten, er også eieren ansvarlig for økonomisk skade som jakten volder brukeren.

Reglene i denne paragraf om retten til jakt gjelder også retten til fangst.

§ 29. (retten til jakt i sameiestrekning)

I sameie har alle med eiendomsrett eller bruksrett til skog, havnegang, slått eller grunn rett til jakt og fangst med mindre annet følger av avtale eller annet rettsgrunnlag.

Rettighetshaver etter første ledd kan med en måneds varsel innkalle de øvrige til et møte til valg av et styre på inntil 5 medlemmer som skal forvalte jakten og fangsten i sameiet. Styret skal i samarbeid med kommunen utarbeide forslag til regler for forvaltningen. Forslaget skal forelegges alle rettighetshaverne til uttalelse før direktoratet fastsetter reglene.

Gir sameiets størrelse og tallet på rettighetshavere grunn til det, kan direktoratet etter å ha innhentet uttalelse fra kommunen sette forbud mot jakt og fangst inntil regler er fastsatt etter annet ledd. Forbudet med opplysning om når det trer i kraft skal kunngjøres på den måte som er vanlig i distriktet.

Reglene i annet og tredje ledd gjelder tilsvarende når tre eller flere eiendommer har retten til jakt og fangst i fellesskap.

Er jaktregler ikke fastsatt i samsvar med denne bestemmelse eller som ledd i jordskifte, kan jakt og fangst i sameiet bare utøves av en person om gangen for hver som har slik rett etter første ledd.

§ 30. (retten til jakt i bygdeallmenning)

For jakt og fangst i bygdeallmenning gjelder bestemmelsene i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger kap. 7.

§ 31. (retten til jakt og fangst på statens grunn)

På statsgrunn som ikke reguleres av lov av 6 juni 1975 (Fjelloven) er småviltjakt og fangst tillatt mot løsning av jaktkort og betaling av vederlag for norske statsborgere og for alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge. Reindriftsamenes jakt og fangst reguleres av reindriftsloven § 26.

Departementet kan gi nærmere regler om all jakt og fangst på statens grunn utenfor statsalmenning herunder om lavere pris og fortrinnsrett til jakt og fangst for fast bosatte i kommunen og om utlendingers jaktadgang.

§ 32. (grensen for grunneiers jaktrett mot vann)

På elv og innsjø går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som hans eiendomsrett. Mot hav og fjord går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som landet ligger tørt. Utenfor denne grense og på grunner og skjær som er overskylt ved alminnelig høyvann og ikke tilligger noen eiendom som kobbefield, er jakt og fangst tillatt for norske statsborgere og alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge. Direktoratet kan i enkelttilfelle gi utlendinger som ikke er bosatt i Norge adgang til slik jakt.

§ 33. (grunneiers jaktrett på vei)

Eier av vei med tilbehør har ikke rett til jakt og fangst på denne uten at han også eier tilstøtende grunn. Den som eier grunnen på begge sider av en vei, har retten til jakt og fangst på veien selv om han ikke eier denne. Hvor vei danner grense mellom grunn som tilhører forskjellige eiere og ingen av disse eier veien, har hver av grunneierne rett til jakt og fangst på veien.

Reglene om jakt og fangst på vei gjelder også jernbane, rørgate, gate for kraftledning og lignende anlegg.

§ 34. (forfølgningsretten)

Den som på lovlig grunn sårer storvilt, har rett til å forfølge og til egne seg dyret også på grunn der en annen enn jegeren har jaktretten. Forfølgningsretten opphører ved utgangen av den dag da viltet kom inn på en annens grunn. Jegeren har bevisbyrden for lovlig forfølgning. Kongen kan i forskrift fastsette hvilke viltarter som skal regnes som storvilt.

Jegeren skal snarest mulig gi grunneieren og kommunen melding om forfølgning som nevnt i første ledd og om utfallet.

Grunneieren har ikke rett til å jage eller fange vilt som forfølges på hans grunn etter reglene i første ledd. Han kan allikevel avlive dyret på forfølgerens vegne når hensynet til dyret tilsier det.

Den som utøver forfølgningsrett etter første ledd må ikke løse skudd i andres hage eller gårdstun. Jegeren plikter å erstatte skade som forfølgning påfører andres eiendom.

§ 36. (almenhetens jaktadgang)

Kommunen skal arbeide for en forsvarlig utnyttelse av muligheten for småviltjakt, der dette er forenlig med § 1 i denne lov.

I større områder der almenheten ikke har adgang til småviltjakt, skal kommunen i samråd med grunneierne søke å oppnå minnelig ordning med salg av jaktkort.

Når minnelig ordning ikke oppnås, kan departementet pålegge en eller flere grunneiere eller rettighetshavere å selge jaktkort til almenheten der uheldige bestandsforhold kan oppstå, fordi grunneierne vedvarende har unnlatt å utnytte småviltjakten. Pålegget skal være tidsbegrenset og kan gis for maksimalt 5 år.

I pålegget kan bestemmes hvor mange jaktkort som skal selges, fordelingen av jaktkortene og hvem som skal administrere jaktkortsalget. Ved fastsettelse av kortpris skal det tas hensyn til vanlig pris i distriktet.

Inntekten av jaktkortene tilfaller rettighetshaveren. Hvis pålegget gjelder flere rettighetshavere, deles inntekten forholdsvis. Dersom rettighetshaver finner at ordningen har medført tap for ham, kan han begjære skjønn til avgjørelse av spørsmålet om erstatning.

Kapittel VIII.

Sammenslåing av eiendommer til felles viltområde.

§ 37. (sammenslåing til felles viltområde)

For å fremme en forsvarlig og rasjonell viltforvaltning skal viltorganene ved opplysning og tilrettelegging arbeide for organisering av utmarksarealer til felles viltområde.

Dersom kommunen finner at flere eiendommer bør slås sammen til felles viltområde, skal de jaktberettigede innkalles til fellesmøte der kommunen i samsvar med regler fastsatt av departementet søker å oppnå en frivillig avtale om sammenslåing.

Oppnås ikke enighet etter annet ledd, kan et flertall av de jaktberettigede hvis grunn etter kommunens skjønn representerer en overvekt i jaktlig henseende, med bindende virkning for de øvrige beslutte at eiendommen skal slås sammen til et felles viltområde.

Når flere eiendommer er slått sammen til et felles viltområde, kan de jaktberettigede ved flertallsvedtak etter tredje ledd fastsette regler om utøvelse av jakt, salg av jaktkort, gjennomføring av viltstelltiltak og fordeling av omkostninger og utbytte av jakten. Vedtak etter tredje og fjerde ledd trenger godkjenning av kommunen. Kommunens avgjørelse kan påklages til Direktoratet.

Departementet gir nærmere regler om gjennomføring av bestemmelsene i denne paragraf, herunder om at fylkeskommunen skal tre i stedet for kommunen når eiendommene ligger i forskjellige kommuner.

§ 38. (sammenslåing for å oppnå minsteareal for storviltjakt)

For eiendommer som hver for seg ikke når opp i minsteareal for felling av hjortevilt skal kommunen søke å få i stand frivillig sammenslåing.

Dersom frivillig ordning ikke oppnås, kan Direktoratet etter forslag fra kommunen treffe vedtak om tvungen sammenslåing.

De jaktberettigede kan bestemme fordeling av fellingskvote og utbytte. Blir enighet ikke oppnådd, treffer kommunen avgjørelse, som kan påklages til Direktoratet.

Departementet gir nærmere regler om gjennomføring av bestemmelsene i denne paragraf, herunder at fylkeskommunen skal tre i stedet for kommunen når eiendommene ligger i forskjellige kommuner.

Kapittel IX.

Obligatorisk jegerprøve, jegeravgift, fellingsavgift og viltfond.

§ 39. (obligatorisk jegerprøve)

Kongen kan gi regler om en prøve som må bestås for å kunne drive jakt og fangst etter denne lov, herunder om eksamensgebyr, obligatorisk kurs og kursavgift.

§ 40. (kontroll med betalt jegeravgift)

Den som vil drive jakt og fangst etter denne lov, skal betale jegeravgift etter satser og regler som Kongen fastsetter, herunder gebyr for ekstra utsending av jegeravgiftskort. Avgiften gjelder for hele landet og for jaktåret, regnet fra og med 1. april til og med 31. mars.

For hvert dyr som tillates felt eller felles av elg, hjort og villrein skal det betales en fellingsavgift etter satser og regler som Kongen fastsetter. Kongen kan bestemme at kommunen innenfor nærmere rammer kan fastsette fellingsavgiften for elg og hjort.

§ 41. (kontroll med betalt jegeravgift)

Den som mot eller uten vederlag stiller rett til jakt og fangst til rådighet for en annen, plikter å forvise seg om og er selv ansvarlig for at vedkommende har betalt jegeravgift.

Bevis for betalt jegeravgift, jegerkortet, skal medbringes under jakt og fangst og fremvises på forlangende av grunneier, noen som opptrer på hans vegne eller av jakttoppsynet.

§ 42. (fritak for betaling av jegeravgift)

Departementet kan ved forskrift fritak for betaling av jegeravgift etter § 40 når det gjelder felling og fangst til vitenskapelige formål og annen felling som ikke er ledd i vanlig jakt og fangst.

§ 43. (viltfond)

Jegeravgiften og fellingsavgiften går inn i et viltfond til fremme av viltforvaltningen. Fellingsavgifter som fastsettes av kommunen, går inn i tilsvarende kommunale viltfond. Direktoratet kan gi regler om anvendelse av midlene i kommunale viltfond.

Kapittel X.

Forskjellige regler.

§ 44. (retten til egg og dun)

Grunneieren eller bruker kan bare ta bort egg og dun fra fuglereir av slike fuglearter, til slike tider og i slike områder som departementet bestemmer.

§ 45. (ferdsel med våpen på annen manns grunn)

Ferdse med skytevåpen eller fangstredskap er forbudt i utmark der en annen har jaktrett, med mindre det skjer i lovlig ærend, og våpenet bæres uladd.

§ 46. (jaging og lokking av vilt)

Vilt må ikke jages eller lokkes bort fra andres jaktområde. Fôring av vilt kan allikevel skje som ledd i et planmessig viltstell. Grunneier eller bruker kan skremme eller jage bort vilt når dette må anses nødvendig for å avverge skade eller ulempe.

§ 47. (innførsel og utsetting av nye viltarter/underarter)

Uten Direktoratets samtykke er det forbudt å innføre viltarter til Norge eller sette ut viltarter eller underarter som ikke fra før forekommer i distriktet.

§ 48. (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

Vilt som ulovlig er felt, innført til Norge eller ulovlig holdes fanget, eller verdien av dette, tilfaller Viltfondet etter § 43 første punktum. Det samme gjelder forlatte egg, egg som oppbevares ulovlig, fallvilt og vilt som er avlivet i medhold av naturmangfoldloven §§ 16 og 18.

Hvis viltet som nevnt i første ledd er hjortevilt og bever, tilfaller viltet i stedet kommunen. Kommunen kan likevel overlate hjortevilt og bever som er ulovlig felt i jakttid, eller dets verdi, til

den jaktberettigede mot tilsvarende fradrag i hans fellingskvote. Tilsvarende gjelder når hjortevilt eller bever er felt med tillatelse av kommunen etter naturmangfoldloven.

Kommunen skal så vidt mulig sørge for at viltet blir tatt vare på.

§ 48a. (oppbevaring mv. av fredet vilt)

Ingen må oppbevare eller omsette fredet vilt eller fredede egg uten at han for det enkelte eksemplar kan godtgjøre at han har nødvendig tillatelse.

Kongen kan gjøre unntak for eldre individer av nærmere bestemte arter av fredet vilt og egg som er i privat besittelse før bestemmelsens ikrafttreden.

§ 49. (autorisasjon av preparanter og omsetning av vilt)

Kongen kan fastsette forskrifter om autorisasjon av viltpreparanter og om plikt for disse til å føre skriftlige oppgaver over vilt som mottas og hvem det mottas fra. Oppgavene kan kreves fremlagt av viltorganene. Direktoratet gir forskrifter om preparantere og andres adgang til håndtering, utstopping og omsetning av dødt vilt.

§ 49a. (merke- og registreringsplikt)

Kongen kan fastsette forskrifter om merking og registrering av dødt og levende vilt, preparater av vilt, og egg. Det kan herunder pålegges preparanter og/eller andre plikt til å utføre merking av preparater og gi opplysninger til et sentralt register om preparant, oppdragsgiver og preparat. Det kan også pålegges betaling av gebyr for gjennomføring av merking og registrering.

§ 50. (plikt til å opplyse om jaktutbytte)

Departementet kan bestemme at den som har drevet jakt og fangst og den som har leiet ut jakt- og fangstrettigheter eller solgt jaktkort, kan pålegges å gi viltorganene opplysninger, herunder innlevere hele eller deler av viltet, til statistiske eller vitenskapelige formål. Dersom slikt pålegg ikke er etterkommet, kan det ilegges en tilleggsavgift på jegeravgiften for det påfølgende jaktår etter satser som Kongen fastsetter.

§ 51. (skuddpremier)

Skuddpremie kan bare fastsettes for viltarter som har jakttid og som gjør skade. Fastsettelse av skuddpremie trenger godkjenning av fylkeskommunen eller den fylkeskommunen i samråd med direktoratet gir fullmakt.

Vederlag for felling i henhold til naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b kan fastsettes av departementet.

Kapittel XI.

Hunder.

§ 52. Om sikring av hund, opptak av løs hund, avliving av hund, reaksjoner mot hundeholderen mv. gjelder hundeloven.

Kapittel XII.

Strafferegler og ikrafttreden.

§ 56. (strafferegler)

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som overtrer regler gitt i eller i medhold av denne lov dersom ikke forholdet rammes av strengere straffebud. Under særlig skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 2 år anvendes. Uaktsom overtredelse er straffbar. Den som krenker en annens rett ved å jage, sette fangstredskaper for, fange eller drepe dyr som ikke er i noens eie, straffes med bøter. Forsøk er straffbart.

Gjelder overtredelsen også naturmangfoldloven, skal straffebestemmelsen i naturmangfoldloven § 75 anvendes.

§ 57. (ikrafttreden)

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ Fra samme tid oppheves lov av 14. desember 1951 om viltstellet, jakt og fangst. Reglene og bestemmelsene gitt i medhold av sistnevnte lov fortsetter å gjelde inntil de blir opphevet eller endret, såfremt det er hjemmel for reglene og bestemmelsene også i denne lov.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Dato: FOR-2002-03-22-313 - Sist endret: FOR-2021-02-02-325

Kapittel 1.

Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at

- a) jakt- og fangsttradisjonene føres videre gjennom høsting av viltproduksjonen til gode for landbruksnæringen og friluftslivet,
- b) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og
- c) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for jakt og fangst etter vilt i Norge innenfor fastsatt jakttid.

Forskriften gjelder også ved lisensfelling innenfor fastsatt fellingsperiode og avliving av skadegjørende vilt i henhold til tillatelse gitt i viltloven eller forskrifter med hjemmel i viltloven.

§ 3. Definisjoner

Med storvilt menes i denne forskrift følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.

Kvotejakt: Ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 9, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet.

Lisensfelling: Skademotivert felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 12, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret for å kunne delta.

§ 4. Nødvendige papirer under jakt, felling og fangst

Under jakt, lisensfelling og fangst skal gyldig jegeravgiftskort og våpenkort, jf. lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 9, medbringes. Under jakt og felling av storvilt medbringes dokumentasjon for avlagt skyteprøve når jakta eller fellingen utøves med rifle. Under jakt på elg, hjort og rådyr medbringes i tillegg dokumentasjon på tilgang til godkjent ettersøkshund. Lisensjegere skal medbringe personlig lisens for gjeldende art og jaktår under fellingen. Under jakt på villrein medbringes kontrollkort og eventuell skriftlig fellesjaktavtale.

Kapittel 2.

Aldersgrenser

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

§ 6. Opplæring i jakt og fangst

Den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt

med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype og kråkefugl i opplæringsøyemed når vedkommende

- a) har samtykke fra foreldre eller foresatte, og
- b) er under forsvarlig tilsyn av person som har fylt 20 år
Tilsynspersonen må ha utøvd jakt og betalt jegeravgiften i minst tre år. Tilsynspersonen skal også ha tillatelse fra rettighetshaver. Den som har tilsynet skal ha mulighet til å kontrollere og instruere vedkommende.

Den som i løpet av kalenderåret fyller 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt, unntatt lisensfelling, med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29. Det stilles i tillegg krav om bestått jegerprøve og skyteprøve for storviltjegere.

§ 7. Fritak for jegeravgift

Den som med hjemmel i § 6 er under opplæring i jakt eller fangst er fritatt for å betale jegeravgift.

Miljødirektoratet kan etter søknad fritta for betaling av jegeravgift i enkelte særlige tilfeller for å ivareta et allmenntilgitt formål.

Kapittel 3.

Jegerprøven

§ 8. Obligatorisk jegerprøve

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling eller fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Miljødirektoratet.

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en elektronisk eksamen. Jegerprøven kan avlegges fra og med det kalenderåret kursdeltakeren fyller 14 år.

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge jegerprøve dersom de kan dokumentere at de fyller vilkårene for å drive tilsvarende jakt i sitt bopelsland.

§ 9. Obligatorisk kurs

Studieorganisasjoner og andre kan etter avtale med Miljødirektoratet arrangere det obligatoriske kurset i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 95 om voksenopplæring.

Kurset skal være på 30 timer. Den obligatoriske undervisningen skal gjennomføres ved ett av tre alternativer:

1. Over to helger (fredag–søndag)
2. Over fem hele sammenhengende dager, der den obliga-

toriske undervisningen hver dag skal gjennomføres innenfor tidsrommet fra 08.00 til 18.00.

3. Over ni dager

Rekkefølgen på dagene i de tre alternativene kan endres dersom lokale forhold tilsier det. Kombinasjoner mellom ulike alternativ er ikke tillatt ved gjennomføring.

Kurset skal ledes av en instruktør som er utdannet etter Studieplan for utdanning av jegerprøveinstruktører fastsatt av Miljødirektoratet.

§ 10. Jegerprøveeksamen

Kommunen arrangerer elektronisk jegerprøveeksamen for de som har fullført obligatorisk kurs i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Miljødirektoratet.

Eksamenen gjennomføres i henhold til denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Miljødirektoratet.

§ 11. Eksamensgebyr og kursavgift

Før jegerprøveeksamen kan avlegges, skal det være betalt eksamensgebyr. Gebyret gjelder for ett eksamensforsøk.

Arrangøren kan kreve kursavgift for det obligatoriske kurset.

§ 12. Ny jegerprøve ved tap av retten til å utøve jakt og fangst

Den som etter rettskraftig dom er fradømt retten til å drive jakt og fangst, jf. lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven) § 56, må avlegge ny jegerprøve for å bli registrert som jeger.

§ 12a. Autorisasjon av jegerprøveinstruktører

Det kreves autorisasjon fra Miljødirektoratet for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjonen gis på bakgrunn av fullført utdanning etter studieplan fastsatt av Miljødirektoratet. Miljødirektoratet kan sette vilkår for autorisasjon etter denne paragrafen.

Miljødirektoratet kan trekke tilbake autorisasjonen dersom jegerprøveinstruktøren straffes for overtredelse av naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller bryter gjeldende bestemmelser om jegerprøveopplæringen eller vilkår satt ved utstedelse av autorisasjonen. For å få ny autorisasjon, må vedkommende gjennomføre utdanningen for jegerprøveinstruktører på nytt. Det skal angis i vedtaket om tilbaketrekking når denne utdanningen tidligst kan påbegynnes.

Kapittel 4.

Lisensfelling

§ 13. Vilkår for deltakelse i lisensfelling

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Som lisensjeger regnes også deltakelse som hundefører. Registreringen skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

For å kunne registrere seg som lisensjeger må en jeger ha

- a) betalt jegeravgift for vedkommende jaktår
- b) overholdt rapporteringsplikten i henhold til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 16.

Alle som deltar i lisensfelling plikter å holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote og eventuelle andre begrensninger for fellingsutøvelsen. Kvittering fra registrering som lisensjeger i Jegerregisteret skal medbringes under felling/ fellingsforsøk.

Ved brudd på gjeldende bestemmelser og fastsatte vilkår for lisensfelling, og i andre særlig tilfeller, kan registrering som lisensjeger nektes. Med særlige tilfeller regnes her deltakelse i ulovlig felling eller forsøk på felling, og annen adferd som er uforenlig med rovviltforvaltningen.

§ 14. Rapportering, meldeplikt og undersøkelse av felte dyr

Felling eller forsøk på felling av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn og jakt på gaupe skal umiddelbart meldes til statsforvalteren og andre på slik måte som det bestemmes i vedtak om skadefelling, lisensfelling eller kvotejakt. Jeger skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller statsforvalteren.

Den som feller gaupe, jerv, bjørn eller ulv plikter vederlagsfritt å innlevere dyret til vitenskapelige formål, jf. viltloven § 48 og § 50. Jeger eller preparant plikter å innlevere dyret innen 1. juni. Dersom felt rovvilt først leveres til preparant, skal dette gjøres innen 1. mai. Dersom innleveringsplikten ikke overholdes tilfaller individet i sin helhet Viltfondet, jf. viltloven § 48 og § 50.

Kapittel 5.

Våpen og ammunisjon

§ 15. Våpen under jakt og felling

Under ordinær jakt og felling kan det bare brukes rifle og haglevåpen med ladning av krutt. Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, halvautomatiske våpen av militær karakter eller helautomatiske skytevåpen.

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, muflon, moskusfe eller felling av bjørn og ulv er det kun tillatt å bruke rifle. Det samme gjelder jakt på råbukk i særskilt bukkejaktperiode.

Under jakt på elg, hjort og rådyr er det ikke tillatt å bruke halvautomatisk rifle med mer enn tre skudd i magasinet og ett skudd i kammeret. Under jakt på eller felling av øvrige viltarter hvor det brukes halvautomatisk rifle er det ikke tillatt å bruke mer enn to skudd i magasinet og ett skudd i kammeret.

Salongrifle (salonggevær) kaliber 22 LR kan bare brukes under jakt på viltarter opp til en hares størrelse, men ikke til hare.

Til jakt og felling er bruk av hagle for mer enn to skudd forbudt.

§ 16. Krav til rifleammunisjon

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin eller muflon, og ved felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil. I tillegg skal følgende krav være oppfylt:

- Minste tillatte kaliber er 6,5 (.264"/6,71 mm).
- Minste tillatte kulevekt er 9 gram (138,9 grain) for kuler med mantel og blykjerne og 7,8 gram (120 grain) for blyfrie kuler.
- Minste tillatte anslagsenergi på 100 meter (E100) er 2200 joule.

Under jakt med rifle på rådyr, bever og gaupe eller felling av jerv og gaupe skal det brukes ammunisjon med ekspanderende pro-

sjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100 kgm) målt på 100 meters avstand, E100.

Under jakt på storvilt er det ikke tillatt å benytte kuler og ammunisjon som er laget for trenings- og konkurranseskyting.

§ 17. Krav til hagleammunisjon

Det er forbudt å skyte med og bære blyhagl i forbindelse med jakt i våtmark, slik det fremgår i REACH-forordningen vedlegg XVII post 63 nr. 11, jf. forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) § 1. Norsk oversettelse kan finnes som vedheng til REACH-forskriften.

Det er tillatt å bruke fyllingskule/slugs til jakt på rådyr. Til jakt på villsvin er det når haglegevær benyttes kun tillatt å benytte fyllingskule/slugs.

Kapittel 6. Skyteprøve ved jakt og felling av storvilt

§ 18. Obligatorisk skyteprøve

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av Miljødirektoratet. For hver rifle med flere løp må det for hvert løp som skal benyttes til jakt eller felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur.

For kombivåpen (rifle–hagle), drillinger og dobbeltløpet rifle skal det skytes 3 skudd mot dyrefigur godkjent av Miljødirektoratet.

Alle skuddene mot dyrefigur må være innenfor angitt treffområde.

Skudd som avlegges i terminfestet konkurranse i det kalenderåret som jaktåret starter gjelder som obligatoriske skudd i skyteprøve for storvilt.

Oppnådd sølvmerke i elgskyting (Norges Jeger- og Fiskerforbunds ferdighetsmerke) og bestått skyteprøve for bjørnejegere, godkjen-

nes som skyteprøve når skyteprogrammene er godkjent av Miljødirektoratet.

For storvilt som har jakttid eller fellingsperiode som går fra ett jaktår og over i neste, gjelder skyteprøve som er avlagt i det jaktåret jakten eller fellingens av vedkommende viltart startet.

§ 19. Arrangør av skyteprøve

Skyteprøven skal gjennomføres på permanent, offentlig godkjent skytebane, unntatt er terminfestede feltstevner. Standplassen må være overbygd. Skytingen skal gjennomføres under ledelse av ansvarlig skyteleder.

Skyteprøven kan arrangeres og ledes av lokale lag og foreninger som er tilsluttet Det Frivillige Skyttervesen eller Norges Jeger- og Fiskerforbund. Andre som disponerer skytebane kan etter søknad til Miljødirektoratet bli godkjent som arrangør. Skyteprøven skal være åpen for enhver.

Skyteprøven skal gjennomføres i henhold til instruks om skyteprøve for storviltjegere fastsatt av Miljødirektoratet.

§ 20. Vitnemål for bestått skyteprøve

Vitnemål for bestått skyteprøve attesteres av arrangøren på standardisert skjema. Arrangøren kan kreve at jegeren legitimerer seg.

§ 21. Fritak for skyteprøve

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skyteprøve dersom de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland. Dokumentasjon for dette må kunne fremvises, jf. § 4.

Kapittel 7. Bruk av hund under jakt og felling

§ 22. Løs, på drevet halsende hund

Bruk av løs, på drevet halsende hund er tillatt brukt under jakt på følgende viltarter: hjort, rådyr, gaupe, rødrev og hare, eller felling av gaupe. Bøghøyde til løs, på drevet halsende hund som brukes under jakt på hjort og rådyr må ikke overstige 41 cm.

Bruk av løs, på drevet halsende hund under jakt på gaupe og rødrev, eller felling av gaupe er ikke tillatt i ordinær båndtvangstid. Under jakt på rådyr er bruk av løs, på drevet halsende hund tillatt fra og med 25. september og inntil jakttidens slutt.

§ 23. Krav om godkjent ettersøkshund

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer i henhold til

instruks for prøving og godkjenning av ettersøksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet.

Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.

Ekvipasjer som påtar seg ettersøksoppdrag på vegne av det offentlige skal ha bestått godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer. Hundefører må i tillegg ha gjennomført kurset «Ettersøk videregående». Krav om gjennomført kurs gjelder ikke registrerte instruktører for kurset «Ettersøk videregående». «Ettersøk videregående» består av to deler. Del en er e-læring med avsluttende elektronisk prøve og del to er en praktisk utedag. Opptakskrav for del to av kurset er at vedkommende har gjennomført del en med bestått elektronisk prøve, er registrert i Jegerregisteret, har ført hund til godkjenning og er eller har vært registrert i Ettersøkshundregisteret. Kurset «Ettersøk videregående» skal arrangeres i henhold til studieplan og instruks for prøving og godkjenning av ettersøksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet. Hundefører er godkjent for å ta på seg ettersøk på vegne av det offentlige når vedkommende er registrert med kurset «Ettersøk videregående» i Ettersøkshundregistret.

Instruktør for kurset «Ettersøk videregående» skal ha gjennomført utdanning i henhold til alternativer gitt i instruks for prøving og godkjenning av ettersøksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet.

Lokale lag, foreninger og klubber som er tilsluttet Norges Jeger- og Fiskerforbund eller Norsk Kennel Klub kan arrangere kurset «Ettersøk videregående» og kurs for utdanning og godkjenning av instruktører. Andre kan etter søknad til Miljødirektoratet bli godkjent som arrangør.

§ 24. Arrangør og gjennomføring av godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer

Godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer skal være terminfestet og gjennomføres i regi av lokale lag, foreninger og klubber tilsluttet Norges Jeger- og Fiskerforbund eller Norsk Kennel Klub. Andre kan etter søknad til Miljødirektoratet bli godkjent som arrangør. Godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer skal være åpen for enhver.

Godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer skal dømmes av autorisert ettersøksdommer. Norsk Kennel Klub eller annen organisasjon som etter søknad er godkjent av Miljødirektoratet har ansvaret for å utdanne og autorisere ettersøksdommere. Utdannelsen skal følge instruks for prøving og godkjenning av ettersøksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet.

§ 25. ID-merking, godkjenning og registrering av ettersøkshund

Ettersøkshunder skal før de prøves og godkjennes være ID-merket.

Vitnemål for godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer utstedes av ettersøksdommer når prøven er avlagt og bestått i tråd med denne forskrift og instruks om prøving og godkjenning av etter-

søksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet. En ettersøkshund kan benyttes av flere førere, når alle førerne har avlagt og bestått godkjenningssprøve for ettersøksekvipasjer med vedkommende hund.

Fører og hund er godkjent når ekvipasjen er registrert i Ettersøkshundregisteret til Norsk Kennel Klub.

§ 26. Overgangsbestemmelser

Jaktpremierte hunder som er registrert i Ettersøkshundregisteret pr. 1. april 2016 er godkjent som ettersøkshund i eget og tilstøtende nabo jaktfelt ut hundens levetid.

Ettersøksekvipasjer som pr. 1. april 2016 har gjeldende ettersøksavtale med det offentlige må innen 1. april 2018 fremlegge skriftlig dokumentasjon på at videregående kurs er gjennomført før ny avtale inngås.

Alle som har videregående kurs pr. 1. april 2016 får godkjent disse som «Ettersøk videregående» dersom gjennomført kurs kan dokumenteres overfor offentlig myndighet før ny avtale inngås.

Kapittel 8.

Jakt, felling og avliving av storvilt

§ 26a. Vilkår for å jakte hjortevilt

Ingen kan drive jakt på hjortevilt uten fellingstillatelse fra kommunen eller villreinnemnda.

Jeger og kortutsteder er pliktig til å følge de direktiver som er trykt på kontrollkortet for villrein.

Jaktlag som deltar i jakt etter elg, hjort og bjørn skal utpeke en ansvarlig jaktleder. Valdansvarlig plikter å melde jaktleders navn og adresse til kommunen før jaktlaget starter jakta. For bjørn er jaktlaget selv ansvarlig for at jaktlederens navn og adresse er meldt kommunen før jaktlaget starter jakta.

§ 27. Ettersøksplikt, forfølgingsrett og avliving av såret storvilt

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter storvilt eller kongeørn, plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår. Innen valdets grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet, jf. lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 34.

Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

§ 28. Avliving av skadet storvilt i ordinær jakttid eller fellingsperiode

Jeger som på lovlig grunn og i lovlig jakttid eller fellingsperiode treffer på storvilt som er såret eller skadet slik at det er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli friskt, skal avlive dyret for å hindre unødige lidelser.

Dersom jegeren ved avliving av hjortevilt har fellingstillatelse på tilsvarende kategori dyr, skal vedkommende straks ta stilling til om dyret skal tas på egen fellingskvote. Tar ikke jegeren dyret på sin fellingskvote tilfaller hjortevilt kommunen, mens annet storvilt tilfaller Viltfondet. Dyret skal straks gjøres opp slik at kjøttet ikke tar skade. Transport av slikt kjøtt må ikke foretas før melding er gitt etter tredje ledd. Er kjøttet ikke brukbart, skal det plasseres slik at det skjemmer terrenget minst mulig.

Melding om avlivingen skal så snart som råd gis til kommune og valdansvarlig representant.

§ 29. Avliving av skadet storvilt utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode

Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som er påført store lidelser og ikke

kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen. Kommunen skal sørge for avliving dersom dyret ikke kan bli friskt.

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Dersom det felte dyret er hjortevilt eller bever, tilfaller viltet kommunen. Dersom det er annet storvilt, tilfaller viltet Viltfondet.

§ 29a. Kunstig lys ved åtejakt på jerv

Fast montert kunstig lys kan benyttes ved åtejakt på jerv som gjennomføres som ledd i lisensfelling.

Bruk av kunstig lys etter første ledd skal rapporteres til statsforvalteren.

§ 29b. Kunstig lys ved åtejakt på villsvin og ettersøk av villsvin

Fast montert kunstig lys kan benyttes ved åtejakt på villsvin.

Kunstig lys kan benyttes ved ettersøk av påskutt villsvin. Ved ettersøk skal bruk av kunstig lys varsles i samsvar med viltloven § 20 fjerde ledd.

Med kunstig lys i første og annet ledd menes lyskilder som gir synlig lys som belyser arealet foran lyskilden.

Kapittel 9.

Fangst

§ 30. Arter det kan drives fangst på

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperiode kan det drives fangst av følgende viltarter: bever, bisamrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, jerv, gaupe, rødrev, mårhund, vaskebjørn, ravn, kråke, skjære, lirype og fjellrype etter regler i § 31 til § 36.

§ 31. Tillatte fangstredskaper

a) Følgende typer fangstredskaper er tillatt til levende fangst av vilt:

- bås til grevling, rødrev, mårhund og vaskebjørn av typene Värmlandisk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Øster-Malmafellen, eller som er konstruert og virker på

tilsvarende måte. Slike båser skal innvendig i fellens fangst-rom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale, men ikke metall.

- bås til jerv og gaupe når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås. Båsens konstruksjon, plassering og tilsynshyppighet skal fremgå av søknaden.

- fangstbur til grevling, villmink, røyskatt, mårhund, vaskebjørn, ravn, kråke og skjære.

b) Følgende typer fangstredskaper som avliver viltet er tillatt:

- slagfelle til mårhund, vaskebjørn, bever, mår, villmink, bisamrotte og røyskatt.
- fallem, flak og fallstokk til mår, villmink og røyskatt.
- snare til lirype og fjellrype.

Slagfelle, fallem, flak og fallstokk skal virke slik og ha slik slagkraft at det vilt som fanges blir drept øyeblikkelig.

Slagfelle til fangst av mår og villmink skal ha en slagmekanisme som slår ovenfra og ned mot dyrets kranium/nakke, eller som med et sakseslag slår mot dyrets kranium/nakke.

§ 32. Utplassering av fangstredskaper

Fangstredskaper skal ikke utplasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr. Det er ikke tillatt å bruke levende lokkedyr i fangstredskaper. Slagfelle til fangst av bever, bisamrotte skal alltid plasseres under vann.

Den som utøver fangst plikter å innrette fangsten slik at den bare retter seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for, jf. § 31.

§ 33. Obligatorisk merking og varsling

Fangstredskap som er utplassert skal være merket med brukerens navn og adresse og eventuelt telefonnummer. Dette kravet gjelder ikke rypesnarer.

Bruker av slagfelle til fangst av mårhund og vaskebjørn plikter, i umiddelbar nærhet av fangststedet, å sette opp plakat som varsler om den fangst som foregår, slik at fare for skade på mennesker og husdyr unngås. Fangstredskaper som ikke er plassert og merket i samsvar med disse bestemmelser, kan straks fjernes av grunneier, politimyndighet eller offentlig naturoppsynsmyndighet.

§ 34. Krav om tilsyn

Bruker av fangstredskap som fanger viltet levende plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst én gang hvert døgn. Ved fangst

av villmink, gaupe og jerv skal det minst føres tilsyn hver morgen og kveld.

For jerv kan tilsyn med kamera kombinert med elektronisk overvåking erstatte fysisk tilsyn i prosjektområdene for prosjekter godkjent av Klima- og miljødepartementet for utprøving av slikt tiltak. Det er et vilkår at fangstbåsen ikke plasseres lenger unna enn at fysisk tilsyn kan gjennomføres uansett vær- og føreforhold. Klima- og miljødepartementet kan fastsette ytterligere vilkår.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder til og med 15. februar 2018.

Brukeren plikter straks å slippe fri fredet viltart eller viltart som ikke tillates fanget i vedkommende redskap.

Bruker av fangstredskap som avliver viltet, plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst én gang hver uke. Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 35. Avliving av fanget vilt

Ved tilsyn med fangstredskap som fanger viltet levende, plikter brukeren straks å avlive innfanget vilt. Avlivingen skal skje sikkerhetsmessig forsvarlig og på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødig lidelse.

For avliving av gaupe, jerv, rødrev, grevling, mårhund, vaskebjørn og villmink som er fanget i bås eller fangstbur kan salongrifler, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nyttes.

§ 36. Melding til kommunen

For bruk av bås skal melding om type fangstinnretning, nøyaktig stedsangivelse, og navn på ansvarlig jeger/fangstmann meldes til kommunen innen ti dager før fangsten starter. Meldeplikten gjelder ikke ved bruk av bås til gaupe og jerv når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås, jf. § 31 bokstav a.

Ved snarefangst av ryper skal skriftlig melding sendes til kommunen senest ti dager før fangsten tar til. Meldingen skal gi opplysninger om brukerens navn, adresse, fangstområde og fangstperiode. Senest ti dager etter utløpet av jakttiden for rype i kommunen skal brukeren på fastsatt skjema rapportere fangstresultatet.

Kapittel 10.

Oppsyn og kontroll

§ 37. Plikt til å la seg kontrollere

Enhver som utøver jakt, felling eller fangst etter denne forskrift, plikter å la seg kontrollere av politiet, Statens naturoppsyn eller av lokalt jaktoppsyn som er godkjent av det statlige naturoppsynet eller har begrenset politimyndighet. Kommunen og villreinnemnda kan sørge for kontroll av felte dyr. Ved jakt etter villrein kan villreinnemnda også sørge for kontroll med kontrollkort for villrein og eventuell skriftlig fellesjaktavtale.

Kapittel 11.

Klageadgang, dispensasjon, straff og ikrafttreden

§ 38. Klageadgang

Enkeltvedtak fattet med hjemmel i denne forskrift kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Klagen sendes til det organ som har fattet vedtaket.

§ 39. Dispensasjon

Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

Kommunen kan i særlige tilfeller gi enkelte jaktlag eller enkeltjegere tidsbegrenset fritak fra kravet om tilgang til ettersøkshund.

§ 40. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes etter straffereglene i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 56.

§ 41. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 2. april 2002.

Fra samme tidspunkt oppheves:

- Forskrift av 28. oktober 1986 nr. 2050 om aldersgrense for å utøve jakt.
- Forskrift av 2. juli 1990 nr. 600 om bruk av fangstredskaper.
- Forskrift av 24. januar 1991 nr. 61 om prøving og godkjenning av ettersøkshund til jakt på elg, hjort og rådyr.
- Forskrift av 21. mars 1997 nr. 257 om våpen og ammunisjon til storvilt- og småviltjakt, og skyteprøve for storviltjegere.

Forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning

Dato: FOR-2021-03-11-681

Kapittel I. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Vilt og fisk i statsallmenning skal forvaltes slik at hensynet til naturmangfoldet ivaretas. Innenfor denne ramme skal ressursen utvikles med sikte på å ivareta rettigheter etter fjellova, fremme det lokale næringslivet og sikre allmennhetens adgang til jakt, fiske og friluftsliv. Forskriften skal sikre at all jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning skal tilbys på en måte som er akseptabel for allmennheten.

§ 2. Retten til jakt, felling, fangst og fiske

I statsallmenning skal personer som det siste året har vært og fremdeles er fast bosatt i Norge ha rett til jakt, felling, fangst og fiske.

Andre personer kan ikke gis adgang til jakt, felling, fangst, eller fiske med faststående redskap eller oter.

Dersom det ved jakt på småvilt uten hund, elg, hjort eller rådyr, jakt på og fangst av bever og gaupe og ved felling av bjørn, ulv og jerv er nødvendig å regulere antall jegere, skal det være en rimelig fordeling mellom innenbygdsboende og utenbygdsboende. Tilsvarende gjelder ved fiske med krok uten faststående redskap, likevel ikke fiske med oter. Med rimelig fordeling menes at inntil 60 prosent av kort og fellingstillatelser kan forbeholdes innenbygdsboende.

Dersom fjellstyret tilbyr kort for jakt, fangst og fiske sammen med tilleggstjenester som for eksempel overnatting, bevertning eller transport, skal det samtidig tilbys kort uten slike tilleggstjenester

§ 3. Innenbygdsboende og kommunegrenser

For jakt og fangst på elg, hjort, rådyr og bever, kvotejakt på gaupe, og lisensfelling av bjørn, ulv og jerv er det kommunegrensene pr. 28. oktober 2015 som definerer hvem som er innenbygdsboende.

For småviltjakt og fangst av småvilt, villreinjakt og fiske skal kommunegrensene pr. 1. januar 1956 definere hvem som er innenbygdsboende. Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller godkjenne andre grenser for hva som definerer hvem som er innenbygdsboende.

§ 4. Felles forvaltningsområder

Mindre statsallmenninger som ikke egner seg for fritt salg av jakt eller fiskekort eller selvstendig forvaltning, bør forvaltes felles med naboeiendommer for å oppnå en rasjonell og forsvarlig forvaltning.

Kapittel II.

Salg av fiske, småviltjakt og fangst

§ 5. Korttyper for fiske

Følgende korttyper skal være tilgjengelige for fiske:

- a) døgnkort som er gyldig i 24 timer. Dersom fjellstyret selger et fritt antall døgnkort skal kortet være gyldig fra det tidspunktet fisker selv bestemmer.
- b) ukekort som er gyldig i 7 døgn. Dersom fjellstyret selger et fritt antall ukekort skal kortet være gyldig fra det tidspunktet fisker selv bestemmer.
- c) årskort.

Fjellstyret kan i tillegg tilby:

- a) familiekort for ektepar, samboerpar og enslige, med barn under 20 år
- b) 2- og 3-døgnskort
- c) særskilte kort for ungdom mellom 16 og 20 år og for personer over 67 år
- d) særskilte kort for skoleklasser, studenter, flyktninger eller andre grupper, når hensikten er opplæring eller rekruttering eller fiske ikke er det primære formålet.

§ 6. Korttyper for småviltjakt og fangst

Følgende korttyper skal være tilgjengelige for småviltjakt og fangst:

- a) dagskort, unntatt i begrenset periode i starten av jakten der jakt og fangst tilbys ved forhåndssalg eller etter søknad
- b) 5-dagerskort, ukekort for 7 dager eller begge deler
- c) sesongkort.

Fjellstyret kan i tillegg tilby:

- a) 2-dagerskort, 3-dagerskort eller begge deler
- b) særskilte kort for ungdom mellom 16 og 20 år og for personer over 67 år
- c) særskilte kort for skoleklasser, studenter, flyktninger eller andre grupper, når hensikten er opplæring eller rekruttering, eller jakt eller fangst ikke er det primære formålet
- d) gratis jakt for personer under opplæring som etter forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst § 6 helt eller delvis skal slippe å betale for jaktkort

- e) jaktkort på smårovvilt. Ved salg av jaktkort på smårovvilt gjelder ikke kravet om salg av dagskort, 5-dagerskort og ukekort.

§ 7. Kort for jakt på og fangst av bever

Fjellstyret kan selge kort for jakt på og fangst av bever. Slike kort kan selges for et bestemt antall dyr, for en periode på inntil fem jaktår eller for en kombinasjon av dette.

Kapittel III.

Salg av storviltjakt

§ 8. Elg og hjort

Elg- og hjortejakt på statsallmenning skal tilbys på en slik måte at den gjøres kjent for alle bosatte i Norge.

Jakt skal selges etter søknad, for en periode på inntil fem jaktår. Dersom det er flere søkere, skal tildelingen skje ved trekning. Fjellstyrene bør samarbeide om en felles søknadsfrist.

Fjellstyret kan i tillegg selge jaktkort for inntil fem sammenhengende dager uten krav om søknad.

§ 9. Villrein

Fjellstyret tildeler fellingstillatelser på villrein etter søknad. Er det flere søkere enn fellingstillatelser, skal tildelingen skje ved trekning. Fjellstyret kan gi førstegangsjegere fortrinnsrett før eller under trekningen. Fjellstyret kan i tillegg selge returnerte fellingstillatelser uten krav om søknad.

Fjellstyret kan tillate at jegere organiserer seg i jaktlag når minst en av jegerne har fellingstillatelse. Tillatelsen til å organisere jaktlag skal under jakta medbringes av den som er ansvarlig for jaktlaget. Den som har fått utstedt fellingstillatelsen, skal ha med denne under jakten.

§ 10. Rådyr

Fjellstyret kan selge kort for jakt på rådyr. Slike kort kan selges for et bestemt antall dyr, for en periode på inntil fem jaktår eller for en kombinasjon av dette.

§ 11. Villsvin

Fjellstyret kan selge kort for jakt på villsvin.

§ 12. Lisensfelling av bjørn, ulv og jerv og kvotejakt på gaupe

Det skal tilbys tillatelse til lisensfelling av bjørn, ulv og jerv og kvotejakt på gaupe i de områdene hvor det i medhold av forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt er fastsatt kvoter for dette.

Kapittel IV.

Prisfastsettelse og prisrammer

§ 13. Prisfastsettelse

Fjellstyret fastsetter priser for jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning.

Fjellstyret kan selge felleskort for statsallmenninger og annen eiendom. Dersom slike felleskort gir et vesentlig bedre tilbud for småviltjakt eller fiske, kan prisen utgjøre inntil tre ganger den vanlige prisrammen. Prisen på slike felleskort fastsettes av fjellstyret med Miljødirektoratets samtykke.

Fjellstyrets vedtak om prisfastsettelse skal sendes Miljødirektoratet til orientering.

§ 14. Prisrammer for fiske

For fiske gjelder følgende øvre prisramme for utenbygdsboende:

- a. døgncort kr 110,-
- b. ukecort kr 390,-
- c. sesongcort kr 790,-
- d. døgncort familie kr 190,-
- e. ukecort familie kr 560,-
- f. sesongcort familie kr 1090,-.

Prisen for fiske med garn og oter, og fiskekort for personer som ikke er bosatt i Norge, kan utgjøre inntil tre ganger prisrammen.

Prisen for fiske i vassdrag med anadrom laksefisk kan utgjøre inntil fem ganger prisrammene for fiske. Det skal være lik pris for innen- og utenbygdsboende.

§ 15. Prisrammer for småviltjakt og fangst

For småviltjakt og fangst gjelder følgende øvre prisrammer for utenbygdsboende:

- a. dagskort kr 280,-
- b. 5-dagerskort kr 1130,-
- c. ukecort (7 dager) kr 1580,-
- d. sesongcort kr 2590,-.

Prisen på 2- og 3-dagerskort for småviltjakt og fangst skal ikke overstige prisrammen pr. dag ganger antallet dager kortet gjelder for. Prisen på småviltjakt og fangst for innenbygdsboende kan ikke settes lavere enn halvparten av prisen for utenbygdsboende.

§ 16. Prisrammer for villreinjakt

For villreinjakt gjelder følgende øvre prisramme for utenbygdsboende:

- a. fritt dyr kr 7310,-
- b. liten bukk kr 5740,-
- c. simle og ungdyr kr 3830,-
- d. kalv kr 1800,-.

Prisrammen for villrein gjelder også når prisen fastsettes pr. kg. Fjellstyret kan ved fastsetting av priser bestemme at det skal forhåndsbetales et fast beløp for hvert enkelt dyr som tildeles, og at

resterende beløp skal betales etter felling. Fjellstyret kan bestemme at forhåndsbetalt beløp ikke tilbakebetales ved manglende felling. Prisen på villreinjakt for innenbygdsboende kan ikke settes lavere enn halvparten av prisen for utenbygdsboende.

§ 17. Prisrammenes varighet

Prisrammene i § 13–§ 16 gjelder frem til 31. mars 2026.

§ 18. Priser for elg, hjort, rådyr, villsvin, bjørn, ulv, jerv, gaupe og bever

Fjellstyret fastsetter prisene på salg av jakt på elg, hjort, rådyr og villsvin, jakt på og fangst av bever og gaupe og felling av bjørn, ulv og jerv. Det skal være lik pris for innen- og utenbygdsboende. Dersom det anses nødvendig for å sikre allmennhetens adgang til jakt, kan Miljødirektoratet gi forskrift om prisrammer for jakt på disse artene.

Kapittel V.

Rapportering og melding om felling

§ 19. Rapportering

Fjellstyret kan kreve at jegere og fiskere rapporterer jakt- og fiskeresultatet. Gjennomført rapportering kan settes som vilkår for kjøp av nytt kort.

§ 20. Melding om felling

Fjellstyret kan kreve at jeger eller jaktlag skal gi melding til oppsyn eller kontaktperson ved felling av elg, hjort og villrein. Krav om slik melding skal fremgå av jegerkontrakten.

Jakt og fangsttider

(Forskrift om jakt- og fangsttider samt sankning av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028)

Dato: FOR-2022-01-21-128

§ 1. Jaktbare arter

Jaktbare arter er alle arter med jakttid etter § 2. Jaktidsrammen tilsvareer jakttiden fastsatt for den enkelte art

§ 2. Jakttider

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
<i>Skarver</i>			
Toppskarv	Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylker samt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa i Sør-Trøndelag fylke.	01.10.	30.11.
Storskarv	Kun ungfugl med hvit buk i saltvannslokalteter i Viken, Oslo, Vestfold og Telemark og Agder fylker.	10.09.	09.11.
Storskarv	Kun ungfugl med hvit buk i saltvannslokalteter i Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark fylker.	01.10.	30.11.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
Storskarv	Alle storskarv i ferskvannslokaliteter i Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland og Vestland fylker.	10.08.	23.12.
<i>Andefugler</i>			
Kortnebbgås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor.	10.08.	23.12.
	I Finnmark fylke er arten fredet.		
	Troms fylke og Nordland fylke nord for Rana og Rødøy kommuner.	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Grågås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor.	10.08.	23.12.
	I Finnmark fylke er jakt kun tillat i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensning: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana og landområdet vest for Smalfjord og Tanafjorden til Børselv i Porsanger. Videre nordvest for en rett linje fra Børselv til Ytre Billefjord. Videre nord for E6 fra Ytre Billefjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta. Herfra følger avgrensingen rett vest i en rett linje fra Rafsbotn til Talvik. Videre nord for E6 fra Talvik til grense Troms fylke og nordover langs fylkesgrensen.	21.08.	23.12.
	Troms og Nordland fylke nord for Rana og Rødøy kommuner.	15.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
Brunnakke, krikand og stokkand	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Toppand, kvinand, siland og lak-sand	Hele landet.	10.09.	23.12.
Svartand	Østfold.	10.09.	23.12.
Ærfugl	Kun hannfugl av ærfugl i Vestfold og Telemark fylke, tidligere Østfold, tidligere Buskerud og tidligere Aust-Agder fylker. Hver jeger kan felle inntil fem fugler per døgn, og inntil 25 fugler per jaktår.	01.10.	30.11.
<i>Høsefugler</i>			
Jerpe, orrfugl og storfugl	Hele landet.	10.09.	23.12.
Lirype og fjellrype	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	10.09.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/ Hellemo fjorden i Nordland fylke.	10.09.	15.03.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
<i>Vadere</i>			
Enkeltbekkasin	Hele landet.	21.08.	31.10.
Rugde	Hele landet.	10.09.	23.12.
Duefugler			
Ringdue	Hele landet med unntak av Finnmark og Troms fylker hvor arten er fredet.	21.08.	23.12.
<i>Spurøfugler</i>			
Gråtrost	Hele landet.	10.08.	23.12.
Nøtteskrike	Hele landet med unntak av Finnmark, Troms og Nordland fylker hvor arten er fredet.	10.08.	28.02./29.02.
Skjære	Hele landet.	10.08.	28.02./29.02.
Kråke	Hele landet.	15.07.	31.03.
Ravn	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	10.08.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker.	10.08.	15.03.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
<i>Hare</i>			
Hare	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	10.09.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/ Hellekofjorden i Nordland fylke.	10.09.	15.03.
<i>Gnagere</i>			
Ekorn	Hele landet.	01.11.	15.03.
Bever	I de kommuner hvor lokal forskrift åpner for beverjakt.	01.10.	30.04.
<i>Rovdyr</i>			
Rødrev	Hele landet.	15.07.	15.04.
Røyskatt	Hele landet.	21.08.	15.03.
Mår	Hele landet.	01.11.	15.03.
Grevling	Hele landet.	21.08.	31.01.
Gaupe	Hele landet. Jakt er kun tillatt i de områder der rovviltneemnden/ direktoratet har fastsatt kvote eller tillatt kvotefri jakt på gaupe (jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt). Rovviltneemnden kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det.	01.02.	31.03.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
		Fra og med	Til og med
<i>Hjortevilt</i>			
Hjort	I de kommuner hvor lokal forskrift åpner for hjortejakt.	01.09.	23.12.
Elg	I de kommuner hvor lokal forskrift åpner for elgjakt.	25.09.	23.12.
	Unntatt: Kommunene Guovdageaidnu - Kautokeino og Kárášjohka - Karasjok.	01.09.	23.12.
Rådyr	I de kommuner hvor lokal forskrift åpner for rådyrjakt.	25.09.	23.12.
Voksen rådyrbukk	I de kommuner hvor lokal forskrift åpner for rådyrjakt.	10.08.	23.12.
Villrein	Hele landet (alle villreinområder).	20.08.	30.09.
<i>Fremmede/introduserte arter</i>			
Kanadagås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor.	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Stripegås	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Knoppand (moskusand)	Hele landet.	21.08.	23.12.
Mandarinand	Hele landet.	21.08.	23.12.

ART	OMRÅDE	JAKTTID	
Stivhaleand	Hele landet.	21.08.	23.12.
Fasan	Hele landet.	01.10.	23.12.
Sørhare og viltlevende kanin	Hele landet.	10.09.	28.02./29.02.
Bisam (bisamrotte)	Hele landet.	01.04.	31.03.
Mårhund	Hele landet.	01.04.	31.03.
Vaskebjørn	Hele landet.	01.04.	31.03.
Villmink	Hele landet.	01.04.	31.03.
Villsvin	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor.	01.04.	31.03
	Sugge som har unger er fredet, men ungene er jaktbare hele året.		
Dåhjort og muflon	Hele landet.	25.09.	23.12.

§ 3. Delegering av myndighet

1. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til statsforvalteren:

- a. Fra og med Rana og Rødøy kommuner i Nordland fylke og sørover kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås inntil 20 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan. I denne perioden fastsetter statsforvalteren jakttiden innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 til kl. 10.00 eller fra kl. 16.00 til kl. 22.00. De første fem dagene av 20-dagersperioden skal jakten være begrenset til flyvende fugl over aktivt drevne innmarksarealer.
- b. Nord for Rana og Rødøy kommuner kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan. I denne perioden fastsetter statsforvalteren jakttiden innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 til kl. 10.00 eller fra kl. 16.00 til kl. 22.00.
- c. I fylkene Vestfold og Telemark, Viken og Oslo kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås i januar når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan.
- d. Statsforvalteren i Trøndelag skal innkorte jakttiden for kortnebbgås i Trøndelag fylke mellom 15. oktober og 23. desember når bestandsforholdene krever det.

2. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkeskommunen:

- a. Fylkeskommunen kan på eget initiativ eller etter forslag fra kommunen innskrenke jakttiden på elg og/eller hjort. Startdato kan endres til 5. oktober og/eller sluttdato kan endres til 31. oktober eller 30. november for hele, eller en

avgrenset del, av en kommune når ett eller flere av følgende punkt er oppfylt:

- i. Elg- og/eller hjortejakt antas å hindre annen friluftslivsutøvelse.
- ii. Elg- og/eller hjortejakt reduserer muligheten for annen jaktutøvelse.
- iii. Kommunen har arealer som er viktige for reindriftsnæring i jaktperioden.

Fylkeskommunen må påse at nærliggende kommuner vurderes i sammenheng.

- b. Fylkeskommunen kan åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid og i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid.

3. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til kommunen:

Utvide jakttiden for bever med inntil 15 dager i etterkant for hele eller deler av kommunen der is- og snøforhold vanskeliggjør en bestandsmessig forsvarlig forvaltning innenfor ordinær jakttid.

4. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til villreinnemnda:

Utvide jakttida for villrein i sitt villreinområde med inntil 14 dager i løpet av oktober måned når særlige bestandsmessige behov foreligger.

§ 4. Helgefredning av elg i deler av Osломarka

I følgende områder, er det ikke tillatt å jakte elg på lørdager og søndager:

FYLKE	KOMMUNE
Akershus	Asker, Bærum, Lørenskog
Buskerud	Hole, de deler av Lier kommune som ligger øst for riksveg 285 og Holsfjorden.
Oslo	De deler av Oslo kommune som ligger sør for en linje trukket fra der kommunegrensen mot Ringerike krysser Langlivatnet rett øst for Vestre Fyllingen, videre østover langs vassdraget over Østre Fyllingen-Bjørnsjøen-Helgeren-Lille og Store Gørja til Manntjern og Store Svarttjern i kommunegrensen mot Nittedal.

§ 5. Snarefangst etter ryper

Det er adgang til snarefangst etter ryper fra og med 1. november til utgangen av jakttiden for ryper i følgende kommuner:

FYLKE	KOMMUNE
Finnmark	Alle kommuner unntatt Vardø.
Troms	Bjarkøy, Ibestad, Tranøy, Kvæningen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Skånland, Lavangen og Gratangen.
Nordland	Grane, Hattfjelldal, Rana, Hemnes, Beiarn, Brønnøy, Steigen, Sørfold, Øksnes, Evenes, Tysfjord og Narvik.
Nord-Trøndelag	Verdal, Steinkjer, Snåsa, Lierne, Namsskogan, Overhalla, Røyrvik, Høylandet og Meråker.
Sør-Trøndelag	Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Tydal og Oppdal.
Oppland	Lesja, Dovre, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Øyer, Etnedal, Øystre Slidre og Vang.
Møre og Romsdal	Rauma, Norddal og Stordal.
Hordaland	Odda, Eidfjord, Voss, Vaksdal og Kvam.
Rogaland	Bjerkreim, Forsand, Hjelmeland, Gjesdal og Suldal.
Vest-Agder	Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.
Aust-Agder	Bygland, Valle og Bykle.
Telemark	Hjartdal, Seljord, Fyresdal, Tokke, Vinje og Tinn.

Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 6.Sanking av egg og dun

Grunneier eller bruker kan sanke egg av følgende arter i følgende områder:

OMRÅDE	ARTER
Hele landet med det unntaket som nevnes nedenfor.	Gråmåke og svartbak i tiden til og med 10.05.
Troms og Finnmark og Nordland fylker.	Gråmåke og svartbak i tiden til og med 25.05.
Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Viken, Oslo og Innlandet fylker.	Sildemåke i tiden til og med 10.05.
Hele landet med det unntaket som nevnes nedenfor.	Kvinand i tiden til og med 20.05.
Troms og Finnmark og Nordland fylker	Kvinand i tiden til og med 14.06.
I tidligere fredlyste egg- og dunvær som er i aktiv bruk.	Ærfugl i tiden til og med 01.06.
Hele landet.	Grågås i tiden til og med 15.04.
Hele landet.	Stripegås og kanadagås i tiden til og med 01.07.
Agder, Vestfold og Telemark, Viken, Oslo og Innlandet fylker.	Snøgås i tiden til og med 01.07.

For gråmåke, sildemåke og svartbak kan det kun sankes ett egg fra hvert reir årlig.

Statsforvalteren kan gi tillatelse til sanking av egg fra grågås utover 15. april i områder hvor dette inngår i en godkjent lokal forvaltningsplan for grågås.

Dun av ærfugl kan sankes hele sommeren etter at klekking har funnet sted.

§ 7. Dispensasjon

Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 8. Straff

Overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes etter viltloven § 56.

§ 9. Kommune- og fylkesgrenser

Hvor denne forskriften angir særskilte regler for enkelte kommuner eller fylker, gjelder kommune- og fylkesgrenser slik disse er per 1. april 2017.

§ 10. Ikrafttredelse og oppheving

Forskriften trer i kraft 1. april 2017. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. mars 2012 nr. 190 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2012 til og med 31. mars 2017.

Jakt- og fangst på Svalbard

(Forskrift om høsting på Svalbard)

Dato: FOR-2002-06-24-712 - Sist endret: FOR-2021-06-22-2122 fra 01.07.2021

Kapittel I.

Innledende bestemmelser

§ 1. (formål)

Fauna skal forvaltes slik at artenes naturlige produktivitet, mangfold og leveområder bevares, og Svalbards villmarksnatur sikres for fremtidige generasjoner. Innenfor denne rammen kan det finne sted en kontrollert og begrenset høsting.

§ 2. (virkeområde)

Forskriften regulerer høsting, og sanking av egg og dun, av vill fauna, med unntak av saltvannsfisk, krepsdyr samt sjøpattedyr som ikke er stedege på Svalbard. Med de begrensninger som følger av folkeretten gjelder forskriften for Svalbards landområder med sjøområdet ut til territorialgrensen.

§ 3. (definisjoner)

I denne forskrift forstås med

- a) fastboende: person som på tidspunkt for søknaden om tillatelse og under utøvelse av høsting er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard;
- b) høsting: jakt, fangst og fiske;
- c) fauna: encellede dyr, virvelløse dyr og virveldyr som er naturlig villlevende på Svalbard;
- d) sjøpattedyr: alle arter av sel og hval som er stedege på Svalbard;
- e) vassdrag: innsjø, vann, tjern, elv, elvearm, bekk eller kanal. Ferskvannslaguner og strengsjøer regnes også som vassdrag.
- f) anadrom laksefisk: laksefisk som vandrer mellom sjø og ferskvann og som er avhengig av ferskvann for å reproducere seg, samt rogn og unger av slik fisk. Rømt eller utsatt oppdrettet laksefisk som kan vandre fra sjø til ferskvann regnes som anadrom laksefisk når de lever fritt i sjø eller vassdrag.

§ 4. (forvaltningsmyndighet)

Forvaltningsmyndighet etter denne forskrift er Miljøverndepartementet, Miljødirektoratet og Sysselmesteren på Svalbard. Når det gjelder sjøpattedyr er forvaltningsmyndighet etter denne forskrift Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet og Sysselmesteren på Svalbard.

Kapittel II.

Generelle bestemmelser om høsting og sanking

§ 5. (fredningsprinsippet)

All fauna med egg, reir og bo er fredet.

Høsting, og sanking av egg og dun, er bare tillatt etter regler fastsatt i eller i medhold av denne forskrift. Høsting skal ikke påvirke bestandenes sammensetning og utvikling nevneverdig.

§ 6. (human høsting og sanking)

Høsting og sanking skal skje uten unødig lidelse for faunaen og uten at det oppstår fare for mennesker eller for skade på eiendom.

§ 7. (høstbare pattedyr, fuglearter, røye og annen anadrom laksefisk)

Jakt er tillatt på følgende arter innenfor følgende tidsrom:

På følgende arter:	I tidsrommet:
Fjellrev	1. november–15. mars
Svalbardrein	15. august–20. september
Svalbardrype	10. september–23. desember
Kortnebbgås	20. august–31. oktober
Havhest	21. september–31. oktober
Polarlomvi	1. september–31. oktober
Teist	1. september–31. oktober
Ringsel	1. februar–20. mars og 20. mai–30. november
Storkobbe	1. februar–27. april og 5. juni–30. november

Fangst er tillatt på fjellrev i tidsrommet 1. november–15. mars.

§ 8. (egg- og dunsanking)

Sysselmesteren kan gi tillatelse til dunsanking fra ærfugl, hvitkinn-gås og kortnebbgås, og til eggsanking fra ærfugl, polarmåke og svartbak.

§ 9. (jakt-, fangst- og fiskekort)

Høsting kan bare foretas av den som har løst kort for jakt, fangst eller fiske. Kortet angir hvilke arter og eventuelt kvotebegrensning, redskapstyper, hvilket tidsrom og i hvilke områder man har rett til å jakte, fangste eller fiske. Kortet er personlig og kan ikke overdras. Sysselmesteren kan i særlige tilfelle utstede kort til forening/lag el. ved formann/leder. I de tilfeller hvor kortet er utstett til en forening/lag el., kan kortet bare benyttes av den formann/leder har bemyndiget ved fullmakt.

Ved løsning av kort skal det betales gebyr, når gebyrsats er fastsatt av departementet, jf. § 35. Utstedelse av kort og innkreving av avgift administreres av Sysselmesteren.

Kort for jakt, fangst eller fiske, og eventuell fullmakt i samsvar med første ledd, skal medbringes under høsting, og innehaveren plikter å fremvise kortet og eventuell fullmakt når dette blir krevd av Sysselmesteren eller den Sysselmesteren bemyndiger.

§ 10. (kvoter og områdebegrensning)

Sysselmesteren kan ved forskrift fastsette fellings- og fangstkvoter for den enkelte art og det enkelte område, samt begrense høsting i visse områder.

For svalbardrein skal kvote fastsettes årlig.

§ 11. (høsting forbeholdt fastboende)

Jakt på svalbardrein, jakt og fangst på fjellrev, samt fiske etter røye eller annen anadrom laksefisk med garn, kan bare foretas av fastboende på Svalbard og krever særskilt tillatelse fra Sysselmesteren. Tillatelsen kan inntas som del av jakt-, fangst- eller fiskekortet, jf. § 9. Tillatelsen skal gjelde for et nærmere angitt område og tidsrom. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras, med unntak av de særlige tilfeller som er nevnt i § 9 første ledd, fjerde og femte setning. Sysselmesteren kan stille vilkår i den enkelte tillatelse, herunder om hvilken mengde som kan høstes, og hva slags høstingsmåter eller redskaper som kan brukes.

Tildeling av tillatelse til felling av svalbardrein skjer etter reglene i kapittel VIII.

§ 12. (rapporteringsplikt)

Alle som driver høsting, eller sanking av egg, på Svalbard plikter å rapportere resultatet til Sysselmesteren innen 10 dager etter utløpet av jakt-, fangst-, eller fiskekortets/tillatelsens gyldighetstid.

Sysselmesteren kan i særlige tilfelle sette annen rapporteringsfrist. Denne skal da fremgå av høstingstillatelsen. Rapportering i henhold til denne bestemmelsen settes som vilkår for tildeling av jakt-, fangst- og fiskekort. Ved manglende rapportering kan Sysselmesteren nekte tillatelse til jakt og fiske kommende sesong.

Kapittel III.

Særskilte vilkår for jakt og fangst

§ 14. (aldersgrense for jakt og fangst)

Den som utøver jakt og fangst må være fylt 16 år. For jakt på svalbardrein og sjøpattedyr er aldersgrensen 18 år.

Den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år kan delta i jakt på fjellrev og fuglevilt og fangst i opplæringsøyemed fram til fylte 16 år når vedkommende:

- a) har samtykke fra foreldre eller foresatte og
- b) er under forsvarlig tilsyn av jeger som har fylt 20 år.
Tilsynspersonen må ha utøvd jakt og fangst i minst 3 sesonger.

Den som i løpet av kalenderåret fyller 16 år kan delta i jakt på svalbardrein og sjøpattedyr i opplæringsøyemed fram til fylte 18 år når vilkårene i annet ledd bokstavene a og b er oppfylt. Det stilles i tillegg krav om bestått jegerprøve og skyteprøve for storviltjegere.

§ 15. (krav om jegerprøve)

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt eller fangst utøves ha bestått jegerprøven i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Miljødirektoratet. Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge jegerprøve dersom de kan dokumentere at de fyller vilkårene for å drive tilsvarende jakt i sitt bopelsland.

§ 16. (krav om skyteprøve)

Ingen har adgang til å drive jakt på svalbardrein og sjøpattedyr uten at vedkommende har avlagt skyteprøve. Skyteprøven er gyldig i ett år etter at den er avlagt. Jakt på svalbardrein og sjøpattedyr kan bare utøves med det eller de våpen jegeren har avlagt skyteprøven med.

Personer som er fast bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skyteprøve dersom de kan dokumentere at de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland.

§ 16a. (merkeplikt for fjellrev)

Fjellrev jaktet eller fanget på Svalbard skal merkes og registreres i det sentrale dataregisteret opprettet av Miljødirektoratet. Sysselmesteren på Svalbard foretar registreringen og merkingen med mikrochip. Merket skal festes i nakken. I tillegg til mikrochip kan preparatet være merket med et synlig merke.

Kapittel IV.

Nærmere om jegerprøve og skyteprøve

§ 17.(aldersgrense for jegerprøve)

Jegerprøveeksamen kan avlegges fra og med det kalenderåret jegerprøvekandidaten fyller 14 år.

Personer under 16 år trenger ikke avlegge jegerprøve for å delta i jakt og fangst i opplæringsøyemed i medhold av § 14 annet ledd. Sysselmesteren kan etter søknad gi personer over 16 år inntil ett års utsettelse med å ta det obligatoriske kurset.

0 Endret ved forskrift 20 des 2013 nr. 1687 (i kraft 1 jan 2014).

§ 18.(gjennomføring av jegerprøve, kursavgift m.m.)

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en elektronisk eksamen. Studieorganisasjoner og andre kan etter avtale med Miljødirektoratet arrangere det obligatoriske kurset i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 95 om voksenopplæring. Sysselmesteren arrangerer elektronisk jegerprøveeksamen for de som har fullført obligatorisk kurs i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Miljødirektoratet.

Det obligatoriske kurset skal følge et opplegg godkjent av Miljødirektoratet. Kurset skal være på 30 timer. Den obligatoriske undervisningen skal fordeles over 9 dager. Personer under 18 år må ha dispensasjon etter våpenlovens § 29 eller samtykke fra den som har forelderansvaret til å gjennomgå den praktiske delen av kurset. Den som vil avlegge jegerprøve skal betale avgift for jegerprøveeksamen, når avgiftssats er fastsatt av departementet, jf. § 35. Den som ikke består eksamen, kan gå opp til fornyet prøve én gang uten ekstra avgift. Arrangøren kan kreve kursavgift for det obligatoriske kurset, som settes slik at kursutgiftene blir dekket.

0 Endret ved forskrifter 12 mai 2013 nr. 469, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 20 des 2013 nr. 1687 (i kraft 1 jan 2014).

§ 19.(ny jegerprøve ved tap av retten til å utøve jakt og fangst)

Jegerprøven gjelder uten tidsbegrensning. Den som etter rettskraftig dom blir fradømt retten til å drive jakt og fangst, må avlegge ny jegerprøve for å bli registrert som jeger.

0 Endret ved forskrift 20 des 2013 nr. 1687 (i kraft 1 jan 2014).

§ 20. (gjennomføring av skyteprøve)

Det skal gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakta skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av Miljødirektoratet, med den type ammunisjon som er tillatt til jakt på svalbardrein og sjøpattedyr. Alle skuddene mot dyrefigur må være innenfor angitt treffområde. Sysselmesteren er ansvarlig for at skyteprøven avholdes på Svalbard. Sysselmesteren fastsetter nærmere vilkår for gjennomføringen, og kan overlate arrangementet til lag/foreninger/personer som vurderes kvalifisert for dette. Vitnemål på standardisert skjema fastsatt av direktoratet utfylles av arrangør når skyteprøve er avlagt og består i tråd med denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Kapittel VI.

Utøvelse av jakt

§ 24. (forbud mot kunstig lys)

Det er forbudt i jaktøyemed å bruke:

- a) kunstig lys,
- b) utstyr som elektronisk forsterker lyset.

§ 25. (forbud mot bruk av motorkjøretøy og luftfartøy)

Det er forbudt under jakt:

- a) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til lokalisering eller forfølgning av fauna eller tilavledning av dyrets oppmerksomhet fra jegeren,
- b) å løsne skudd fra luftfartøy eller motorkjøretøy.

§ 26. (regulering av bruk av motorbåt)

Sysselmesteren kan ved forskrift innføre forbud og begrensninger mot bruk av motorbåt til jakt forbestemte arter, områder og tidsrom.

§ 27. (generelle våpen- og ammunisjonskrav)

Til felling av fauna under jakt kan bare skytevåpen med kruttledning benyttes. Bruk av selvskudd til avliving av fauna er forbudt. Til jakt er bruk av haglgevær for mer enn to skudd og helautomatisk rifle forbudt. Brukeshalvautomatisk rifle er det bare tillatt med to skudd i magasinet og ett i kammeret. Det er ikke tillatt å bruke kule (slugs) for haglgevær.

§ 28. (våpen- og ammunisjonskrav for de enkelte arter)

Fugl og fjellrev

Til jakt på fugl og fjellrev kan det benyttes både haglgevær og rifle.

Til jakt på svalbardrype må det minst brukes ammunisjon av typen cal. 22 LR med hullspiss. Til jakt på kortnebbgås og fjellrev må det når jakten utøves med rifle, brukes ammunisjon med anslagsenergi på minst 294 joule (30 kgm) på 100 meter.

Svalbardrein og sjøpattedyr

Til jakt på svalbardrein og sjøpattedyr skal det kun brukes rifle og jaktammunisjon medekspanderende prosjektil.

For ammunisjon med kulevekt mellom 9 og 10 gram skal anslagsenergien være minst 2700 joule (275 kgm) målt på 100 meters avstand. For ammunisjon med kulevekt på 10 gram eller mer skal anslagsenergien være minst 2200 joule (225 kgm) målt på 100 meters avstand.

§ 28a. (jakt på sjøpattedyr)

Det er forbudt å skyte på sel som oppholder seg i sjøen med unntak for ringsel i perioden 16.august-30. november. Forbudet gjelder ikke forfølgelse av skadeskutt sel.

0Tilføyd ved forskrift 28 juli 2008 nr. 922 (i kraft 1 aug 2008).

§ 28b. (human høsting og sanking)

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter svalbardrein eller sel plikter å gjøre det en kanfor å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller

ikke. Ved reinsjakt plikter jegeren å drive ettersøk ut den dagen dyret ble påskutt. Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat skal jeger underrette Sysselmasteren eller jaktoppsyn. Jeger kan av Sysselmasteren pålegges å delta i videre ettersøk.

0Tilføyd ved forskrift 28 juli 2008 nr. 922 (i kraft 1 aug 2008).

Kapittel VII. Utøvelse av fangst

§ 29. (registrering ved fangstutøvelse)

Alle som vil drive fangst må før fangsten tar til registrere seg hos Sysselmasteren og opplyse om typefangst, omfang og område.

§ 30. (tillatte fangstredskaper)

Fangst av fjellrev er kun tillatt med slagfelle og fallem. Fangstredskapene skal virke og ha slik slagkraft at reven blir drept øyeblikkelig.

Sysselmasteren kan fastsette særskilte krav til spesifikasjon av feller og brukerkompetanse før disse tas i bruk.

§ 31. (bruk av fangstredskaper)

Den som driver fangst plikter å innrette fangsten på en slik måte at ikke annet enn fjellrev kan fanges. Fangstredskaper skal ikke utplasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker og husdyr.

Redskapene skal merkes med brukerens navn, adresse og eventuelt telefonnummer. Det skal så langt det er mulig føres tilsyn med redskapene hver uke.

Kapittel VIII.

Fellingstillatelse for svalbardrein

§ 32. (tildeling av fellingstillatelse)

Søknad om tillatelse til felling av svalbardrein sendes til Sysselmesteren på eget skjema. Dersom antall søknader overstiger fastsatt fellingskvote, avgjør Sysselmesteren hvordan tildelingen årlig skal skje for å oppnå en rettferdig fordeling av fellingstillatelse blant de søknadsberettigede. Sysselmesteren fastsetter nærmere regler om søknadsfrist og avhenting av fellingstillatelse.

Den som får tildelt fellingstillatelse for svalbardrein skal betale en avgift pr. dyr når gebyrsats er fastsatt av departementet, jf. § 35.

§ 33. (om fellingstillatelsen)

Fellingstillatelsen gjelder for et nærmere angitt område, og vil være utstedt på ett av følgende kategorier dyr: kalv (0,5 år), simle/ungdyr (hunndyr/1,5 års bukk), valgfritt dyr. Kalv kan felles i stedet for eldre dyr.

For hvert dyr som tillates felt skal det medfølge et kontrollkort. Teksten utformes av Sysselmesteren, og jegeren plikter å følge de direktiver om bruken av kontrollkortet som er trykt på kortet. Felte dyr eller kjøtt skal være merket med riktig utfylt kontrollkort før transport fra fellingssted starter eller når det etterlates i terrenget over natten.

Kapittel IX.

Avsluttende bestemmelser

§ 34. (straff)

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne forskrift, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år. Er det inntrådt eller voldt fare for betydelig miljøskade,

eller det for øvrig foreligger særdeles skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 3 år anvendes. Medvirkning straffes på samme måte.

Forskrift om forvaltning av bever

Dato: FOR-2017-04-26-519

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å bidra til at forvaltningen av bever skjer i samsvar med forvaltningsmålet for arter i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 5. Forskriften skal legge til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med nærings- og rekreasjonsmessig nyttiggjøring av viltressursen. Forskriften skal samtidig bidra til å hindre unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

§ 2. Mål for forvaltningen av bever

Kommunen skal vedta målsetting for utvikling av bestandene av bever i samsvar med formålet i § 1.

Nabokommuner med felles vassdrag med bever bør samarbeide og koordinere sin forvaltning.

§ 3. Åpning av jakt og fangst av bever

Kommunen kan ved forskrift åpne for jakt og fangst av bever i hele eller deler av kommunen i en nærmere fastsatt periode, innenfor jakttid for arten fastsatt i forskrift om jakt og fangsttider vedtatt

med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt § 9. Kommunen kan innenfor de områder som åpnes for jakt og fangst fastsette en kvote for uttaket.

Forskriften fastsettes i samsvar med vedtatt målsetting i § 2 og vilkårene for høsting i naturmangfoldloven § 16 tredje og fjerde ledd.

§ 4. Endring eller opphør av jakt og fangst

For å ivareta målsettingen for bestandsutviklingen for bever kan kommunen til enhver tid endre eller stenge adgangen til jakt og fangst av bever. Endring eller stenging skjer ved forskrift.

§ 5. Rapportering

Kommunen kan pålegge jeger og jaktrettshaver å gi opplysninger om felte dyr, herunder innlevere hele eller deler av viltet til statistiske eller vitenskapelige formål.

§ 6. Ikrafttreden og oppheving

Forskriften trer i kraft 15. mai 2017. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 22. mars 2002 nr. 314 om forvaltning av hjortevilt og bever.

Forskrift om forvaltning av hjortevilt

Dato: FOR-2016-01-08-12

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressurser. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften forstås med

- a) hjortevilt: elg, hjort, rådyr og villrein;
- b) tellende areal: det arealet som skal legges til grunn for beregning av antall fellingstillatelser;
- c) minsteareal: størrelsen på det tellende arealet som skal legges til grunn for hvert dyr det gis fellingstillatelse på;
- d) vald: et areal som etter søknad er godkjent av kommunen eller villreinnemnda for jakt på hjortevilt;

- e) jaktfelt: et mindre geografisk område innenfor et vald som jaktrettshaverne har avgrenset av hensyn til jaktutøvelsen;
- f) bestandsplanområde for elg og/eller hjort: et område bestående av to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg og/eller hjort. Godkjennes av kommunen etter søknad;
- g) villreinområde: et område avgrenset som den geografiske forvaltningsenheten for villreinbestanden;
- h) bestandsplan: jaktrettshavernes offentlig godkjente, flerårige plan med mål for bestandsutviklingen, og beskrivelse av den årlige avskytingen;
- i) jaktrettshaver: enhver som har jaktrett på en eiendom. Retten til å jakte tilhører grunneier hvis ikke annet er bestemt;
- j) Hjorteviltregisteret: nasjonal databank som ivaretar og tilrettelegger opplysninger for hjorteviltforvaltningen;
- k) sett elg og sett hjort: jegerens observasjoner av bestemte viltarter i sitt jaktfelt, registrert etter fastsatt instruks.

§ 3. Mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr

Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e). Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.

§ 4. Interkommunalt samarbeid

Kommunene bør samarbeide om felles mål for hjorteviltbestandene når det er hensiktsmessig å samordne bestandsplanleggingen over kommunegrenser.

Fylkeskommunen kan pålegge kommuner å inngå i et slikt samarbeid hvis det anses som nødvendig for å ivareta bestands- eller samfunnsmessige hensyn på et regionalt nivå.

§ 5. Åpning av jakt på elg, hjort og rådyr

Kommunen fastsetter forskrift om åpning av jakt på elg, hjort og/eller rådyr i kommunen. Ved avgjørelse om åpning av jakt skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering i samsvar med § 1.

§ 6. Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr

Kommunen fastsetter minsteareal for elg, hjort og/eller rådyr i forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune.

Forslag om endring av minsteareal fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring fastsettes av kommunen innen 15. mars.

§ 7. Fravik fra minstearealet

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for elg, hjort og rådyr med inntil 50 prosent. Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak som gjøres for særskilte vald og for et begrenset tidsrom.

§ 8. Tellende areal for elg, hjort og rådyr

For elg, hjort og rådyr skal kommunen som hovedregel regne skogareal og myr under skoggrensa som tellende areal. Med skogareal menes både produktiv og uproduktiv skog, og både lausskog og barskog. Kommunen kan godkjenne andre arealtyper som tellende areal der disse er av stor betydning for vedkommende art. Områder som er omdisponert slik at arealet ikke lenger benyttes av vedkommende viltart skal trekkes ut av tellende areal.

§ 9. Krav til vald for jakt på elg, hjort og rådyr

Valdet skal være sammenhengende og ha en avgrensning som gjør det egnet til jakt på elg, hjort og/eller rådyr.

Valdet må omfatte et tellende areal som minst tilsvarer minstearealet for vedkommende hjorteviltart. Valdet kan i tillegg omfatte annet areal enn tellende areal.

Jaktrettshaverne skal oppnevne en valdansvarlig representant som opptrer på vegne av valdet overfor kommunen.

§ 10. Søknad om godkjenning av vald

Søknad om godkjenning av vald for jakt på elg, hjort eller rådyr sendes kommunen innen 1. mai.

Søknaden skal inneholde

- a) opplysning om hvilken art søknaden gjelder for,
- b) kart som tydelig viser grensene for valdet,
- c) oversikt over de eiendommene (gårds- og bruksnummer) valdet omfatter, og den enkelte eiendoms størrelse innenfor valdets grenser,
- d) oversikt over tellende areal som søkes godkjent,
- e) underskrift fra den eller de som lovlig representerer hver enkelt eiendom, og
- f) valdansvarlig representants navn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og underskrift.

§ 11. Godkjenning og endring av vald

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning av nye vald eller endringer i eksisterende vald for jakt på elg, hjort og rådyr innen 15. juni.

Jaktrettshaver som ønsker å trekke en eiendom ut av et godkjent eller omsøkt vald, skal melde dette skriftlig til valdansvarlig representant med kopi til kommunen senest 1. april. Utmelding krever underskrift fra den eller de som lovlig representerer eiendommen. Dersom valdets grenser, eiendomsforhold eller tellende areal endres, skal valdansvarlig representant melde endringene skriftlig til kommunen innen 1. mai for ny godkjenning.

Kommunen kan til enhver tid trekke godkjenningen av hele eller deler av valdet tilbake og kreve at det fremmes ny søknad dersom rettighetsforhold som har betydning for godkjenningen av valdet er uklare. Kommunen kan også kreve at opplysningene som er gitt i søknaden bekreftes eller dokumenteres på nytt.

§ 12. Krav til bestandsplanområde for elg og hjort

Et bestandsplanområde er to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg og/eller hjort.

Bestandsplanområdet må disponere et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet. Bestandsplanområdet skal oppnevne en representant som opptrer på vegne av bestandsplanområdet overfor kommunen.

§ 13. Søknad om godkjenning av bestandsplanområde for elg og hjort

Søknad om godkjenning av bestandsplanområde for jakt på elg eller hjort sendes kommunen innen 1. mai.

Søknaden skal inneholde

- a) opplysning om hvilken art søknaden gjelder for,
- b) kart som tydelig viser grensene for bestandsplanområdet,
- c) oversikt over alle valdene som inngår i bestandsplanområdet,
- d) oversikt over tellende areal for bestandsplanområdet samlet,
- e) underskrift fra valdansvarlig representant for alle vald som inngår i bestandsplanområdet, og
- f) navn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og underskrift for representanten for bestandsplanområdet.

§ 14. Godkjenning og endring av bestandsplanområde for elg og hjort

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning av nytt bestandsplanområde eller endringer i eksisterende bestandsplanområde innen 15. juni.

Vald som ønsker å trekke seg ut av et godkjent eller omsøkt bestandsplanområde, skal melde dette skriftlig til representanten for bestandsplanområdet med kopi til kommunen innen 1. april. Representanten for bestandsplanområdet skal melde om endringer i bestandsplanområdet til kommunen innen 1. mai for ny godkjenning.

Kommunen kan trekke godkjenningen tilbake hvis kravene i § 12 ikke lenger er oppfylt. Frist for kommunen til å trekke godkjenningen tilbake er 1. april.

§ 15. Krav til bestandsplan for elg og hjort

Vald eller bestandsplanområder som disponerer et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet kan søke kommunen om godkjenning av en flerårig, maksimalt femårig, bestandsplan for elg og/eller hjort.

Bestandsplanen skal inneholde mål for bestandsutviklingen, i samsvar med kommunens mål. Bestandsplanen skal også inneholde en plan for den årlige avskytingen i antall dyr, som et minimum fordelt på kategoriene kalv, voksne hunndyr og voksne hanndyr, samt spissbukk for hjort.

For bestandsplanområder skal planen beskrive hvordan ulike dyrekategorier i fellingskvota årlig fordeles på de enkelte valdene. Frist for å søke kommunen om godkjenning eller endring av bestandsplan er 1. mai. Søknaden skal underskrives av bestandsplanområdets representant.

§ 16. Godkjenning og endring av bestandsplan for elg og hjort

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning av ny bestandsplan eller endring i eksisterende bestandsplan innen 15. juni.

En godkjenning fastsetter fellingstillatelser for hele bestandsplanperioden, og skal inneholde informasjon om muligheten for overføring av et begrenset antall fellingstillatelser mellom år i perioden. Kommunen kan trekke godkjenningen tilbake og tildele nye fellingstillatelser dersom arealkravet i § 15 ikke lenger er oppfylt, ved manglende rapportering, ved vesentlig uforutsette endringer i bestanden i området eller ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, herunder avvik i forhold til årlig planlagt avskyting i antall, kjønn eller alder. Frist for kommunen til å trekke godkjenningen tilbake er 1. april.

§ 17. Vald, bestandsplanområde og bestandsplan over kommunegrenser

Søknad om godkjenning av vald, bestandsplanområde og bestandsplan som berører flere kommuner, sendes den kommunen der den største delen av det tellende arealet ligger, om ikke annet er bestemt. Denne kommunen godkjenner og forvalter slike vald, bestandsplanområder og bestandsplaner i samsvar med bestemmelser som gjelder i sin kommune.

En forutsetning for samarbeid etter første ledd, er at alle berørte kommuner har gitt sitt samtykke til dette i henhold til kommuneloven.

§ 18. Fellingstillatelse for elg og hjort

Kommunen tildeler årlig fellingstillatelser for elg og hjort til godkjente vald med et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet.

For vald eller bestandsplanområder med godkjent bestandsplan skal fellingstillatelsene vise antall dyr uten spesifikasjon på alder og kjønn, og avskytingen skal utføres i samsvar med alder og kjønn i godkjent bestandsplan. For bestandsplanområder tildeles fellingstillatelsene hvert enkelt vald.

For vald uten godkjent bestandsplan beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal. Fellingstillatelse skal fordeles på følgende kategorier

- a) elg: kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre), voksne hanndyr (1½ år og eldre),
- b) hjort: kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre), spissbukk (bukk med ugreina gevir), og voksne hanndyr (1½ år og eldre).

For begge artene kan kalv felles i stedet for voksne dyr.

Kommunen skal sende fellingstillatelsen til valdansvarlig representant innen 15. juni.

§ 19. Fellesjaktavtaler for elg og hjort

For jakt i bestandsplanområder for elg og hjort kan fellingstillatelse gitt til et vald, benyttes i andre vald i bestandsplanområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Dette forutsetter skriftlig avtale som viser hvilke vald og hvilke perioder fellesjaktavtalen gjelder for.

§ 20. Fellingstillatelse for rådyr

Kommunen tildeler fellingstillatelse for rådyr til godkjente rådyrvald årlig. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet. Rådyrvald som disponerer et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet eller minst 10 000 dekar kan etter søknad tildeles fellingstillatelsen for rådyr som kvotefri jakt. Før kvotefri jakt på rådyr tildeles kan kommunen kreve at jaktrettshaver utarbeider en avskytingsplan.

Et bestandsplanområde for elg eller hjort der valdene også er godkjente som rådyrvald, kan søke kommunen om kvotefri jakt på rådyr dersom bestandsplanområdet oppfyller arealkravet i annet ledd.

Frist for å søke kommunen om kvotefri jakt på rådyr er 1. mai.

For vald uten tillatelse til kvotefri jakt, beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal. Fellingstillatelsen skal ikke fordeles på definerte kjønns- og aldersgrupper.

Kommunen skal sende fellingstillatelsen til valdansvarlig representant innen 15. juni.

§ 21. Om villreinnemndene

Villrein i alle villreinområder med areal i to eller flere kommuner skal forvaltes av ei villreinnemnd. Villreinnemnda skal arbeide for en langsiktig bærekraftig forvaltning av villreinen og dens leveområder i samsvar med naturmangfoldloven og viltloven.

Det skal være ni villreinnemnder

- 1) Villreinnemnda for Setesdalområdet
- 2) Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell
- 3) Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
- 4) Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell
- 5) Villreinnemnda for Sogn og Fjordane
- 6) Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen
- 7) Villreinnemnda for Rondane og Sølknletten
- 8) Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
- 9) Villreinnemnda for Forollhogna.

Tolga kommune fungerer som villreinnemnd for Tolga Østfjell villreinområde.

Villreinnemndas medlemmer og personlige varamedlemmer oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag om en kvinnelig og en mannlig kandidat fra hver kommune som har villreinareal innenfor den enkelte nemnds virkeområde. Oppnevningsperioden for

medlemmene følger valgperioden for kommunevalget. Villreinnemnda velger selv leder og nestleder.

§ 22. Åpning av jakt på villrein

Miljødirektoratet fastsetter forskrift om åpning av jakt på villrein.

§ 23. Tellende areal for villrein

For villrein regnes areal over skoggrensa som tellende areal. Villreinnemnda kan godkjenne skogområder som brukes regelmessig av villrein som tellende areal. Vann og isbre over 500 dekar skal ikke regnes med.

Områder som villreinen ikke lenger benytter fordi menneskelig påvirkning har redusert områdenes verdi vesentlig for villrein kan trekkes ut av tellende areal.

§ 24. Krav til Opprettelse av vald for jakt på villrein

Valdet skal være sammenhengende og ha en avgrensning som gjør det egnet til jakt på villrein. Valdet må omfatte et tellende areal som minst tilsvarer minstearealet for villrein. Valdet kan i tillegg omfatte annet areal enn tellende areal.

Jaktrettshaverne skal oppnevne en valdansvarlig representant som opptrer på vegne av valdet overfor villreinnemnda.

§ 25. Søknad om godkjenning av vald

Søknad om godkjenning av vald for jakt på villrein sendes villreinnemnda innen 1. april.

Søknaden skal inneholde

- a) kart som tydelig viser grensene for valdet,
- b) oversikt over de eiendommene (gårds- og bruksnummer) valdet omfatter, og den enkelte eiendoms størrelse innenfor valdets grenser,
- c) oversikt over tellende areal som søkes godkjent,
- d) underskrift fra den eller de som lovlig representerer hver enkelt eiendom, og
- e) valdansvarlig representants navn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og underskrift.

§ 26. Godkjenning og endring av vald

Villreinnemnda skal behandle søknad om godkjenning av nye vald eller endringer i eksisterende vald for jakt på villrein innen 1. mai. Jaktrettshaver som ønsker å trekke seg ut av et godkjent eller omsøkt vald, skal melde dette skriftlig til valdansvarlig representant med kopi til villreinnemnda senest 1. mars. Utmelding krever underskrift fra den eller de som lovlig representerer eiendommen. Dersom valdets grenser, eiendomsforhold eller tellende areal endres, skal valdansvarlig representant melde endringene skriftlig til villreinnemnda innen 1. april for ny godkjenning.

Villreinnemnda kan til enhver tid trekke godkjenningen av hele eller deler av valdet tilbake og kreve at det fremmes ny søknad dersom rettighetsforhold som har betydning for godkjenningen av valdet er uklare. Villreinnemnda kan også kreve at opplysningene som er gitt i søknaden bekreftes eller dokumenteres på nytt.

§ 27. Bestandsplan for villrein

Villreinnemnda kan godkjenne en flerårig, maksimalt femårig, bestandsplan utarbeidet av villreinutvalg/grunneiersammenslutning. Bestandsplanen skal som hovedregel omfatte hele villreinområdet, og inneholde mål for bestandsstørrelse og -utvikling, årlig avskytingsplan fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført.

Hvis det oppstår vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, eller vesentlige uforutsette endringer i bestanden i løpet av planperioden, kan villreinnemnda beslutte at ny bestandsplan skal utarbeides.

Dersom villrein trekker mellom ulike villreinområder, kan områdene samarbeide om felles bestandsforvaltning, herunder felles bestandsplan.

§ 28. Fastsettelse av fellingskvote og beregning av minsteareal

Villreinnemnda vedtar årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai.

Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. I villreinområder uten bestandsplan skal villreinutvalg/grunneiersammenslutning oppfordres til å fremlegge forslag før fellingskvote fastsettes.

Minsteareal regnes ut ved divisjon av villreinområdets samla tellende areal med fastsatt fellingskvote. I spesielle tilfeller kan et villreinområde deles i flere geografiske soner med tilhørende kvote og minsteareal.

§ 29. Fellingstillatelser for villrein

Villreinnemnda tildeler årlig fellingstillatelse for villrein til godkjente vald med et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet.

For hvert vald beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal.

Vald som har gitt skriftlig tilslutning til godkjent bestandsplan kan tildeles den årlige fellingstillatelsen uten spesifisering på alder og kjønn.

For vald som ikke har gitt skriftlig tilslutning til godkjent bestandsplan kan villreinnemnda fordele fellingskvota på følgende kategorier: kalv (½ år), simle (1½ år og eldre), simle/ungdyr (simle 1½ år og eldre eller bukk 1½ år), valgfritt dyr. Kalv kan felles i stedet for voksne dyr av begge kjønn.

Villreinnemnda skal sende fellingstillatelsen til valdansvarlig representant innen 15. juni.

§ 30. Kontrollordning for villreinjakt

For hver villrein som tillates felt, sender villreinnemnda et kontrollkort til valdansvarlig representant. Kortet utformes av Miljødirektoratet og skal vise hva slags kategori dyr fellingstillatelsen gjelder for og i hvilket vald fellingstillatelsen gjelder.

Felte dyr eller kjøtt skal være merket med riktig utfylt kontrollkort før transport fra fellingssted starter eller når det etterlates i terrenget over natten.

§ 31. Fellesjaktavtaler for villrein

Fellingstillatelser gitt til ett vald kan benyttes i andre vald i villreinområdet, eller andre vald i villreinområder med felles bestandsplan, i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Dette forutsetter skriftlig avtale som viser hvilke vald og hvilke perioder fellesjaktavtalen gjelder for.

§ 32. Rapportering

For elg, hjort, rådyr og villrein skal valdansvarlig representant rapportere årlig fellingsresultat til kommunen eller villreinnemnda innen 14 dager etter endt jakt. Kommunen og villreinnemnda skal innen 30 dager etter endt jakttid rapportere dette til Statistisk Sentralbyrå gjennom Hjorteviltregisteret.

Valdansvarlig representant skal rapportere opplysninger registrert på kontrollkort for villrein til villreinnemnda senest 14 dager etter endt jakt.

Miljødirektoratet, statsforvalteren, fylkeskommunen, kommunen og villreinnemnda kan hver for seg eller i fellesskap pålegge jegerne og/eller jaktrettshaverne å rapportere opplysninger om viltbeholdningen i sitt jaktfelt eller vald ved å registrere sett elg eller sett hjort, samle inn kjever, kjønnsorganer og lignende til analyse og bruk i forvaltningen.

§ 33. Bruk av Hjorteviltregisteret

Kommunen og villreinnemnda skal benytte Hjorteviltregisteret som verktøy for å tildele fellingstillatelser, rapportere fellingsresultat og holde oversikt over vald og tellende areal.

Kommunen skal registrere sett elg- og sett hjort-rapporteringer i Hjorteviltregisteret.

Kommunen og villreinnemnda skal sørge for at andre innsamlede opplysninger om hjortevilt registreres i Hjorteviltregisteret.

§ 34. Mislighold av rapporteringsplikt

Kommunen kan nekte eller trekke tilbake godkjenning av kvotefri jakt på rådyr, eller bestandsplan for elg eller hjort ved manglende rapportering av fellingsresultat eller andre pålagte innsamlede opplysninger.

Villreinnemnda kan nekte tildeling av frie fellingstillatelser for jakt på villrein påfølgende jaktår ved utilfredsstillende rapportering av fellingsresultat eller andre pålagte innsamlede opplysninger.

§ 35. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes etter viltloven § 56.

§ 36. Klageadgang

Enkeltvedtak fattet med hjemmel i denne forskriften kan påklages i samsvar med reglene i forvaltningsloven.

Klageinstans for vedtak fattet av kommunen er statsforvalteren, klageinstans for vedtak fattet av villreinnemnda er Miljødirektoratet, og klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen er fylkestinget eller den fylkestinget bestemmer.

§ 37. Dispensasjon

Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften. Søknad om dispensasjon sendes til kommunen eller villreinnemnda for forberedende saksbehandling før den oversendes Miljødirektoratet.

Kommunen og villreinnemnda kan etter søknad gi dispensasjon fra tidsfrister gitt i § 10, § 11 tredje ledd, § 13, § 14 tredje ledd, § 15 fjerde ledd og § 20 fjerde ledd.

Villreinnemnda kan etter søknad gi dispensasjon fra tidsfrister gitt i § 25 og § 26 tredje ledd.

§ 38. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 8. januar 2016. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 10. februar 2012 nr. 134 om forvaltning av hjortevilt.

§ 39. Overgangsbestemmelser

Bestandsplaner som er godkjent før 8. januar 2016, gjelder ut planperioden.

Viltforskriften

(Forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark)

FOR-2020-04-01-565

Kapittel 1.

Generelle bestemmelser

§ 1-1. Formål

Formålet med forskriften er å forvalte viltet i samsvar med naturmangfoldloven, slik at naturens produktivitet og artsriktighet bevares. Viltforvaltningen skal innenfor denne rammen ivareta hensynet til dyrevelferd og dyrehelse, forskning, undervisning, landbruk, friluftsliv, næringsliv og andre offentlige og private interesser.

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor det stedlige virkeområdet til lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Forskriften gjelder ikke høsting av vilt, som utøves i medhold av viltloven § 9.

§ 1-3. Forholdet til annen lovgivning

All håndtering av dyr og annen aktivitet som skjer i medhold av denne forskriften skal utføres i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven) og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

§ 1-4. Definisjoner

I denne forskriften forstås med

- a) dyrepark: alle former for stasjonære og varige anlegg der dyr holdes for å framvises for publikum, inklusive dyrehager, kommersielle akvarier, besøksgårder og liknende

- b) fallvilt: dødt vilt som ikke er felt under lovlig jakt, fangst eller lisensfelling. Døde individer av vilt i oppdrett eller dyrepark anses ikke som fallvilt
- c) Fallviltbasen: et nasjonalt søknadssystem for dødt vilt av arter som er registrerings- og merkepliktige
- d) innfangning: når viltlevende individ av viltarter fanges inn eller tas hånd om og viltet skal være i live etter innfangningen. Immobilisering av viltlevende individ av viltarter anses også som innfangning
- e) merkepliktig vilt: døde individer av viltarter som fremgår av vedlegg 1 og egg fra alle viltarter. Dette omfatter vilt, deler av vilt, preparater og skinn av vilt
- f) merking av levende vilt: påføring eller festing av merker, ringer, fargestoffer, målere, loggere, microchip, sendere, kamera, opptakere, implantat eller andre gjenstander på eller i viltlevende dyr
- g) midlertidig fremvisning: når dyr framvises for publikum i en avgrenset periode utenfor sine vante omgivelser, med eller uten oppstalling på stedet over natten
- h) oppdrett av vilt: hold av vilt i fangenskap for næringsmessig produksjon eller produksjon av livdyr
- i) preparering: all bearbeiding av dødt vilt med sikte på varig konservering. Koking og bleking av skaller fra arter som ikke er registreringspliktige, og buntmaker- og garvevirksomhet, omfattes ikke av begrepet
- j) registreringspliktig vilt: døde individer av viltarter som fremgår av vedlegg 1 og egg fra alle viltarter. Dette omfatter vilt, deler av vilt, preparater og skinn av vilt
- k) ringmerking: merking av viltlevende fugler eller flaggermus, når merkingen kun består i å feste enkel metallring på individets fot
- l) sirkus: alle former for omreisende forestillinger der dyr framvises for publikum
- m) utsetting: når vilt slippes fritt ut i naturen
- n) uttak: enhver form for avliving eller fjerning av vilt fra naturen. Som uttak regnes også fjerning, flytting og skade på egg fra viltarter, uavhengig av om egget er med foster, ubefruktet eller dødt (råteegg)
- o) vilt: naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier, av arter som lever eller kan leve vilt innenfor forskriftens stedlige virkeområde
- p) Viltfondet: det statlige viltfondet som administreres av Miljødirektoratet til fremme av viltforvaltningen, jf. viltloven § 43 første punktum.

Kapittel 3.

Skadefelling og annet uttak av vilt

§ 3-1. Krav om hjemmel for skadefelling og annet uttak

Skadefelling og annet uttak av vilt skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Skadefelling

§ 3-2. Virkeområde for bestemmelsene om skadefelling

Bestemmelsene i § 3-3 til § 3-10 og § 3-13 til § 3-14 gjelder for alle viltarter unntatt

- a. smånagere og krypdyr som gjør skade på person eller eiendom, jf. naturmangfoldloven § 17 første ledd
- b. hjortevilt og bever som gjør skade på avling, skog, vann eller annen eiendom, jf. naturmangfoldloven § 18 fjerde ledd
- c. gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

§ 3-3. Vilkår for skadefelling

Den som har beslutningsmyndighet etter § 3-4 til § 3-6 kan etter søknad gi tillatelse til uttak for å stanse eller avverge skade hvis følgende vilkår er oppfylt:

- a. Skaden er eller kan bli av vesentlig økonomisk betydning.

- b. Skadeforebyggende tiltak er i rimelig utstrekning forsøkt, vurdert ut fra hvilke verdier som skal beskyttes og kostnadene ved alternative tiltak.
- c. Uttaket rettes mot skadegjørende individ.
- d. Uttaket er egnet til å stanse eller vesentlig begrense skadesituasjonen.
- e. Uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Dersom mordyr avlives i yngletiden skal avkommet om mulig også avlives.

§ 3-4. Skadefelling etter skadelidtes egen beslutning

Dersom vilkårene i § 3-3 er oppfylt og det er nødvendig for å stanse eller avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, kan den skadelidte iverksette uttak av bestemte individ av kanadagås, stripegås, bydue, ringdue, gråtrost, måltrost, svarttrost, rødvingetrost, skjære, kråke, ravn, villlevende kanin, sørhare, rødrev, røyskatt, mink, mår og grevling.

Dersom vilkårene i § 3-3 er oppfylt og det er nødvendig for å hindre smitte- eller helserisiko i lokaler hvor det produseres eller oppbevares næringsmidler eller medisiner, kan den skadelidte iverksette uttak av bestemte individ av artene nevnt i første ledd og kjøttmeis, blåmeis, gråspurv, pilfink og rødstrupe, som har forvillet seg inn i slike lokaler.

Den skadelidte skal uten ugrunnet opphold rapportere om uttaket til kommunen, med opplysning om antallet individer, art og hvilken skade som var grunnlag for uttaket.

§ 3-5. Skadefelling etter beslutning fra kommunen

Dersom vilkårene i § 3-3 er oppfylt, og det er nødvendig for å stanse eller avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, kan kommunen etter søknad gi tillatelse til uttak av bestemte individ av følgende arter:

- a. knoppsvane, gråmåke, svartbak, stokkand, siland, lak-sand, storskarv, toppskarv, gråhegre, grønnspekk, svart-spekk, flaggspekk, kaie, kornkråke, stær, dompap, gulspurv, ekorn og hare
- b. grågås unntatt i de kommuner som frem til 1. januar 2020 tilhørte Finnmark fylke
- c. hvitkinngås i fylkene Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark, og Agder.

Kommunen kan av eget tiltak iverksette uttak av bestemte individ av alle hjorteviltartene og villsvin når de oppholder seg på trafik-kerte eller tettbygde områder, og de utgjør en fare for skade på person eller skaper trafikkfarlige situasjoner.

Kommunen kan av eget tiltak iverksette uttak av knoppsvane og kanadagås når de oppholder seg på områder hvor de utgjør en fare for skade på person, hindrer ferdsel eller utgjør en helserisiko ved omfattende tilgrising av friområder, badeplasser eller liknende.

§ 3-6. Skadefelling etter beslutning fra fylkesmannen

Dersom vilkårene i § 3-3 er oppfylt, og det er nødvendig for å stanse eller avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, kan fylkesmannen etter søknad gi tillatelse til uttak av bestemte individ av følgende arter:

- a. de artene som ikke er nevnt i § 3-4 eller § 3-5
- b. grågås i de kommuner som frem til 1. januar 2020 tilhørte Finnmark fylke
- c. hvitkinngås i de fylker som ikke omfattes av § 3-5 første ledd bokstav c.

Fylkesmannen kan etter søknad gi tillatelse til uttak av vilt for å beskytte naturlige forekommende planter, dyr og økosystemer.

Fylkesmannen kan av eget tiltak iverksette uttak av bestemte individ av moskusfe når de vandrer til, eller oppholder seg i, tettbygde områder, slik at de kan utgjøre en fare for skade på person eller skape trafikkfarlige situasjoner.

§ 3-7. Skadefelling etter beslutning fra Miljødirektoratet

Miljødirektoratet kan etter søknad eller av eget tiltak gi tillatelse til å iverksette uttak av vilt for å ivareta allmenne helse- og sikkerhets-hensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning, i andre tilfeller enn de som er nevnt i § 3-5 annet og tredje ledd og § 3-6 tredje ledd.

§ 3-8. Søknad om skadefelling

Søknad om skadefelling av vilt etter § 3-5, § 3-6 og § 3-7 skal fremmes skriftlig. I særlige tilfeller kan beslutningsmyndigheten godta at søknaden fremmes på annen måte.

§ 3-9. Forbud mot lokking ved skadefelling

Det skal ikke benyttes lokkemidler ved skadefelling av fugl.

§ 3-10. Forbud mot salg av retten til skadefelling

Retten til å gjennomføre skadefelling kan ikke selges eller tilbys andre mot vederlag.

Om metoder og varsling ved skadefelling og annet uttak

§ 3-13. Metode for skadefelling og annet uttak

Ved uttak etter denne forskriften gjelder viltloven kapittel VI og forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst hvis ikke annet er bestemt i tillatelsen. Beslutningsmyndigheten kan tillate andre metoder for uttak.

Miljødirektoratet kan etter søknad gi firma som driver med skadedyrbekjempelse generelle tillatelser til andre avlivingsmetoder på nærmere angitte vilkår.

Den som bruker skytevåpen eller felle ved uttak skal være registrert i Jegerregisteret, men trenger ikke å ha betalt jegeravgift for inneværende år.

Fangstredskaper som benyttes skal merkes med navn og telefonnummer.

§ 3-14. Varsling til grunneier og politiet

Den som gjennomfører uttak i medhold av tillatelse etter denne forskriften skal på forhånd varsle grunneier.

Dersom uttak etter denne forskriften krever faste monteringer i terrenget eller inngrep i naturen, skal det innhentes tillatelse til dette fra grunneier.

Den som gjennomfører uttak etter denne forskriften i tettbygd strøk skal på forhånd varsle politiet.

Kapittel 4.

Hold av vilt i fangenskap

§ 4-1. Krav om hjemmel for hold av vilt

Hold av vilt i fangenskap er kun tillatt med hjemmel i lov eller vedtak med hjemmel i lov.

§ 4-2. Forbud mot hold av vilt for bestemte formål

Det er ikke tillatt å holde vilt når formålet er jakt i innhegnet område, fremvisning i sirkus, falkoneri eller hold som kjæledyr eller hobbydyr.

Trening av hund på vilt i fangenskap er ikke tillatt.

Forbudet mot hold av vilt i sirkus og som kjæledyr eller hobbydyr gjelder ikke domestiserte former av følgende arter: chinchilla *Chinchilla lanigera*, tyrisk gullhamster *Mesocricetus auratus*, kinesisk hamster *Cricetus griseus*, Campbells dverghamster *Phodopus campbelli*, russisk/Roborovski dverghamster *Phodopus roborovskii*, marsvin *Cavia porcellus*, kanin *Oryctolagus cuniculus*, husmus *Mus musculus*, brunrotte *Rattus norvegicus*, ørkenrotte *Meriones unguiculatus* og degus *Octodon degus* samt ilder *Mustela putorius* fra oppdrett; alle arter papegøye fugler, inkludert kakaer *Psittacidae* spp og *Cacatuinae*; kanariisk *Serinus canaria*, sebrafink *Poephila guttata*, gouldfink *Chloebia gouldiae* og javaspurv *Padda oryzivora*. Forbudet gjelder heller ikke innendørs

innelukket hold av krypdyr som fremgår av vedlegg II til forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskrift om fremmede organismer).

§ 4-3. Forbud mot hybridisering

Vilt som holdes i fangenskap etter denne forskriften skal ikke hybridiseres. Den ansvarlige for holdet plikter å iverksette tiltak for å hindre hybridisering.

§ 4-4. Plikt til å hindre rømming

Den som holder vilt i fangenskap skal sørge for at viltet ikke kan rømme.

Oppdrett av vilt

§ 4-5. Viltoppdrett uten krav om tillatelse etter denne forskriften

Ved hold av mink, sølvrev, blårev og krysninger mellom revetype-ene, som reguleres av forskrift 17. mars 2011 nr. 296 om hold av pelsdyr, og villsvin når produksjonen i sin helhet skjer innendørs, kreves det ikke tillatelse til hold etter denne forskriften.

§ 4-6. Viltoppdrett etter tillatelse

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til hold av hjort og dåhjort for oppdrett.

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til hold for oppdrett av andre viltarter enn de som omfattes av første ledd. Søknad sendes kommunen, som videresender denne til Miljødirektoratet sammen med kommunens vurdering.

Miljødirektoratet kan fastsette øvre rammer for satser for saksbehandlingsgebyr for kommunens behandling av søknader etter første ledd.

Dersom driften av et viltoppdrett opphører, plikter eieren å gi melding om dette til kommunen innen tre måneder etter opphør.

§ 4-7. Anskaffelse av dyr til oppdrett

Til oppdrett kan det kun benyttes vilt eller avkom fra vilt som er

- a. innfanget med tillatelse etter § 2-8
- b. ervervet fra annet lovlig viltoppdrett i Norge, eller
- c. innført fra utlandet for oppdrett i samsvar med forskrift om fremmede organismer.

Hold for fremvisning, rehabilitering, i dyrepark eller for andre formål

§ 4-8. Tillatelse til hold av vilt i dyrepark eller for midlertidig fremvisning

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til hold av vilt i dyrepark eller for midlertidig fremvisning.

Unntatt fra kravet om tillatelse til hold etter første ledd er

- a. vilt som er innfanget med tillatelse etter § 2-9
- b. hare, elg, hjort, rådyr, rein, rødrev, grevling, oter og grågåås, som er ervervet fra dyrepark i Norge.

Rovfugler og ugler skal ikke holdes i dyrepark eller benyttes til fremvisning.

§ 4-9. Hold for andre særlige formål

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til, eller av eget tiltak, holde vilt for å gjenoppbygge bestander eller andre særlige formål.

Kapittel 6.

Utsetting av vilt i naturen

§ 6-1. Krav om lovhjemmel for utsetting av vilt

Utsetting av vilt i naturen er kun tillatt når dette følger bestemmelsene i dette kapitlet og reglene i forskrift om fremmede organismer.

§ 6-2. Utsetting av innfanget vilt

Dersom annet ikke er bestemt, skal vilt som er innfanget i medhold av tillatelse etter kapittel 2, settes ut på samme sted som individet ble innfanget.

Utsatt vilt er å anse som viltlevende.

Kapittel 7.

Ivaretagelse av dødt vilt

Eiendomsretten til dødt vilt

§ 7-1. Eiendomsrett til registreringspliktige viltarter

Fallvilt av moskusfe og registreringspliktige viltarter er Viltfondets eiendom.

Første ledd gjelder ikke dødt vilt som er lovlig innført fra utlandet.

§ 7-2. Eiendomsrett til viltarter som ikke er registreringspliktige

Det er tillatt å tilegne seg fallvilt av viltarter som ikke er registreringspliktige, med de begrensninger som følger av annet, tredje eller fjerde ledd og § 7-3.

I særlige tilfeller kan Miljødirektoratet beslutte at fallvilt av viltarter som ikke er registreringspliktige skal tilfalle Viltfondet.

Det er ikke tillatt å tilegne seg egg som man finner i naturen uten på forhånd å ha fått tillatelse etter kapittel 2 eller 3, eller ha hjemmel i bestemmelsene om å sanke egg i den til enhver tid gjeldende forskrift om jakt og fangsttider. Dette gjelder uavhengig av om egget er levende, ubefruktet eller dødt (råteegg).

Fallvilt av villsvin, hjortevilt og bever tilfaller det kommunale viltfondet.

§ 7-3. Eiendomsrett til uregistrert, ulovlig avlivet eller ulovlig innført vilt

Vilt som er ulovlig felt eller ulovlig innført til Norge tilfaller Viltfondet. Ulovlig felt eller ulovlig innført villsvin, hjortevilt eller bever tilfaller det kommunale viltfondet.

Dødt vilt, preparater og egg som ikke er registrert og merket i samsvar med denne forskriften, eller som er registrert og merket etter tidligere regelverk, kan ikke lovlig oppbevares uten at man godtgjør å ha nødvendig tillatelse for det enkelte eksemplar.

Vilt som ikke lovlig kan oppbevares etter annet ledd er Viltfondets eiendom.

§ 7-4. Søknad om eiendomsrett til registreringspliktig vilt

Den som finner fallvilt av registreringspliktige viltarter kan ta hånd om viltet på vegne av Viltfondet. Den som tar hånd om slikt vilt, plikter å fryse ned viltet eller ta vare på det på annen forsvarlig måte.

Den som ønsker å overta eiendomsretten til viltet fra Viltfondet, skal levere viltet til autorisert preparant innen fire uker etter at det ble funnet. Preparanten søker om å overføre eiendomsretten fra Viltfondet til ny eier ved å registrere dette i Fallviltbasen.

Den som tar hånd om viltet, men ikke ønsker å overta eiendomsretten, skal varsle kommunen, som sørger for at viltet blir tatt vare på og behandlet slik Miljødirektoratet bestemmer.

Det er ikke tillatt å tilegne seg egg som man finner i naturen uten tillatelse etter kapittel 2 eller 3. Dette gjelder uavhengig av om det er levende, ubefruktet eller dødt (råteegg), og uavhengig av om arten er registreringspliktig.

§ 7-5. Forbud mot overdragelse av egg og plikt til registrering av egg

Det er ikke tillatt å erverve, motta, gi bort, selge eller annonsere fugleegg fra viltarter. Slike egg kan likevel overdras til museums- virksomhet eller vitenskapelige formål.

Fugleegg som lovlig er anskaffet før denne forskriftens ikrafttredelse skal registreres i Fallviltbasen innen 31. desember 2021.

Registrering og merking av dødt vilt

§ 7-6. Plikt til registrering og merking

Døde eksemplarer av registreringspliktige viltarter som er tatt hånd om, skal i samsvar med § 7-7 registreres i Fallviltbasen. Døde eksemplarer av de artene som er merkepliktige skal merkes i samsvar med § 7-8. Plikten til registrering og merking gjelder også dødt vilt av registrerings- og merkepliktige arter når disse kommer fra oppdrett eller dyrepark, er felt under lovlig jakt og fangst eller er lovlig innført fra utlandet eller fra Svalbard til fastlandet.

Miljødirektoratet kan etter søknad fritta museale, vitenskapelige eller tilsvarende institusjoner fra plikten til å registrere og merke dødt vilt.

§ 7-7. Registrering av registreringspliktige arter

Autorisert preparant som får hånd om registreringspliktig vilt plikter å registrere dette i Fallviltbasen innen tre dager etter at viltet er mottatt.

Når registreringen er utført, beslutter Miljødirektoratet om eiendomsretten til skinnen og skrotten skal tildeles søker eller beholdes av Viltfondet til vitenskapelige, museale eller andre offentlige formål. I særlige tilfeller kan andre formål tilgodeses.

Dersom eiendomsretten tildeles søker, utsteder Miljødirektoratet eierbevis for eksemplaret. Ved senere eierskifte skal eierbeviset følge med eksemplaret.

Registreringspliktig vilt kan ikke prepareres før eiersertifikat er mottatt.

Dersom preparanten finner grunn til å tro at viltet er ulovlig avlivet eller at oppgitt dødsårsak ikke er riktig, skal Miljødirektoratet varsles.

Registrerte preparater av arter som ikke er merkepliktige skal påføres synlig fallviltbasenummer.

§ 7-8. Merking av merkepliktige arter

Autorisert preparant som får hånd om merkepliktig vilt plikter å merke viltet etter retningslinjer fastsatt av Miljødirektoratet.

Dersom ikke annet er bestemt gjelder følgende:

- a) Merking skal senest skje når viltet er ferdig preparert og før preparatet skal utleveres fra preparant.
- b) Merkene skal være permanent festet til viltet.
- c) Merket skal festes i nakken på preparater av pattedyr.

- d) Merket skal festes på ryggen mellom vingene på fugler.
- e) Preparater merket med microchip skal påføres synlig microchipnummer.
- f) Påsatt merke skal ikke fjernes fra preparatet.

§ 7-9. Oppbevaring av deler av vilt i preparantverksted

Autorisert preparant kan på sitt arbeidssted oppbevare deler av vilt som nyttes i prepareringsformål uten at det registreres eller merkes.

Oversikt over registrerings- og merkepliktige arter finnes etter §8 som vedlegg 1 i denne forskrift

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-04-01-565/KAPITTEL_8#%C2%A78-5

Jakt og fangst på sel

(Forskrift om regulering av sel på norskekysten)

Dato: FOR-2009-12-22-1745 - **Sist endret:** FOR-2013-12-23-1691 fra 01.01.2014

§ 1. Formål

Formålet med forvaltningen av sel på norskekysten er å sikre livskraftige selbestander. Innenfor denne rammen kan selene beskattes som en fornybar ressurs, og bestandene reguleres ut fra økologiske og samfunnsmessige hensyn.

§ 2. Fangstområde

Forskriften gjelder for norske og utenlandske statsborgere i Norges indre farvann og sjøterritorium.

§ 3. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder for sel av alle arter.

§ 4. Jaktforbud

Det er forbudt å fange, jage, drepe eller skade sel.

§ 5. Totalkvoter

Fiskeridirektoratet kan fastsette årlige kvoter for havert og steinkobbe i områder hvor bestandene defineres som jaktbare.

Fiskeridirektoratet kan bestemme at det skal være tillatt å drive jakt på ringsel og grønlandssel.

§ 6. Adgang til å drive seljakt etter særskilt tillatelse

Uten hensyn til forbudet i § 4 kan fylkeskommunen i det området hvor jakt skal foregå, etter søknad gi tillatelse til seljakt innenfor en totalkvote. Tillatelsen skal gis til bestemt person for et bestemt område. Tillatelse skal ikke gis i kaste- og dieperioder. For øvrig kommer § 32 første og annet punktum i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet til anvendelse.

For havert kan det i områdene sør for Stad gis jakttillatelse i perioden 1. februar-30. september og i områdene nord for Stad i perioden 2. januar-15. september.

For steinkobbe kan jakttillatelse gis i perioden 2. januar-30. april og 1. august-30. september.

For ringsel og grønlandssel kan tillatelse bare gis i perioden 2. januar-30. september.

Søker må ha avlagt skytterprøve for storviltjegere før tillatelse kan gis.

Fylkeskommunen kan fastsette maksimumkvoter per jeger innenfor et nærmere angitt område.

Søker som har overtrådt regler for fangst av sel, herunder reglene om rapporteringsplikt i § 13, kan nektes tillatelse.

§ 7. Særskilt om utlendingers adgang til å drive seljakt

Tillatelse etter § 6 kan også gis til den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norskstatsborger, jf. Havressursloven § 22 fjerde ledd. Slik tillatelse kan bare gis til utlendinger som under jakten er i følge med norsk statsborger som selv innehar tillatelse til å drive seljakt i angjeldende område.

Personer som er bosatt i utlandet trenger ikke avlegge skytterprøve dersom de fyller kravet til å kunne jakte storvilt i sitt bopelsland. Dokumentasjon for dette eller dokumentasjon for avlagt norsk skytterprøve må vedlegges søknaden, sammen med navn og adresse på norsk kontaktperson.

§ 8. Søknad

For å kunne delta i jakt på sel i medhold av § 6 og § 7 må skriftlig søknad sendes til fylkeskommunen i det området jakten skal drives.

§ 9. Meldeplikt ved avliving av sel og plikt til å undersøke om det er kvote igjen

Felling av sel skal meldes til fylkeskommunen i angjeldende område snarest mulig innenfor kontorets ordinære åpningstid. Fylkeskommunen kan ved behov pålegge jegerne meldeplikt innenfor bestemte tidsrom i løpet av helgene.

Før jakten starter plikter jegerne å undersøke ved fylkeskommunen i angjeldende område om det er sel igjen til felling innenfor totalkvoten i området.

§ 10. Stopp i jakten

Fylkeskommunen skal stoppe jakten når kvoten i det enkelte fylket er beregnet felt.

§ 11. Unntak fra jaktforbud

Sel som oppholder seg i vassdrag der det går laks, sjørret eller sjørøye kan avlives etter tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor.

Før avliving skal det i rimelig utstrekning forsøkes iverksatt andre tiltak for å avverge skade. Avlives mordyr i yngeltiden, bør avkommet om mulig avlives.

Fiskeridirektoratet eller den direktoratet bemyndiger, kan i særlige tilfeller gi tillatelse til fangst av sel.

§ 12. Avlivningsmåte

Ved avliving av sel skal det utvises den største hensynsfullhet og anvendes humane avlivingsmetoder for å hindre unødig lidelse for dyrene.

For avliving av sel gjelder følgende:

1. Det er kun tillatt å anvende skytevåpen med riflet løp og ammunisjon med ekspanderende kule og anslagsverdi på minst 2 700 joule (275 kilogrammeter) for 9 grams kuler på 100 meters hold og 2 200 joule (225 kilogrammeter) for 10 grams kuler på 100 meters hold.
2. Det er forbudt å fange eller avlive sel ved bruk av line, garn, saks, ruse, eller annen form for felle. Det er forbudt å bruke skytevåpen med glatt løp eller bruke hakapik eller slagkrok til avliving.

§ 13. Rapporteringsplikt

Enhver som er gitt tillatelse til å drive jakt på sel i henhold til § 6 og § 7 skal på fastsatt skjema rapportere om jakten til fylkeskommunen i det området hvor jakten har foregått. Dette gjelder selv om det ikke er skutt noen sel.

Avliving med hjemmel i § 11 skal straks rapporteres til Fiskeridirektoratet eller den direktoratet bemyndiger.

§ 14. Reguleringsfullmakt

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og gi nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fiske og fangst.

§ 15. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i eller gitt i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 61, § 62 og § 64. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

Våpenlova

(Lov om våpen, skytevåpen, våpendelar og ammunisjon)

Dato: LOV-2018-04-20-7 Sist endret: LOV-2021-05-07-33 fra 01.06.2021

Kapittel 1.

Lova sitt føremål og definisjonar

§ 1. Føremål

Føremålet med lova er å trygge samfunnet mot uønskete hendingar med våpen og å fremje ein trygg våpenbruk.

§ 2. Definisjonar

I denne lova meiner ein med:

1. Våpen: reiskap eller innretning som er laga for bruk i kamp eller jakt, eller som er laga for å likne på slike gjenstandar.
2. Skytevåpen: våpen eller andre innretningar som kan skyte ut, eller på annan måte sende ut prosjektil, gass, signallys, stråling, rakettar, eld eller liknande, samt våpen som kan skyte ammunisjon utan prosjektil. Skytevåpen som er deaktiverte etter § 27, og gjenstandar som enkelt kan gjerast om til å skyte ut eller på annan måte sende ut prosjek

til eller substansar som nemnt i første punktum, vert også rekna for skytevåpen.

3. Våpendelar: gjenstandar som er laga for eller særskild til passa for bruk i skytevåpen.

4. Ammunisjon:

- a) patroner eller andre gjenstandar som er laga for å verte skotne i skytevåpen,
- b) drivmiddel, tennmiddel og prosjektil til gjenstandar som er nemnde i bokstav a,
- c) handgranat, bomber, rakettar, miner eller liknande gjenstandar, som er laga for å detonere, deflagrere eller sende ut lys, gass, gift, røyk eller liknande.

Kapittel 3

Skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 5. Løyve med vidare for skytevåpen

Den som vil erverve eller ha skytevåpen, må ha løyve frå politiet. Den som vil avhende skytevåpen, må trygge at den som ervervar skytevåpenet, har løyve frå politiet til å kunne erverve gjenstanden.

Utanom dei tilfella som er nemnde i §§ 10, 12 eller 13, kan ikkje politiet gje løyve til å erverve, ha, tilverke, importere eller omsette følgjande skytevåpen:

1. heilautomatiske skytevåpen,
2. skytevåpen som er kamuflerte som annan gjenstand,
3. halvautomatiske rifler som opphavleg er konstruerte for heilautomatisk funksjon eller for militæret eller politiet,
4. skytevåpen som vanlegvis vert bruka som krigsvåpen,
5. andre skytevåpen enn dei som er nemnde i nummer 1 til 4, som saknar ein lovleg bruk, eller som har særskilt farlege eigenskapar.

Kongen gjev forskrift om kva skytevåpen som ikkje er tillatne etter andre ledd nr. 5, unntak frå løyveplikta etter første ledd samt registreringsplikt for skytevåpen som er unnateke frå løyveplikta.

§ 6. Løyve med vidare for våpendelar

Den som vil erverve eller ha våpendelar som fastsett i medhald av tredje ledd, må ha løyve frå politiet. Den som vil avhende løyve-

pliktige våpendelar, må trygge at den som ervervar gjenstanden, har løyve frå politiet til å kunne erverve gjenstanden. Politiet kan berre gje løyve til erverv etter første punktum når vedkomande har løyve til å ha skytevåpen som våpendelen kan brukast i.

Utanom dei tilfella som er nemnde i §§ 10, 12 eller 13, kan ikkje politiet gje løyve til å erverve, ha, tilverke, importere eller omsette nærare bestemte våpendelar som saknar ein lovleg bruk eller som gjev skytevåpen særskilt farlege eigenskapar.

Kongen gjev forskrift om kva våpendelar som er løyvepliktige etter første ledd, registreringsplikt for våpendelar som ikkje er løyvepliktige, samt kva våpendelar som ikkje er tillatne etter andre ledd.

§ 7. Løyve med vidare for ammunisjon

Den som vil erverve eller ha ammunisjon, må enten ha løyve til å ha og bruke skytevåpen som ammunisjonen passar i, eller ha særskilt løyve frå politiet. Eit særskilt løyve til å erverve ammunisjon etter første punktum skal, utanom dei tilfella som er nemnde i § 13, vere avgrensa til ei nærare bestemt mengde og kan ikkje gjevast for lengre tid enn tre månader, med mindre noko anna er fastsett i forskrift.

Den som vil avhende eller overlate ammunisjon, må tryggje at ervervar enten har løyve til å ha og bruke skytevåpen som ammunisjonen passar i, eller har særskilt løyve til erverv frå politiet. Første punktum gjeld ikkje for overlating til bruk i medhald av § 18 fjerde ledd. Det kan berre avhendast eller overlatast ammunisjon i

mengder som står i rimeleg forhold til det føremålet som grunngeiv ervervet.

Utanom dei tilfella som er nemnde i §§ 10 eller 13, kan ikkje politiet gje løyve til å erverve, ha, tilverke, importere eller omsette følgjande ammunisjonstypar:

1. panserbrytande, brannstiftande og eksplosiv ammunisjon,
2. ammunisjon til pistol eller revolver med sentertenning som har prosjektil med ekspanderande effekt, med unna tak for ammunisjon som vert bruka til sportsskyting,
3. andre ammunisjonstypar enn dei som er nemnde i nr. 1 og 2, når ammunisjonen enten saknar ein lovleg bruk eller gjev skytevåpen særskilt farlege eigenskapar.

§ 8. Våpen som ikkje er skytevåpen

Utanom dei tilfella som er nemnde i § 10, er det ikkje tillate å erverve, ha, importere, tilverke eller omsette nærare bestemte våpen som ikkje vert rekna for skytevåpen, som har eit stort skadepotensial eller som saknar ein lovleg bruk.

§ 9. Ombygging av skytevåpen

Den som har løyvepliktige skytevåpen, kan ikkje gjere vesentlege endringar i skytevåpenet utan etter løyve frå politiet.

Kapittel 4

Grunnlag for å kunne erverve og å ha skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 11. Erverv av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon til jakt

Personar som er innførte i Jegerregisteret, kan få løyve til å erverve og ha inntil åtte komplette skytevåpen som er løyvepliktige etter § 5, samt løyvepliktige våpendelar og ammunisjon etter §§ 6 og 7 til jakt. Personar som kan dokumentere eit særskilt behov, kan likevel få løyve til å erverve og ha meir enn åtte skytevåpen.

Politiet kan gje løyve etter første ledd til å erverve og ha rifler og hagler med enkeltskot eller manuell omlading og halvautomatiske hagler som er tillatne i eller i medhald av § 5 andre og tredje ledd. Politiet kan også gje løyve etter første ledd til erverv av halvautomatiske rifler som oppfyller krava til konstruksjon og utforming som er fastsette i medhald av fjerde ledd. Dei skytevåpna som er nemnde i første og andre punktum, må i tillegg oppfylle krava til jaktvåpen som er gjevne i eller i medhald av viltloven § 20.

Politiet kan i særskilde tilfelle gje fritak frå kravet om innføring i Jegerregisteret og kravet til våpentype etter andre ledd tredje punktum.

Kongen gjev forskrift om godkjenning av halvautomatiske rifler til jakt.

Kapittel 5

Kven som kan erverve og ha skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 15. Krav til alder

Aldersgrensa for å kunne erverve og ha skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon er 18 år. For å kunne erverve og ha pistol og revolver som krev løyve etter § 5 første ledd, eller våpendelar til pistol eller revolver som er løyvepliktige i medhald av § 6 tredje ledd, er aldersgrensa likevel 21 år.

Politiet kan gje personar som har fylt 16 år fritak frå alderskravet for hagler og rifler når verje samtykker til ervervet, og når skytevåpenet eller våpendelen kan oppbevarast av verje eller annan person som oppfyller krava til alder, vandel og personlege eigenskapar etter første ledd og § 16. Politiet kan likevel ikkje gje personar under 18 år løyve til å kjøpe skytevåpen.

Politiet kan gje personar over 18 år fritak frå alderskravet for å kunne erverve og ha pistol, revolver og våpendelar til slike våpen. Eit vedtak om fritak etter første punktum skal gjerast tidsavgrensa for inntil eitt år.

0 Endra med lov 7 mai 2021 nr. 33 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1415).

§ 16. Krav til vandel og personlege eigenskapar

Politiet kan berre gje løyve til å erverve og ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7 til personar som oppfyller krav til vandel og edruskap, og som ikkje av andre grunnar er uskikka. Med uskikka etter første punktum meiner ein helsemessige forhold, tilknytning til kriminelle miljø eller andre forhold som påverkar evna til å bruke, eller tilliten til at vedkomande vil bruke gjenstanden i samsvar med vilkår eller føresetnader for løyvet.

Politiet kan i samsvar med forskrift fastsett i medhald av tredje ledd bestemme at personar som ikkje kan dokumentere kravet til vandel etter første ledd, må oppfylle krav til butid før det kan gjevast løyve til å erverve og ha løyvepliktige gjenstandar etter §§ 5, 6 eller 7.

Kongen gjev forskrift om kravet til vandel etter første ledd og kravet til butid etter politiregisterloven § 36 andre ledd.

§ 17. Krav til juridiske personar

Politiet kan berre gje løyve til å erverve og ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7 til juridiske personar som oppfyller krav til vandel. Dei fysiske personane i organisasjonen som er ansvarlege for å levere ut, bruke og oppbevare gjenstandane på vegne av organisasjonen, må i tillegg oppfylle krava til alder, vandel og personlege eigenskapar etter §§ 15 og 16.

Kapittel 6

Utlån, oppbevaring, transport og inn- og utføring av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 18. Lån eller overlating av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Den som har løyve til å ha løyvepliktige skytevåpen og våpendelar etter §§ 5 eller 6, kan låne tilsvarande gjenstand. Utlånar må tryggje at låntakar har løyve før han låner han ut, og skal gje ei skriftleg fråsegn om utlånet.

Den som ikkje har løyve etter første ledd, må ha løyve frå politiet for å kunne låne løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar. Kapittel 4 og 5 i denne lova gjeld tilsvarande for løyve til lån av skytevåpen eller våpendelar.

Den som har skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som er fritekne frå løyveplikt etter §§ 5, 6 eller 7, kan ikkje låne ut eller overlate gjenstanden til personar under 18 år, med mindre vedkomande har særskilt løyve etter § 15 andre ledd. Dette gjeld også for gjenstandar som er underlagde særskild aldersgrense i medhald av § 41 nr. 14.

Første, andre og tredje ledd gjeld ikkje for kortvarig overlating av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon under forsvarleg tilsyn av eigar eller løyvehavar eller av nokon som handlar på vegne av eigar eller løyvehavar. Skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon

kan likevel ikkje overlatast til personar som enten har fått tilbakekalla løyvet etter § 31 første ledd første punktum, som er gjeve forbod mot å erverve eller ha skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter § 31 andre ledd, eller når det elles er grunn til å tru at vedkomande ikkje oppfyller vilkåra etter § 16.

0 Endra med lov 7 mai 2021 nr. 33 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1415).

§ 19. Krav til oppbevaring av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Den som oppbevarer skytevåpen, skal syte for at det er tømt for ammunisjon.

Den som har løyvepliktige skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7, skal oppbevare desse i sin faste bustad, med mindre det er gjort unntak etter fjerde ledd nr. 7.

Løyvepliktige skytevåpen, eller nærare bestemte delar til skytevåpenet, skal oppbevarast nedlåste i godkjent tryggingsskap eller i godkjent våpenrom. Ammunisjon skal oppbevarast nedlåst.

Kongen gjev forskrift om:

1. kva våpendelar som kan oppbevarast nedlåste i staden for komplette skytevåpen,
2. krav til oppbevaring av ammunisjon,
3. krav til godkjenning av tryggingsskap eller våpenrom,

4. særskilde krav til oppbevaring for personar som har løyve til å ha eit nærare fastsett tal løyvepliktige skytevåpen,
5. særskilde krav til oppbevaring av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon for personar som driv næringsverksemd etter § 23,
6. særskilde krav til oppbevaring av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon for andre juridiske personar enn nærings drivande etter § 23,
7. oppbevaring av løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7 på annan stad enn i fast bustad.

0 Endra med lov 7 mai 2021 nr. 33 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1415).

§ 20. Krav til mellombels oppbevaring, transport og sending av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Den som har, brukar, mellombels oppbevarer eller transporterer løyvepliktige skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7, skal ha med dokumentasjon på lovleg tilkomst til gjenstandane og skal syne fram dokumentasjonen på førespurnad frå politiet.

Den som mellombels oppbevarer eller transporterer skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon som nemnd i første ledd, skal syte for at gjenstandane er forsvarleg tryggja mot at uvedkomande får tak i dei. Under transport eller mellombels oppbevaring skal gjenstandane vere pakka slik at dei ikkje er synlege eller lett tilgjengelege.

Skytevåpen og ammunisjon, som nemnd i første ledd, skal vere åtskilde under transport og mellombels oppbevaring, med mindre skytevåpen og ammunisjon vert oppbevarte i tryggingsskap eller våpenrom etter § 19.

Kapittel 7

Næringsverksemd, tilverking, merking, deaktivering samt godkjenning av skyttar- og våpensamlarorganisasjonar og skytebaner

§ 25. Tilverking av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon til eige bruk

Den som vil tilverke skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon som er løyvepliktige etter §§ 5, 6 eller 7, til eige bruk, må ha løyve frå politiet.

Politiet kan gje løyve etter første ledd til personar som oppfyller vilkåra for erverv etter kapittel 4 og 5.

Personar som har løyve til å ha og bruke skytevåpen kan til eige bruk likevel tilverke ammunisjon for desse skytevåpna utan særskilt løyve frå politiet.

§ 29. Godkjenning av skytebaner

Organisert skyting kan berre skje på skytebane eller anna område som er godkjent av politiet.

Kongen gjev forskrift om krav til tryggleik og miljø for skytebaner og skytefelt.

Kapittel 8

Kontroll med tildelte løyve

§ 30. Politiet sin kontroll

Politiet skal føre kontroll med at dei som har løyve etter denne lova, framleis oppfyller krava til personlege eigenskapar som er gjevne i eller i medhald av §§ 16 eller 17.

Politiet kan føre kontroll med om andre vilkår eller føresetnader for løyve etter denne lova er oppfylte. Politiet kan som ein del av denne kontrollen krevje å få overlevert kopi av medlemslister frå godkjente skyttar- og våpensamlarorganisasjonar.

Politiet skal ta hand om skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som er løyvepliktige etter §§ 5, 6 eller 7, når vedkomande ikkje kan dokumentere lovleg tilkomst og når det ikkje ut frå omstenda synest klart at vedkomande likevel har løyve til å ha gjenstanden.

Politiet kan ta hand om våpen, skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon som ikkje er løyvepliktige når den som har, oppbevarer eller transporterer gjenstanden, ikkje oppfyller kravet til alder etter § 15 og ikkje er under forsvarleg tilsyn av myndig person. Gjenstandar som vert tekne hand om etter første punktum skal på førespurnad overlatast til eigar eller verje når eigaren er under 18 år. Politiet kan destruere gjenstandar som ikkje er kravd utleverte innan 12 månader.

For å gjennomføre kontroll med om krava for oppbevaring etter § 19 andre ledd er oppfylte, kan politiet krevje tilgang til innehavar sin private bustad i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i medhald av § 41 nr. 28.

§ 31. Tilbakekall av løyve til å ha skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Politiet skal tilbakekalle løyve til å ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 og 7 når vedkomande ikkje lenger oppfyller vilkåra i eller i medhald av §§ 16 eller 17. Politiet kan også tilbakekalle løyve til å ha gjenstandar som er nemnde i første punktum, når vedkomande ikkje lenger har behov for eller annan rimeleg grunn til å ha den løyvepliktige gjenstanden.

På dei vilkåra som følgjer av første ledd første punktum, kan politiet gjere vedtak om at vedkomande ikkje kan erverve eller ha skytevåpen som er unnateke frå løyveplikt etter § 5 tredje ledd, samt våpendelar og ammunisjon til slike skytevåpen.

Når politiet har gjort vedtak etter første eller andre ledd, skal den vedtaket gjeld overlate gjenstandane til politiet i samsvar med pålegg frå politiet. Politiet kan også gje pålegg om at personar som har fått førehandsvarsel om tilbakekall av våpenløyve, mellombels skal overlate skytevåpen, våpendelar og ammunisjon til politiet.

Når politiet har ein grunna mistanke om brot på vilkåra i eller i medhald av § 16, og det er grunn til å tru at våpenet kan misbrukast, kan politiet gje pålegg om at vedkomande skal overlate skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon til politiet i inntil to veker før førehandsvarsel er sendt.

Den som har fått inndrege løyvet etter første eller andre ledd skal avhende gjenstandane innan 12 månader frå det tidspunktet løyvet vart inndrege. Politiet kan destruere gjenstandar som ikkje er avhenda innan dette tidspunktet utan nokon skyldnader til eigar. Politiet skal overlate gjenstandar som tilhøyrrer andre enn den som har fått inndrege løyvet, til eigar.

Våpenforskrifta

(Forskrift om våpen, skytevåpen, våpendelar og ammunisjon)

Dato: FOR-2021-05-07-1452 Ikrafttredelse: 01.06.2021

Kapittel 1. Definisjonar, sakleg og stadleg verke- område

§ 1-2. Klassifisering av skytevåpen

I denne forskrifta vert skytevåpen dela inn i følgjande kategoriar:

1. Rifle: tohandsskytevåpen med rifla løp som er meint å skulle skytast med støtte mot skuldra.
2. Haglevåpen: tohandsskytevåpen med glattbora eller rifla løp, som er meint å skulle skytast med støtte mot skuldra, og som brukar haglpatroner som ammunisjon.
3. Kombinasjonsvåpen: tohandsskytevåpen som er meint å skulle skytast med støtte mot skuldra, og som har to eller fleire piper der minst eitt av dei er rifla eller glattbora.
4. Pistol: einhandsskytevåpen som er laga for å kunne skytast utan støtte mot skuldra, og som ladast med å enten legge

patroner direkte inn i skytevåpenet sitt kammer, eller ved å bruke magasin.

5. Revolver: einhandsskytevåpen som er laga for å kunne skytast utan støtte mot skuldra, og som brukar ei revolve rande tønne som magasin.

§ 1-3. Skytevåpen sine funksjoneringsmåtar

I denne forskrifta vert skytevåpen dela inn i følgjande funksjoneringsmåtar:

1. Enkeltkot: skytevåpen utan magasin med eitt eller fleire løp som ladast ved at patron eller prosjektil leggst manuelt inn i våpenet sitt kammer.
2. Manuell omlading: skytevåpen med magasin der patrona eller prosjektilet må først manuelt inn i våpenet sitt kammer mellom kvar avfyring, og der våpenet sin avfyrings mekanisme må spennast med ekstern kraft for kvar omlading.
3. Halvautomatisk: skytevåpen med magasin der skytevåpenet ladast og spennast automatisk etter kvar avfyring

ved bruk av energi frå våpenet sin ammunisjon eller ei annan ekstern kraft, og der det kan skytast eitt skot ved kvart avtrekk.

4. Heilautomatisk: skytevåpen med magasin der skytevåpenet ladast og spennast automatisk etter kvar avfyring ved bruk av energi frå våpenet sin ammunisjon eller ei annan ekstern kraft, og der det kan skytast meir enn eitt skot ved kvart avtrekk. Skytevåpen som er laga for både å kunne gje halvautomatisk og heilautomatisk eld reknast som heilautomatisk.

§ 1-4. Måling av skytevåpenet sin totallengde og pipelengde

Skytevåpenet sin totallengde målast i skytevåpenet si lengderetning frå munningen på pipa til enden av kolben. Har skytevåpenet ein kolbe som enkelt kan skuvast eller fellast inn, skal totallengda målast når kolben er innfelt eller skuva inn.

Skytevåpenet si pipelengde målast frå munningen på pipa til støtbotnen i fremre posisjon. For revolver målast pipelengda frå munningen på pipa til fremre kant av tønna.

Ved måling av totallengde eller pipelengde skal lyddempar, rekyl-dempar eller annan del, som er skrua til løpet, vere fjerna. Kravet til fjerning av lyddempar gjeld ikkje for heildempa skytevåpen.

§ 1-5. Skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som er unnateke frå våpenlova sitt verkeområde

Følgjande gjenstandar reknast ikkje som skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter våpenlova § 2, og er unnateke frå våpenlova sitt verkeområde:

1. bogar,
2. gjenstandar eller andre innretningar som berre kan sende ut lys eller andre former for stråling,
3. boltapistol, spikarpistol, industrikanoner og andre gjenstandar eller innretningar som er laga til bruk i bygningsverksemd eller andre industrielle føremål,
4. gjenstandar som er laga for å sende ut prosjektil eller andre gjenstandar, utan bruk av drivmiddel som, krut, gass, komprimert luft eller mekanisk innretning,
5. våpendelar og ammunisjon som berre kan brukast i gjenstandar som nemnt i nummer 1 til 4,
6. gjenstandar som er laga for å sende ut væske eller gass ved hjelp av mekanisk innretning eller drivgassar,
7. ufarlege gjenstandar som er laga til bruk som leiketøy for born,
8. lause hagl til haglevåpen,
9. runde prosjektil til munnladarar eller perkusjonsrevolverar, og
10. tåregassboksar som er bestemt for eller som brukast av Kriminalomsorga.

Kapittel 2.

Løyve- og meldeplikt for skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 2-1. Krav om løyve

Den som vil erverve eller ha skytevåpen som omfattast av våpenlova må ha løyve frå politiet, med dei unnatak som følgjer av § 1-5 og § 2-3 i denne forskrifta.

§ 2-2. Løyvepliktige endringar i skytevåpen

Følgjande endringar i eit løyvepliktig skytevåpen kan berre gjerast etter særskilt løyve frå politiet:

1. nedkorting av pipelengde til hagle- kombinasjons- eller riflevåpen til under 40 centimeter,
2. nedkorting av totallengda til hagle- kombinasjons- eller riflevåpen til under 84 centimeter,
3. omgjering av ein pistol eller revolver slik at den kan brukast som tohandsskytevåpen,
4. omgjering av funksjoneringsmåten,
5. omgjering av eit skytevåpen til å kunne bruke våpenmagasin med magasinkapasitet på meir enn fem patroner for haglevåpen, 10 patroner for rifle eller 20 patroner for pistol, eller
6. endringar som gjer at det kan skytast ammunisjon i andre kaliber enn det skytevåpenet er registrert for, med mindre det er gjort unnatak etter andre ledd.

Næringsdrivande, som har løyve til å drive med reparasjon eller tilverking etter våpenlova § 23, kan utan særskilt løyve skifte pipe eller på annan måte modifisere eit skytevåpen slik at det kan skyte ammunisjon i eit anna kaliber enn det skytevåpenet er registrert for. Ein endring av kaliber utan løyve kan likevel berre gjerast når skytevåpenet lovleg kan brukast til det godkjente ervervsgrunnlaget. Ved endring av kaliber utan løyveplikt skal den næringsdrivande sende melding til politiet med opplysingar om endringa på fastsett skjema. Slik melding skal sendast innan ei veke etter at pipa er skifta.

§ 2-3. Skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt

Følgjande skytevåpen er fritekne frå løyveplikt:

1. apparat til slakting som ikkje brukar fritt prosjektil,
2. signalpistolar og andre innretningar for signalgjeving som ikkje kan skyte patron med prosjektil,
3. rednings- og harpungevær som ikkje kan skyte patron med prosjektil,
4. luft-, gass- eller fjørvåpen som er laga for å kunne skyte prosjektil med diameter på 4,5 millimeter eller mindre,
5. paintballvåpen,
6. airsoft våpen,
7. skytevåpen som er konstruert for berre å kunne skyte ammunisjon utan prosjektil, og som oppfyller tekniske krav fastsett av Politidirektoratet,
8. haglevåpen med enkeltskotlading som er lovlig erverva før 1. oktober 1990,
9. svartkrutvåpen produsert før 1890,

10. luft- og fjørvåpen produsert før 1900, og
11. armbrøst produsert før 1900.

Erverv og innehav av deaktiverte skytevåpen etter § 12-1 er ikkje løyvepliktig, men må meldast til politiet på fastsett skjema.

§ 2-4. Våpendelar som er underlagt løyve- eller meldeplikt

..

Med dei unnatak som følger av andre og tredje ledd, er erverv og innehav av følgjande våpendelar løyvepliktige:

1. pipe, medrekna innstikningspiper,
2. låskasse,
3. sluttstykke,
4. laus låseblokk,
5. glidestykke til heil- eller halvautomatiske pistolar, og
6. tønne til revolver.

Kravet til løyve etter første ledd gjeld ikkje for våpendelar som berre kan brukast i skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt etter § 1-5 og § 2-3 nr. 1 til 7, og 10 til 11. Erverv og innehav av våpendelar som er nemnde i første ledd til deaktiverte skytevåpen må likevel meldast til politiet på fastsett skjema. Slik melding skal sendast innan ei veke frå det tidspunkt innehavaren erverva gjenstanden.

Kravet til løyve etter første ledd gjeld heller ikkje for erverv av pipe og sluttstykke til rifler, haglevåpen, pistol eller revolver, samt for tønne til revolver i følgjande tilfelle:

1. når våpendelen passar i eit skytevåpen som ervervar har løyve til å ha,

2. når våpendelen ervervast hos ein person som er godkjent for å kunne drive tilverking, handel eller reparasjon av skytevåpen etter våpenlova § 23, og
3. pipa som ervervast er i same kaliber som det løyvepliktige skytevåpenet er registrert for.

Ved erverv etter tredje ledd skal den næringsdrivande sende melding til politiet med opplysingar om våpendelen, det skytevåpenet som våpendelen skal brukast i, samt opplysingar om den som skal erverve våpendelen og om vedkomande skal behalde den våpendelen som skiftast ut, på fastsett skjema. Slik melding skal sendast innan ei veke etter at våpendelen vart avhenda.

§ 2-5. Krav til løyve for erverv av våpenmagasin med stor patronkapasitet

Den som vil erverve eller ha lause våpenmagasin til løyvepliktige skytevåpen med større patronkapasitet enn, fem for haglevåpen, 10 for rifler eller 20 for pistolar, må ha løyve etter § 4-4 andre og tredje ledd, § 4-12 andre ledd, § 5-6, § 5-8 eller § 5-9 i denne forskrifta eller våpenlova § 10.

Kravet til løyve etter første ledd gjeld ikkje for personar som driv næringsverksemd etter våpenlova § 23.

§ 2-7. Lengda på eit ervervsløyve

Eit løyve til erverv av skytevåpen eller våpendelar gjeld for eitt år. Politiet kan forlenge ervervsløyvet for inntil eitt år.

Eit løyve til erverv av krut og tennmiddel til skytevåpen som er friteke frå løyveplikt etter § 2-3 gjeld fram til løyvet er bruka opp eller vert tilbakekalla.

Kapittel 3. Våpentypar, våpendelar og ammunisjon det ikkje kan gjevast løyve for

§ 3-2. Rifler

Politiet kan ikkje gje løyve for rifler med kortare total lengde enn 84 cm eller kortare pipelengde enn 40 centimeter.

Første ledd gjeld ikkje for løyve som kan gjevast etter kapittel 4 og 5 i denne forskrifta eller våpenlova § 10.

§ 3-3. Hagle- eller kombinasjonsvåpen

Politiet kan ikkje gje løyve for hagle- eller kombinasjonsvåpen med ein eller fleire av følgjande eigenskapar:

1. hagle- eller kombinasjonsvåpen med kortare total lengde enn 84 centimeter,
2. hagle- eller kombinasjonsvåpen med kortare pipelengde enn 40 centimeter,
3. hagle- eller kombinasjonsvåpen med større magasinkapasitet enn fem patroner, eller
4. hagle- eller kombinasjonsvåpen med laust magasin, med unnatak for haglevåpen med boltmekanisme.

Første ledd gjeld ikkje for løyve som kan gjevast etter kapittel 4 og 5 i denne forskrifta eller våpenlova § 10.

§ 3-6. Ikkje tillatne gjenstandar som ikkje reknast som skytevåpen

Det er ikkje tillate å erverve, ha, tilverke, innføre eller omsette særskilt farlege gjenstandar som saknar eit lovleg bruksområde, og som står fram som eit valdsprodukt, som til dømes:

1. elektrosjokkvåpen,
2. peparspray, tåregasspray eller andre sjølvforsvarssprayer med tilsvarande verknad,
3. springknivar,
4. batangknivar,
5. stilettar,
6. slåsthanskar,
7. batongar,
8. karatepinnar,
9. kastestjerner,
10. blåserør for å kunne skyte pilar eller andre gjenstandar, og
11. sprettertar.

Det er heller ikkje tillate å erverve eller ha knivar med bladlengde frå 25 centimeter, medrekna machetar. Første punktum gjeld ikkje for den som ervervar eller har slik kniv i samband med arbeid, næringsverksemd, friluftsliv, hushaldet, sport, kulturelle aktivitetar eller andre aktverdige føremål, eller som har løyve etter § 5-6 eller § 5-10 i denne forskrifta eller våpenlova § 10.

Første ledd gjeld ikkje for einiskilde sprettertar eller andre ufarlege gjenstandar som er laga som leiketøy. Første ledd gjeld heller ikkje for den som har løyve i medhald av § 5-6 eller § 5-10 i denne forskrifta eller våpenlova § 10.

Denne føresegna gjeld ikkje for peparspray eller batongar som er bestemt for eller tilhøyrar Kriminalomsorga. Denne føresegna gjeld heller ikkje for peparspray som er bestemt for eller tilhøyrar Tolletaten.

Kapittel 4.

Erverv av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon til jakt, sportsskyting og samling

Erverv av skytevåpen og våpendelar til jakt

§ 4-1. Halvautomatiske rifler til jakt

Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av halvautomatiske riflemodellar som opphavleg er konstruerte for jaktbruk, og som:

1. frå fabrikk er produsert for bruk av våpenmagasin med patronkapasitet på inntil 10,
2. ikkje er tilverka med skjefte eller annan innretning som heilt eller delvis dekker oversida av pipa, og

3. ikkje er tilverka med pistolgrep som står att på våpenet når bakstokken takast av.

Eit løyve etter første ledd kan likevel berre gjevast for våpentypar som oppfyller krava til lovleg våpentype etter § 3-1 og § 3-2 i denne forskrifta og våpenlova § 5 andre ledd.

Politidirektoratet kan gje førehandstilsegn om ein våpenmodell er tillaten etter første og andre ledd.

§ 4-2. Erverv av meir enn åtte skytevåpen til jaktbruk

Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av meir enn åtte jaktvåpen til personar som enten driv med jaktformer som krev bruk av skytevåpen med særskilte eigenskapar, eller som regelmessig gjennomfører ettersøk etter skada vilt.

§ 4-3. Unntak frå kravet om innføring i Jegerregisteret

Politiet kan gje personar som ikkje er innført i Jegerregisteret, men som kan dokumentere eit behov for skytevåpen for utøving av jakt eller fangst som ikkje krev innføring i Jegerregisteret, løyve til å erverve og ha inntil to komplette skytevåpen, samt våpendelar til desse skytevåpena.

Eit løyve etter første ledd kan berre gjevast for våpentypar som oppfyller krava til lovleg våpentype etter våpenlova § 11 andre ledd, og som lovleg kan brukast til jakta som skytevåpenet skal brukast til. Det kan berre gjevast løyve til personar som kan doku-

mentere tilstrekkeleg våpendugleik, som til dømes gjennomført førstegongsteneste eller aktivitet i godkjent skyttarorganisasjon.

Kapittel 5.

Andre ervervsgrunnlag

§ 5-1. Erverv og innehav av skytevåpen og våpendelar som skal brukast av andre

Politiet kan gje løyve til å erverve og ha skytevåpen og våpendelar til personar som skal oppbevare dei på vegne av nokon som grunna alder ikkje sjølv kan erverve og ha skytevåpen.

Politiet kan gje løyve etter første ledd for rifler, kombinasjonsvåpen eller haglevåpen med enkeltskot eller manuell omlading, halvautomatiske haglevåpen, pistolar og revolverar. Løyvet skal vere avgrensa til våpentypar som lovleg kan brukast til det føremålet som grunnjev ervervet.

Politiet kan gje løyve etter første ledd når både den som ervervar skytevåpen og våpendelar og den som skal bruke skytevåpen og våpendelar oppfyller krava til personlege eigenskapar etter kapittel 7 i denne forskrifta og våpenlova § 16. Den som skal erverve og ha skytevåpen på vegne av andre må i tillegg oppfylle krava til alder etter våpenlova § 15, men treng ikkje oppfylle kravet til behov som er gjeve i eller i medhald av våpenlova kapittel 4.

For at politiet skal kunne gje løyve etter første ledd må den som skal bruke skytevåpenet og våpendelen vere under 16 år, og:

1. legge fram dokumentasjon frå godkjent skyttarorganisasjon for at den som skal bruke skytevåpenet oppfyller krava til erverv av skytevåpen til sportsskyting etter § 4-4 til § 4-7 for den aktuelle våpentypen, eller
2. legge fram dokumentasjon for at vedkomande er registrert i Jegerregisteret, og skal drive jakt i samsvar med reglane om opplæringsjakt i viltlovgevinga.

Politiet kan berre gje løyve til erverv av pistol eller revolver etter første ledd når den som skal bruke skytevåpenet er mellom 12 og 21 år. Om den som skal bruke skytevåpenet er under 18 år, kan politiet berre gje løyve til erverv av pistol eller revolver i kaliber .22 Long Rifle.

Politiet kan gje løyve etter første ledd for inntil to år av gangen. Ved søknad om å forlenge eit løyve etter første ledd, skal søkar dokumentere at vilkåra for løyvet framleis er oppfylte.

Kapittel 6.

Oppbevaring, transport og sending av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 6-1. Krav til tryggleik for privatpersonar som oppbevarer skytevåpen

Løyvepliktige skytevåpen skal oppbevarast i godkjent tryggingsskap. Med godkjent tryggingsskap etter dette kapitlet meinast tryggingsskap, som er godkjent av Forsikringsselskapenes Godkjenningsnevnd etter FG-520, SSF 3492, EN 1143, NS 5089, INSTA 610 eller høgare standard. Det er likevel tilstrekkeleg å oppbevare vital våpendel i godkjent tryggingsskap i staden for det komplette skytevåpenet.

Politiet kan gjere unnatak frå kravet til oppbevaring i tryggingsskap etter første ledd, om skytevåpen eller vital våpendel oppbevarast i godkjent våpenrom. Politiet kan godkjenne våpenrom utan vindauge, der vegg, tak og golv er laga av materiale, som minimum har ein tilsvarende styrke mot gjennomtrenging som 20 cm mura og armert Leca, og der døra til rommet minst oppfyller krava til innbrotsmotstand etter Norsk standard NS 3170, 1. utgåve januar 1992, klasse 3, 4 eller seinare utgåve.

Privatpersonar som oppbevarer meir enn 25 løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar i husstanden skal trygge oppbevaringsstaden med FG-godkjent alarm med overføring til døgnmanna alarmstasjon, som med eigne vektarar, eller med avtale med einskildpersonar eller føretak, kan rykke ut ved alarm. Politiet kan gje fritak

frå kravet i første punktum om dei stadlege forholda gjer det uråd å etterkome kravet til innbrotsalarm.

§ 6-2. Oppbevaring på annan bustad med vidare

Løyvepliktige skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon kan oppbevarast i annan bustad enn der vedkomande er folkeregistrert når løyvehavar minst tre veker på førehand sender melding til politiet om kvar gjenstandane skal oppbevarast. Ein bustad etter første punktum kan vere hus, leilegheit, hybel og liknande som løyvehavar eig eller leiger, og som vedkomande har varig opphald i. Hytter, fritidsbustad og liknande, som ikkje brukast til varig opphald, reknast ikkje som bustad. Kravet til melding etter første punktum gjeld ikkje ved mellombels oppbevaring etter § 6-8.

Den som har løyve til å ha skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon kan overlate desse gjenstandane for oppbevaring hos andre som har løyve til å ha tilsvarende gjenstandar, når den som overlèt gjenstandane på førehand gjev politiet melding om dette. Slik melding skal sendast til politiet på fastsett skjema minst tre veker før gjenstandane skal overlatast til andre for oppbevaring.

Den som har fått overlate skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon til oppbevaring kan ikkje bruke gjenstandane utan at krava til utlån er oppfylte. Skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon som er overlatast til oppbevaring tel med i talet gjenstandar som kan oppbevarast i medhald av dette kapitlet.

§ 6-3. Krav til tryggleik for oppbevaring av ammunisjon hos privatpersonar

I same husstand kan det oppbevarast:

1. inntil 10 000 ferdigladde patroner til ein- eller tohands-skytevåpen, eller
2. inntil 15 000 ferdigladde patroner når minst 5000 av desse patronene enten er i kaliber .22 Long Rifle eller .22 Short.
3. Inntil 5 kilo røyksvakt krut og inntil 10 000 tennhetter.
4. Inntil 3 kilo svartkrut fordelt på boksar på inntil 1 kilo.

Det er ikkje tillate å oppbevare ammunisjon i ubebudd hytte, hus eller liknande. Løyvehavar sin bustad reknast som bebudd sjølv om vedkomande er fråverande i lengre tid. Første punktum gjeld likevel ikkje for prosjektil til luft- eller fjørvåpen, som er unnateke frå løyveplikt etter § 2-3.

Ammunisjon skal oppbevarast nedlåst i særskilt skap, skuff eller annan låsbar innretning og vere åtskilt frå skytevåpenet. Ammunisjon kan likevel oppbevarast saman med skytevåpen i godkjent tryggingsskap eller våpenrom i samsvar med krava som følgjer av tredje og fjerde ledd. Svartkrut skal oppbevarast i original emballasje av plastmateriale med skrukork, som rommar maksimalt 1 kilo svartkrut. Behaldarane med svartkrut skal oppbevarast i kasse laga av tre, med åtskilte rom for kvar behaldar. Svartkrut skal ikkje oppbevarast i rom med open varmekjelde, som peis eller omn.

I godkjente våpenrom kan det oppbevarast den mengd ammunisjon som følgjer av første ledd. I godkjent tryggingsskap, som også er særskilt godkjent for oppbevaring av ammunisjon, kan det saman med skytevåpen oppbevarast den mengde ammunisjon som godkjenninga gjeld for, men likevel ikkje meir enn det som følgjer av første ledd. I godkjente tryggingsskap, som ikkje er særskilt godkjent for oppbevaring av ammunisjon, kan det oppbevarast inntil 2000 ferdigladde patroner.

Den som vil oppbevare større mengder ammunisjon enn det som er nemnt i første ledd, må ha løyve etter brann- og eksplosjonsvernlova.

§ 6-6. Krav til oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon som ikkje er løyvepliktige

Krava til oppbevaring etter dette kapitlet gjeld også for haglevåpen som er friteke frå løyveplikt etter § 2-3 nr. 8, samt for ammunisjon til slike haglevåpen.

Andre skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt, eller vital del til slike skytevåpen skal oppbevarast nedlåst i skap, skuff eller annan låsbar innretning eller fastlåst til vegg. Krava til oppbevaring etter denne føresegna gjeld likevel ikkje for skytevåpen som er lovleg deaktiverte.

§ 6-7. Krav til transport og sending av skytevåpen og ammunisjon

Den som transporterar skytevåpen på offentlig stad kan ikkje bære skytevåpenet i hylster eller liknande, som er festa til kroppen på ein slik måte at det gjev rask tilkomst til skytevåpenet.

Den som transporterar skytevåpen eller ammunisjon etter våpenlova § 20 i motorvogn skal ha skytevåpen og ammunisjon under forsvarleg tilsyn. Skytevåpen eller ammunisjon som transporterast i motorvogn kan likevel forlatast utan forsvarleg tilsyn når skytevåpen og ammunisjon er pakka og skjult og motorvogna er låst, eller når vital del av skytevåpen er fjerna.

Ved sending av løyvepliktige skytevåpen skal skytevåpenet tryggast slik at det ikkje kan brukast. Skytevåpenet kan enten tryggast med kammerlås eller liknande innretning, eller ved å sende ein vital våpendel i eiga sending. Ammunisjon skal ikkje pakkast saman med eit komplett skytevåpen.

Den som skal sende eller transportere ammunisjon må i tillegg til krava som er fastsett i andre og tredje ledd også oppfylle krava til transport eller sending av eksplosivar etter brann- og eksplosjonsvernlova.

Føresegnene i første og andre ledd gjeld ikkje for Svalbard. Sysselmesteren på Svalbard kan gje nærare retningsliner om transport av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon på Svalbard.

§ 6-8. Krav til mellombels oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon

Ved mellombels oppbevaring etter våpenlova § 20, skal løyvepliktige skytevåpen og ammunisjon vere under forsvarleg tilsyn. Løyvepliktige skytevåpen og ammunisjon kan likevel forlatast utan forsvarleg tilsyn når gjenstandane er skjult eller dekkja til og oppbevarast i eit låst husvære eller i ein låst motorvogn.

Denne føresegna gjeld ikkje for Svalbard. Sysselmesteren på Svalbard kan gje nærare retningsliner om mellombels oppbevaring av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon på Svalbard.

Utlån og overlating av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 6-9. Krav til utferding av fråsegn ved utlån av skytevåpen og våpendelar

Den som lånar ut løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar til andre, skal gje mottakar ein skriftleg fråsegn om utlånet med følgjande innhald:

1. långjevar og låntakar sine namn og adresser,
2. nummer og namn på utferdande mynde på långjevar og låntakar sitt våpenløyve,
3. våpentype, kaliber, fabrikkmerke og nummer på dei skyte våpen eller våpendelar som lånast ut,
4. kva skytevåpena eller våpendelane skal brukast til, og

5. tidsrommet skytevåpena eller våpendelane er låna ut.

Fråsegnar om utlån saman med løyvet til ha den aktuelle våpentypen gjeld som våpenkort.

Krava til fråsegn etter våpenlova § 18 gjeld ikkje for utlevering av skytevåpen eller våpendelar til godkjent tilverkar, børsemakar eller våpenhandlar i samband med reparasjon, ombygging eller kommisjonssal, samt ved kortvarig overlating av skytevåpen eller våpendelar under forsvarleg tilsyn.

Kapittel 7.

Krav til alder og personlege eigenskapar for å kunne erverve og ha skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 7-1. Vilkår for fritak frå alderskravet på 18 år for erverv og innehav av haglevåpen, kombinasjonsvåpen og rifler

Politiet kan gje mindreårige over 16 år fritak frå alderskravet for anna erverv enn kjøp og for innehav av haglevåpen, kombinasjonsvåpen eller rifler, samt våpendelar til desse skytevåpena. Politiet kan gje fritak etter første punktum til jaktbruk, sportsskyting eller minneverde etter kapittel 4 og 5. Eit fritak til sportsskyting føreset at den mindreårige i minst seks månader har vore aktiv medlem i

godkjent skyttarorganisasjon. Mindreårige under 18 år kan ikkje gjevast løyve til å kjøpe skytevåpen.

Politiet kan berre gje fritak etter første ledd når skytevåpena og løyvepliktige våpendelar kan oppbevarast av ein person som oppfyller krava til alder etter våpenlova § 15 og krava til personlege eigenskapar etter kapittel 7 i denne forskrifta og våpenlova § 16.

Kapittel 10.

Inn- og utførsel av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

§ 10-17. Mellombels utførsel av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Personar med gyldig våpenløyve og lovleg opphald i riket, som skal reise frå norsk tollområde i inntil eitt år, kan ved utreise ha med til personleg bruk, skytevåpen og våpendelar, samt rimelege mengder ammunisjon som passar i skytevåpenet, mot å syne Tolletaten gyldig våpenløyve.

Ved utførsel etter første ledd skal løyvehavaren ved utreise gje ei skriftleg fråsegn på fastsett skjema i to eksemplar. Fråsegna skal stadfestast av Tolletaten, som skal ha det eine eksemplaret, og gje løyvehavar det andre eksemplaret.

Ved gjeninnførsel, skal Tolletaten føre kontroll med dei skytevåpen eller våpendelar som gjeninnførast. Om det ikkje er samsvar mellom dei skytevåpen eller våpendelar som vart utført og dei som skal gjeninnførast, skal Tolletaten sende melding om dette til det politidistrikt der løyvehavar er folkeregistrert.

Første til tredje ledd gjeld ikkje for personar med gyldig europeisk våpenpass, som til personleg bruk skal ha med skytevåpen og våpendelar som er innført i våpenpasset, samt rimelege mengder ammunisjon som passar til skytevåpenet, på reise utanfor norsk tollområde for eit tidsrom på inntil tre månader.

Kapittel 11. Forvaltning, kontroll og tilbakekall av våpenløyve

§ 11-6. Kontroll med oppbevaring i privat bustad

Politiet må sende førehandsvarsel før dei kan føre kontroll med oppbevaring av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon i privat bustad. Førehandsvarselet må vere motteke av vedkomande løyvehavar minst 48 timar før kontrollen kan finne stad.

Politiet sin kontroll av oppbevaring i privat bustad skal berre skje på det eller dei stadar som løyvehavar syner fram som oppbevaringsstad for skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon. Manglar det skytevåpen eller våpendelar på oppbevaringsstaden i høve til

det som er registrert hos løyvehavar, skal vedkomande opplyse om kvar gjenstandane er, og gjevast ein kort frist til å syne fram dei aktuelle skytevåpen eller våpendelar for kontroll.

Europeisk våpenpass

§ 11-14. Utferding av europeisk våpenpass med vidare

Politiet kan utferde europeisk våpenpass etter direktiv 91/477/EØF av 18. juni 1991 om kontroll med og innehav av våpen, til personar som bur i riket og som har gyldig løyve til å ha skytevåpen til jakt, sportsskyting eller samling.

Eit europeisk våpenpass gjeld i fem år, om ikkje politiet har bestemt noko anna. Det europeiske våpenpasset er berre gyldig så lenge passinnehavaren har gyldig våpenløyve for dei skytevåpena som er innført i det europeiske våpenpasset. Personar som har eit europeisk våpenpass som er ugyldig, skal snarast levere det til politiet.

Ved tap av europeisk våpenpass gjeld § 11-2 tilsvarande.

Politiet skal tilbakekalla europeisk våpenpass samstundes med at det gjevast førehandsvarsel om tilbakekall av våpenløyve til skytevåpen som er innført i våpenpasset.

Politidirektoratet kan gje nærare retningslinjer om sakshandsaming og utferding av europeisk våpenpass.

Denne føresegna gjeld ikkje for Svalbard.

Søke om våpentillatelse

Skal du kjøpe, få, eller arve skytevåpen eller våpendeler, må du ha tillatelse fra politiet.

Slik søker du:

<https://www.politiet.no/tjenester/vapen/soke-om-vapentillatelse/>

Fjellogen

(lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane)

Dato: LOV-1975-06-06-31 - Sist endret: LOV-2019-12-20-89 fra 01.11.2020

Kap. III.

– Fjellstyre.

§ 3. I kvar kommune der det er statsallmenning skal det være fjellstyre.

Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenningen så langt ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov. Det skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftinteressene.

Kap. XI.

– Jakt og fangst.

§ 23. I statsallmenning skal dei som siste året har vore og framleis er fast busette i Norge ha rett til under like vilkår å oppnå høve til å drive jakt utan hund på småvilt.

Fjellstyret avgjer om det skal gjevast løyve til å drive fangst av småvilt og jakt med hund på småvilt. Like eins avgjer fjellstyret om løyve til slik jakt skal gjevast til personar som har jaktrett etter første stykket eller berre til personar som siste året har vore og framleis er fast busette i området der allmenningen ligg – og som Kongen fastset grensene for – eller i bygd eller grend der innbuarane frå gamal tid har utøvd allmenningsbruk i allmenningen.

Fjellstyret kan avgrense talet på vilt av ulike slag som nokon kan felle eller fange, og innskrenke tida, måten og området for jakta og fangsten. Fjellstyret kan og avgrense talet på dei som kan få høve til å drive fangst av småvilt, på dei som kan få høve til å drive jakt utan hund på småvilt og på dei som kan få løyve til å drive jakt med hund på slikt vilt. Ved eventuell avgrensing av talet på dei som kan få høve til slik jakt som nemnt i første stykket, må fjellstyret sjå til at det vert rimeleg balanse mellom innan- og utanbygdsbuande.

Før fjellstyret gjer noko vedtak etter andre og tredje stykket, skal kommunen uttale seg. Er det usemje mellom fjellstyret og kommunen, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka.

§ 25. Jakt og fangst i statsallmenning kan berre drivast mot løysing av jaktkort og betaling av avgift. Avgifta, som vert fastsett av fjellstyret, må godkjennast av departementet. Fjellstyret har høve til å setja ulik avgift for dei som er busette i område, bygd eller grend slik som nemnt i § 23 andre stykket og for andre jegrar. Avgifta kan og setjast ulik for jakt utan hund på småvilt og for slik jakt med hund.

Innehavaren skal ha jaktkortet med seg under jakta, og pliktar å vise det fram når dette vert kravt av jaktoppsynet, politiet eller nokon frå fjellstyret.

Fjellstyret kan nekte å skrive ut jaktkort til den som i dei 3 siste åra rettskraftig er dømd til straff, eller har vedteke førelegg om straff, for brot mot nokor føresegn om jakt.

Kongen fastset nærare forskrifter om jaktkort og om kontroll med jakt og fangst i statsallmenning.

§ 27. Fjellstyret kan gjere vedtak om at statsallmenning eller del av statsallmenning skal vere med i eit større jaktområde, når dette er føremålstenleg av omsyn til den jaktmessige utnyttinga av allmenningen.

Under same vilkår kan fjellstyret gjere vedtak om bortleige av småviltjakta i allmenningen eller deler av denne til ein organisasjon som har fremje av jakt og viltstell som føremål. Før det vert gjort vedtak som nemnt i første og andre stykket, skal kommunen gje fråsegn. Vedtaket må stadfestast av departementet. Avtale om skiping av sams jaktområde eller om bortleige må ikkje føre til at dei som er nemnt i § 23 første stykket vert stelt vesentleg dårlegare enn før med omsyn til å kunne oppnå høve til jakt.

Dyrevelferdsloven

(lov om dyrevelferd)

Dato: LOV-2009-06-19-97 - Sist endret: LOV-2015-06-19-65 fra 01.10.2015

Kapittel I.

Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr.

§ 2. Virkeområde

Loven omfatter forhold som påvirker velferd hos eller respekt for pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk, tifotkreps, blekksprut og honningbier. Loven gjelder tilsvarende for utviklingsstadier av nevnte dyr dersom sanseapparatet tilsvarer utviklingsnivået hos levende dyr.

§ 3. Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Hundeloven

(lov om hundehold)

Dato: LOV-2003-07-04-74 - Sist endret: LOV-2015-06-19-65 fra 01.10.2015

Kapittel 1.

Innledende bestemmelser

§ 1. Det sivile samfunns ansvar, lovens formål og forholdet til annen lovgivning

Det sivile samfunn, både enkeltpersoner og organisasjoner, har ansvaret for innenfor lovgivningens ramme å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder.

Loven har til formål å bidra til å fremme et hundehold som varetar hensyn til sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden. Den gir regler for hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte for å vareta slike hensyn. Videre gir loven regler for hvordan enkeltper-

soner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden.

For hundeholdet gjelder også bestemmelser i annen lovgivning, bl.a. de alminnelige reglene i lov om dyrevelferd og i granneloven, og dessuten særskilte regler om hundehold eller dyrehold f.eks. i husleieloven.

§ 2. Definisjoner

I denne lov forstås ved a) hundeholder: den som eier eller har tatt omsorg for eller hånd om en hund for kortere eller lengre tid;

- b) barn: personer som er under 12 år;
- c) husdyr: storfe, sau, geit, hest, gris og fjærkre;
- d) vesentlig skade på person: skader som anses som kroppsskade etter straffeloven § 273.

§ 3. Generelt aktsomhetskrav

En hundeholder skal vise aktsomhet for å unngå at hunden volder skade på folk, dyr, eiendom eller ting. Hundeholderen skal sørge for at hunden eller hundeholdet ikke er til urimelig ulempe for folk, miljø eller andre interesser. Blant annet skal hundeholderen søke å avverge at hunden eller hundeholdet skaper utrygghet for andre.

Den som er berørt, kan kreve overfor hundeholderen at en varig tilstand eller varige forhold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, eller som volder urimelig ulempe, blir rettet.

Kapittel 2. Sikring av hunder

§ 4. Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs

Hunder kan være løse bare når de

- a) blir fulgt og kontrollert på aktsom måte, eller
- b) er forsvarlig inngjerdet på et sted som ikke er åpent for allmenn ferdsel.

Den som holder en hund i bånd, skal være i stand til å ha kontroll med hunden, hvis de ikke blir ledsaget av noen som har slik kontroll.

Hundeholderen skal påse at hunden ikke farer mot, hopper på, forfølger eller stiller seg i veien for folk som ikke godtar dette. Har en hund dette for vane, skal den bli holdt i bånd på steder som er åpne for allmenn ferdsel.

Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er barn, for å hindre slik kontakt mellom hund og barn som barnet eller voksne som følger barnet, ikke inviterer til, og for å forebygge at barn blir skremt. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdt tett inntil hundeholderen.

Hunder skal alltid holdes under slikt tilsyn at de så vidt mulig hindres i å drive eller forfølge vilt, jf. likevel § 9 tredje ledd.

§ 5. Forbud mot å gå fra bundet hund

Hundeholderen skal ikke gå fra en bundet hund rett ved inngangen til en bygning som er åpen for allmennheten eller ved lekeplasser.

§ 6. Sikring av hund ved båndtvang m.m.

I tiden fra og med 1. april til og med 20. august skal en hund bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innestengt, slik at ikke den kan jage eller skade storfe, sau, geit, fjærfe, rein, hest eller vilt, herunder viltets egg, reir og bo.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet

- a) i og i tilknytning til boligområder og handleområder,

- b) i parker, på kirkegårder, grav- og urnelunder, på og ved skoler, barnehager og anlegg for lek, idrett, sport eller rekreasjon,
- c) på og ved bestemt/angitte turstier, turveier, merkede skiløyper, leir- og rasteplasser,
- d) i bestemt angitte andre områder på land, i vann eller sjø som er allment benyttet som turog rekreasjonsområder,
- e) i hele eller deler av kommunen i bestemt angitt tidsrom når storfe, sau, geit eller hest normalt går ute, eller
- f) under ekstraordinære forhold som gjør båndtvang påkrevd for å beskytte viltet.

Båndtvang etter bokstav c og d kan ikke fastsettes i større grad enn nødvendig og slik at hensynet til de som ønsker å ferdes med løs hund også ivaretas i tilstrekkelig grad, både hva angår omfang og geografisk spredning. Ved fastsettelse av båndtvang etter bokstav e og f kan båndtvang bare innføres i de områder av kommunen hvor husdyr har rett til å beite og faktisk beiter, eller hvor vilt man ønsker å beskytte har sitt leveområde. Båndtvang fastsatt i medhold av bokstav f må opphøre straks forholdene tilsier det. Der beite, natur- og rekreasjonsområder berører flere kommuner, bør disse samordne sine forskrifter. Kommunens innføring av båndtvang etter bokstav f kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen kan gi forskrift om at hunder ikke har adgang til barnehager, skolegårder, kirkegårder eller grav- og urnelunder.

§ 7. Særlig om sikring av hund der tamrein beiter

I områder der tamrein lovlig beiter, skal hundeholderen se til at hunden ikke unødigg uroer eller skremmer rein, selv om den er

under kontroll eller bundet. Reinens eier kan kreve at en hund som uroer rein, blir holdt innestengt mens rein blir flyttet forbi bosted, seter eller hytte. Fylkesmannen kan gi forskrift om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet når hensynet til reindriften tilsier det.

Om ferdsel med hund i område hvor tamrein beiter, gjelder også reindriftsloven § 65.

§ 8. Særlig om hundedressur, jakt og fangst

Jakthundtrening, jakthundprøver og dressur kan bare foregå med samtykke av grunneieren eller den som har en allmenn bruksrett til eiendommen. For statsallmenningene gis samtykke av fjellstyret. For bruk av hund under jakt og fangst mv. gjelder også viltloven § 23, jf. § 26, og reindriftsloven § 65.

§ 9. Unntak fra sikringsreglene

Båndtvang fastsatt i eller i medhold av §§ 4, 6 og 7 gjelder ikke for

- a) hund når den brukes i reindrift,
- b) dressert bufehund når den brukes til å vokte storfe, sau eller geit,
- c) hund i aktiv politi-, toll-, militær- og redningstjeneste eller under trening eller prøving for slik tjeneste,
- d) hund i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt,
- e) særlige bruksformål, avgrensede områder eller nærmere angitte hunderaser eller hundetyper eller for hunder som har særskilt trening, når dette er fastsatt av kommunen ved forskrift eller enkeltvedtak. Ved dette kan kommunen bl.a. legge

ut et område som dressurområde for hunder, dersom samtykke som nevnt i § 8 første ledd foreligger,

- f) hund når den brukes for jakt, jakthundtrening og jaktprøve mellom 20. august og 1. april eller når båndtvang er fastsatt i medhold av § 6 annet ledd bokstavene c, d og e.

Hund som nevnt i første ledd bokstav a til d eller i bestemmelse som gjelder særlige bruksformål etter bokstav e, kan på en aktsom måte slippes slik det er naturlig ut fra bruksformålet.

En hund som nyttes som jakthund eller er under trening eller prøve for dette, kan slippes på en aktsom måte slik det er naturlig ut fra bruksformålet, når dette ikke er strid med viltloven eller regler om båndtvang. Det samme gjelder for trening og prøving av ettersøkshunder.

Kapittel 3.

Løse hunder

§ 10. Løse hunder

Enhver kan oppta hund som er løs i strid med §§ 4, 6 eller 7, jf. § 9, eller med forskrift gitt i medhold av disse paragrafene. I utmark i jakttiden der jakt er lovlig, kan likevel bare rettighetshavere i området og politiet oppta løse hunder.

Hunden skal leveres til hundeholderen, dersom denne er til stede. Dette gjelder ikke dersom hundeholderen åpenbart ikke kan ta hånd om hunden på forsvarlig og lovlig måte. Hvis hunden ikke blir levert til hundeholderen, skal den snarest leveres til politiet.

Unnlater hundeholderen å hente hunden innen en uke etter at han eller hun er varslet personlig eller ved kunngjøring i en alminnelig lest avis på stedet, kan politiet selge, omplassere eller avlive hunden. Er det fastsatt krav om merking etter § 13, er det tilstrekkelig å sende varsel til den person og adresse som hunden er registrert på.

Opptak og behandling av løse hunder etter paragrafen her skal skje i samsvar med reglene i lov om dyrevelferd.

Kapittel 4.

Ro og orden, antall hunder og merking av hunder

§ 11. Ro og orden mv.

Kommunen kan gi forskrift om hundehold av hensyn til alminnelig ro og orden og for å motvirke forsøpling. Regler om at hunder skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet, kan bare gis på de vilkår som er satt i § 6 annet ledd.

§ 12. Antall hunder i en husholdning eller på en eiendom

For å vareta folks og dyrs sikkerhet og ro og orden kan kommunen i forskrift sette vilkår for å holde mer enn et bestemt antall voksne hunder i en husholdning eller på en eiendom.

Kapittel 5.

Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner

§ 14. Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv.

Hundeholderen skal sørge for å holde eller kalle hunden tilbake og gjøre det han kan for å avverge urettmessig fare når en hund jager eller angriper mennesker eller dyr.

Et ellers ulovlig inngrep mot en hund er lovlig når noen gjør det for å avverge at hunden urettmessig jager eller angriper mennesker eller dyr, dersom inngrepet ikke går lenger enn nødvendig for å avverge skade, og dessuten ikke går utover det forsvarlige i betraktning av angrepets farlighet og den angrepnes interesse.

Så langt følgende særlige bestemmelser rekker, gjelder de foran den generelle regelen i annet ledd:

- a) Ved pågående eller nært forestående angrep mot en person kan enhver gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade. Dette fritar ikke den som helt eller delvis har provosert et angrep, fra straffansvar eller erstatningsansvar.
- b) Når en hund jager eller angriper tamrein eller husdyr som beiter lovlig, eller når hunden uprovosert angriper en annen hund, kan det utsatte dyrets eier, innehaver eller den som passer dyret, gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som

nødvendig for å avverge skade, så sant inngrepet ikke går lenger enn nødvendig og ikke utover det forsvarlige. Denne bestemmelsen kan ikke påberopes når det dyret som blir jaget eller angrepet, urettmessig er kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.

- c) Når båndtvang gjelder, kan grunneier, noen som opptrer på dennes vegne, eller jakt- og fangstberettigede, avlive en hund ved direkte angrep på hjortevilt, likevel ikke en hund som er i aktiv bruk som ettersøkshund etter sykt eller såret vilt.
- d) Enhver kan på stedet avlive en hund som påtreffes i umiddelbar forbindelse med at den har påført en person vesentlig skade, dersom hunden fortsatt utgjør en klar fare. Det samme gjelder hvis hunden har voldt vesentlig skade på tamrein, husdyr, hunder eller hjortevilt, dersom ikke det skadete dyret urettmessig var kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer.

Paragrafen her gjelder ikke politihunder som brukes lovlig. Heller ikke gjelder paragrafen der reglene om nødrett og nødverge gjør en farlig bruk av hunden rettmessig.

§ 15. Hund som utgjør klar fare for husdyr, tamrein og hjortevilt

En hund som uten ledsager går løs i utmark eller landbruksområder i båndtvangstid og utgjør en klar fare for husdyr og tamrein, kan opptas av grunneieren, festeren, forpakteren, beiteberettigede, en berørt reieneier eller noen som opptrer på vegne av disse. Dersom det ikke lar seg gjøre å oppta hunden eller få politiet til stedet så

raskt som situasjonen krever, kan vedkommende om nødvendig avlive hunden på stedet.

§ 16. Plikter etter at inngrep er gjort mot hund etter §§ 14 og 15

Den som har avlivet eller påført hund skade etter §§ 14 og 15, skal snarest råd melde fra om dette til politiet. Lov om dyrevelferd § 4, jf. § 12, om hjelp til dyret, gjelder overfor den som har skadet dyret.

Kapittel 7.

Om plassering og avliving mv. av hunder, erstatningsansvar og straff

§ 24. Politiets forvaring, omplussing, salg og avliving av hund

Politiet kan ta hånd om, omplussere, selge eller om nødvendig avlive en hund dersom

- a) hunden er tatt opp etter § 10 og hundeholderen ikke har mottatt eller hentet hunden trass i varsel,
- b) hunden blir holdt uten at hundeholderen overholder en forskrift etter § 11,
- c) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 12,
- d) hunden blir holdt i strid med forskrift etter § 13 når dette er fastsatt i forskriften,

- e) det er nødvendig for å nå målet etter § 17 første ledd der dette ikke kan nås med mindre inngripende tiltak etter § 17 annet ledd,
- f) vilkårene i §§ 18, 19 eller 20 er til stede,
- g) hunden blir holdt, brukt eller avlet i oppdrett i strid med bestemmelser gitt i medhold av § 21, eller
- h) noen har å gjøre med hunden i strid med et endelig forbud etter § 22.

Vedtak etter første ledd bokstav b til d kan bare treffes dersom hundeholderen er straffet, eller har fått skriftlig advarsel for overtreddelse av forskriften med frist for oppfyllelse, og forskriften fortsatt blir overtrådt. Er hundeholderen ukjent eller uten kjent adresse, kan kunngjøring med frist for oppfyllelse i stedet skje i en avis som er alminnelig lest på stedet. Advarsel gis av politiet eller av registerføreren når det gjelder overtredelse av forskrift etter § 13.

Har politiet tatt hånd om hunden, kan den holdes i forvaring inntil det er truffet vedtak om salg, omplussing, utførsel eller avliving av hunden.

§ 26. Ansvar for kostnader

Hundeholderen svarer overfor privatpersoner og det offentlige for nødvendige kostnader ved å gjennomføre tiltak etter denne loven, herunder kostnader til forvaring av hunden. Politiets krav etter reglene i første ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 27. Erstatningsansvar

Om erstatningsansvar for skade voldt av hund gjelder det som følger av andre lovfestede og ulovfestede regler, bl.a. skadeserstatningsloven § 1-5 om ansvar for dyr og reindriftsloven § 66 om hunder.

§ 28. Straff

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt overtrer §§ 4-7 jf. § 9 eller forskrifter eller enkeltvedtak etter §§ 6, 7, 11, 12 eller 13 annet ledd bokstav a til b. Offentlig påtale skjer bare når det finnes påkrevd av allmenne hensyn.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes en hundeholder som forsettlig eller uaktsomt unnlater å forebygge eller avverge at hunden rettsstridig

- a) angriper eller skader person,
- b) jager, angriper eller skader dyr, eller
- c) ved støy eller på annen måte voldrer urimelig ulempe for øvrig.

Ved angrep på hjortevilt regnes grunneier, jakt- eller fangstberettiget i området og viltorganene som fornærmet.

Med bøter eller fengsel inntil seks måneder og bot straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- a) unnlater å etterkomme pålegg og forbud nedlagt av politiet i samsvar med lovens § 17, eller
- b) overtrer forbud gitt ved §§ 19, 21, 22 eller ved forskrifter eller enkeltvedtak gitt etter disse bestemmelsene.

På samme måte straffes forsøk.

Forskrift om utlegging av åte og fôring av vilt

FOR-2019-12-17-1878

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å hindre at det oppstår unødig skade på eller ulempe for dyr, mennesker eller naturmangfoldet ved utlegging av åte eller fôr til vilt i forbindelse med jakt, fangst, felling, fotografering, observasjon eller andre formål.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor det stedlige virkeområdet til lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

§ 3. Forholdet til annen lovgivning

Forskriften fritar ikke fra de krav som følger av forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften), forskrift 11. juli 2016 nr. 913 om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD), og forskrift 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer.

§ 4. Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a) åte: animalsk eller vegetabilsk materiale som legges ut med formål å trekke vilt til åteplassen for jakt, fangst, merking, felling, overvåking, fotografering eller lignende;
- b) fôring: når animalsk eller vegetabilsk materiale legges ut til vilt med formål å bedre næringstilgangen for viltet, eller med formål å avlede viltet fra avling, trafikk, bebyggelse eller andre områder hvor viltet kan gjøre skade eller utgjøre en sikkerhetsrisiko.

§ 5. Aktsomhetsplikt ved fôring og utlegging av åte

Den som fôrer vilt eller legger ut åte, skal sørge for at dette ikke medfører fare for unødig skade på eller ulempe for dyr, mennesker eller naturmangfoldet.

Når fôring eller bruk av åte er avsluttet skal benyttede fôringsplasser og åteplasser ryddes.

§ 6. Føring og utlegging av åte til villsvin

Det er ikke tillatt å føre villsvin.

Til villsvin er det kun tillatt å benytte åte i forbindelse med jakt, felling og fangst. Åte som legges ut til villsvin skal ikke være i større mengde enn at det normalt konsumeres i løpet av et døgnstid.

§ 7 Forbud mot føring av store rovdyr og kongeørn

Det er ikke tillatt å føre gaupe, jerv, ulv, brunbjørn eller kongeørn.

§ 8. Utlegging av åte til store rovdyr og kongeørn

Til gaupe er det kun tillatt å legge ut åte i gaupebås.

Til jerv er det kun tillatt å legge ut åte i forbindelse med lisensfelling.

Til ulv er utlegging av åte ikke tillatt.

Uten tillatelse etter § 9 er det ikke tillatt å legge ut åte til brunbjørn.

Til kongeørn er utlegging av åte tillatt, dersom ikke annet er bestemt av fylkesmannen etter § 9.

§ 9. Fylkesmannens myndighet til å regulere føring og bruk av åte

Dersom føring eller utlegging av åte kan føre til fare for unødig skade på eller ulempe for dyr, mennesker eller naturmangfoldet, kan fylkesmannen ved lokal forskrift forby føring eller utlegging av åte i bestemte områder og tidsrom, og sette andre vilkår for slik aktivitet.

Fylkesmannen kan gi grunneier pålegg om å fjerne åte, eller av eget tiltak iverksette fjerning av åte, når utleggingen medfører fare for unødig skade på eller ulempe for dyr, mennesker eller naturmangfoldet.

Fylkesmannen kan etter søknad gi tillatelse til utlegging av åte til brunbjørn når utleggingen ikke medfører fare for unødig skade på eller ulempe for dyr, mennesker eller naturmangfoldet.

§ 10. Kommunens myndighet til å regulere føring og bruk av åte

Dersom føring eller utlegging av åte kan føre til tilgrising, helserisiko eller annen ulempe på offentlig sted eller hindre ferdsel på offentlig sted, kan kommunen ved lokal forskrift forby føring eller utlegging av åte i bestemte områder og tidsrom, og sette andre vilkår for slik aktivitet.

Forskrift om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD)

Dato: FOR-2016-07-11-913 - Sist endret: FOR-2017-11-24-1822

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) mellom hjortedyr og til hjortedyr.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) Hjortedyr: alle hjortedyr, herunder rein, rådyr, hjort, elg og dåhjort.
- b) Område i Sverige: områder i Sverige angitt i vedlegget.
- c) Område i Finland: områder i Finland i tilknytning til riksgrensen hvor den norsk-finske reingjerdekommisjonen åpner for grensekryssende beiting i Finland.

§ 3. Forbud mot å utføre levende hjortedyr fra Norge

Det er forbudt å utføre levende hjortedyr fra Norge. Forbudet gjelder ikke for utførsel av:

- a) norske tamrein som skal beite i angitt område i Sverige, eller svenske tamrein som returnerer til området i Sverige etter beiting i Norge, dersom kompetent myndighet i Sverige har samtykket skriftlig
- b) norske tamrein som skal beite i angitt område i Finland
- c) finske tamrein som skal returnere til Finland etter beiting i områder i Norge i tilknytning til riksgrensen hvor den norsk-finske reingjerdekommisjonen åpner for grensekryssende beiting
- d) norske hjortedyr direkte til slakteri i Sverige og Finland dersom kompetent myndighet i mottakerlandet har samtykket skriftlig

- e) transitt av hjortedyr fra Norge gjennom Sverige eller Finland til Norge dersom kompetent myndighet i transittlandet har samtykket skriftlig
- f) tamrein som skal delta i sports- eller kulturarrangementer i angitt område i Sverige, eller returnere til området i Sverige etter deltakelse i sports- og kulturarrangementer i Norge, dersom kompetent myndighet i Sverige har innvilget tillatelse til utførselen.

Dyrene som fraktes til slakt eller sendes i transitt, skal ikke ut av kjøretøyet under reisen.

§ 3a. Krav om tillatelse ved innførsel av levende hjortedyr fra Sverige og Finland

Levende hjortedyr fra angitt område i Sverige kan bare innføres til Norge etter tillatelse fra Mattilsynet. Likeledes for levende hjortedyr fra angitt område i Finland. Mattilsynet kan gi tillatelse etter en vurdering av risiko for spredning av Chronic Wasting Disease.

Følgende dyr kan innføres til Norge uten tillatelse etter første ledd:

- a) svenske tamrein som skal beite i Norge eller norske tamrein som har beitet i angitt område i Sverige
- b) finske tamrein som skal beite i Norge i tilknytning til riksgrensen hvor den norsk-finske reingjerdekommisjonen åpner for grensekryssende beiting
- c) norske tamrein som har beitet i angitt område i Finland
- d) hjortedyr som sendes i transitt gjennom Norge til Finland eller Sverige eller som returnerer til Norge etter transitt gjennom Finland og Sverige
- e) hjortedyr som sendes direkte til slakteri i Norge.

Dyrene som fraktes til slakt eller sendes i transitt, skal ikke ut av kjøretøyet under reisen.

§ 4. Krav om tillatelse ved forflytting av levende tamrein mellom fylker i Norge

Den som flytter levende tamrein fra et fylke til et annet må ha tillatelse fra Mattilsynet før dyr flyttes. Mattilsynet kan gi tillatelse for flytting av levende tamrein dersom Chronic Wasting Disease ikke er påvist i området reinene flyttes fra og helseinformasjon om opprinnelsesflokken ellers støtter flytting. Tillatelse kan likevel ikke gis for flytting av tamrein fra et sted sør for grensen angitt i vedlegg 2 til et sted nord for grensen.

Krav om tillatelse gjelder ikke for tamrein som krysser fylkesgrenser i samsvar med fastsatte beitebruksregler, eller ved tilbakeføring av tamrein som selv har krysset fylkesgrensen. Krav om tillatelse gjelder heller ikke for flytting av tamrein direkte til slakteri i Norge.

§ 4a. Forbud mot å flytte andre levende hjortedyr enn tamrein mellom fylker

Det er forbudt å flytte andre levende hjortedyr enn tamrein fra et fylke til et annet. Forbudet gjelder ikke for flytting av hjortedyr direkte til slakteri i Norge.

Mattilsynet kan likevel gi tillatelse til permanent flytting av oppdrettshjort fra områder der Chronic Wasting Disease ikke er påvist til et annet fylke for å unngå innavl. Det må fremlegges dokument-

asjon på selgerflokkens helsestatus, herunder informasjon om innfangede dyr, for de siste tre årene. Tillatelse kan ikke gis for flytting av hjortedyr fra et sted sør for grensen angitt i vedlegg 2 til et sted nord for grensen. Videre flytting av hjortedyr fra mottakerbesetningen, unntatt flytting direkte til slakteri, er forbudt i tre år fra tidspunktet dyret ble mottatt.

§ 5. Forbud mot naturlige luktestoffer fra hjortedyr

Det er forbudt å produsere, omsette eller bruke naturlige luktestoffer fra hjortedyr fra Norge og områder i Sverige og Finland som angitt i § 2. Det er likeledes forbudt å innføre slike luktestoffer fra de samme områdene i Sverige og Finland.

Det er forbudt å utføre naturlige luktestoffer fra hjortedyr fra Norge til EØS-land.

Det er forbudt å importere naturlige luktestoffer fra hjortedyr fra land utenfor EØS. Det er forbudt å selge, kjøpe eller bruke naturlige luktestoffer fra hjortedyr fra land utenfor EØS med Chronic Wasting Disease.

§ 6. Forbud mot å legge ut fôr og slikkesteiner til ville hjortedyr

Det er forbudt å legge ut fôr og slikkesteiner til ville hjortedyr. Mattilsynet kan likevel gi tillatelse til

- a) kortvarig fôring i forbindelse med merkings- og forskningsprosjekter.

- b) kortvarig nødfôring i områder der Chronic Wasting Disease ikke er påvist, dersom spesielle forhold forårsaker dyrevelferdsproblemer.
- c) planmessig fôring i en begrenset periode av hensyn til trafiksikkerhet i områder der Chronic Wasting Disease ikke er påvist. Det må dokumenteres at andre relevante offentlige instanser har konkludert med at andre trafiksikkerhetstiltak ikke kan erstatte fôringen og at fôringen er nødvendig. Det må også dokumenteres at plan for nedtrapping av fôring er utarbeidet og at trekkruten dyrene bruker sannsynligvis ikke går gjennom områder der Chronic Wasting Disease er påvist.

Den som fôrer dyrene skal holde fôringsplassene under observasjon for å oppdage syke dyr.

Forbudet mot slikkesteiner gjelder kun for steiner som legges ut etter forskriftens ikrafttredelse.

§ 7. Krav ved fôring av tamrein og oppdrettshjort

Oppdrettshjort skal fôres på en måte som sikrer at ville hjortedyr ikke får tilgang til fôret.

Tamrein skal, så langt mulig, fôres på en måte som gjør at ville hjortedyr ikke får tilgang til fôret. Rundballer må deles opp og distribueres ved fôring av tamrein.

Mattilsynet kan likevel gi tillatelse til fôring av tamrein på andre måter i en begrenset periode av hensyn til trafikksikkerhet. Tillatelse kan bare gis i områder der Chronic Wasting Disease ikke er påvist og dersom sykdommen ikke er påvist i områdene reinen ellers beiter. Det må dokumenteres at andre relevante offentlige instanser har konkludert med at andre trafikksikkerhetstiltak ikke kan erstatte fôringen og at fôringen er nødvendig. Den som fôrer dyrene, skal holde fôringsplassene under observasjon for å oppdage syke dyr.

Tamrein og oppdrettshjort fra områder uten Chronic Wasting Disease skal ikke fôres med fôr, inkludert lav, som er sanket inn fra områder med Chronic Wasting Disease. I tillegg, skal ikke tamrein og oppdrettshjort fra steder nord for grensen angitt i vedlegg 2 fôres med fôr sanket inn på steder sør for grensen. Tilføyed ved forskrift 31 juli 2017 nr. 1234.

§ 8. Varslingsplikt

Dyreeier, dyretransportør eller annen som har ansvar for hjortedyr skal snarest varsle det lokale Mattilsynet om:

- levende, avlivede eller døde hjortedyr som viser, eller har vist, nevrologiske eller atferdsmessige forstyrrelser eller en gradvis forringelse av den generelle helsetilstanden eller sterk avmagring.
- hjortedyr eldre enn 12 måneder som har dødd eller blitt avlivet. Varslingsplikten gjelder ikke for dyr som blir slaktet for human konsum.

Varslingsplikten gjelder også for andre som etter avtale fører tilsyn med, eller har oppdrag i tilknytning til, ville hjortedyr. Likeledes for den som fôrer hjortedyr etter tillatelse gitt med hjemmel i denne forskriften.

§ 9. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 10. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 11. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

Forskrift om soner ved påvisning av Chronic Wasting Disease (CWD-soner)

Dato: FOR-2017-06-12-734 Sist endret: FOR-2021-06-09-1843

Kapittel 1.

Formål, virkeområde, definisjoner og soner

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) hos hjortedyr i og fra soner rundt steder der klassisk skrantesjuka er påvist.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder i de sonene som opprettes i denne forskriften. Forskriften retter seg mot enhver.

§ 3. Definisjoner

Med hjortedyr forstås alle hjortedyr, herunder rein, rådyr, hjort, elg og dåhjort.

§ 4. Soner

Denne forskriften gjelder tiltak i følgende soner:

1. Nordfjella-sonen:
  - a. kommunene Lærdal, Aurland og Hemsedal.
  - b. kommunene Eidfjord, Hol og Ål nord for riksvei 7.
  - c. kommunen Ulvik nordøst for elva Tysso til Stokkvatnet og til Espelandsvatnet.
2. Hardangervidda-sonen: Geografisk avgrensning tilsvarende Hardangervidda villreinområdet sør for riksveg 7, se vedlegg.

Kapittel II.

Tiltak i sonene

§ 5. Forbud for å hindre smittespredning i og fra sonene

I sonene er det forbudt å legge ut fôr på utmark til dyr dersom fôret er egnet og tilgjengelig for ville hjortedyr. Bestemmelsen går foran forskrift om midlertidige tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) § 6 i sonene.

Det er forbudt å flytte levende hjortedyr ut av sonene. Forbudet gjelder ikke for tamrein som krysser sonegrensen i samsvar med fastsatte beitebruksregler eller for tamrein som tilbakeføres etter at den selv krysset sonegrensen. Forbudet gjelder heller ikke flytting av tamrein direkte til slakteri. Det er også forbudt å innhente levende hjortedyr fra sonene til et anlegg for hjortedyr i fangenskap i samme sone.

Det er forbudt å flytte lav og plantemateriale som stammer fra sonene ut av sonene til bruk som fôr til hjortedyr.

Det er forbudt å flytte hele eller deler av døde hjortedyr ut av sonene. Forbudet gjelder ikke

- a. kortvarig transitt fra en del av sonen til en annen del av sonen.

- b. utbeinet kjøtt, slakt av kalv, materiale som skal til avfallshåndtering etter avtale med Mattilsynet, og materiale til forskning eller prøvetaking.
- c. dersom negativt prøvesvar for Chronic Wasting Disease foreligger for dyret.
- d. slakt eller deler av slakt som holdes under smittevernlig forsvarlig kontroll av en jeger inntil negativt prøvesvar foreligger.

§ 6. Bruk av salt

I sonene er det forbudt å sette ut eller bruke salt til beitedyr uten-dørs. Salt omfatter salter og mineraler, herunder løssalt og slikkestein.

Det er likevel tillatt å gi beitedyr salt fra en salteinnetning i normal beiteperiode dersom

- a. tildelingen av salt skjer på en måte som sikrer at det ikke lekker salter ut fra salteinnetningen direkte eller ved avrenning
- b. salteinnetningen flyttes flere ganger gjennom perioden og minst så ofte at vegetasjonen på utsatte steder ikke slites bort, og det dokumenteres at flytting er gjennomført, for eksempel med mobilkamera, og
- c. salteinnetningen er plassert med en avstand på minimum 50 meter og maksimum 500 meter fra tidligere registrert og inngjerdet salteplass, eller Mattilsynet har gitt tillatelse til annen plassering.

En registrert og inngjerdet salteplass som nevnt i første punktum bokstav c kan bare erstattes med én salteinnetning. Dokumentasjon som nevnt i første punktum bokstav b skal oppbevares i fem år og kunne forevises Mattilsynet på forespørsel.

For Hardangervidda-sonen gjelder kravene i andre ledd første punktum bokstav c alle salteplasser som har vært benyttet i perioden 2015–2020, uavhengig av om de er registrert og inngjerdet. Utenfor beiteperioden i sonen skal salt oppbevares utilgjengelig for hjortedyr, og på en slik måte at det ikke fører til saltavrenning. Salteksponte flater på salteinnetninger skal heller ikke være tilgjengelig for hjortedyr.

Salteinnetninger skal være merket med eiers navn og telefonnummer, alternativt med dyreholds-ID eller organisasjonsnummer.

Grinder, lemmer og lignende som er satt opp for å skjerme salteplasser, skal ikke åpnes eller fjernes, med mindre Mattilsynet bestemmer annet. All aktivitet innenfor skjermede salteplasser i området som er avgrenset av riksvei 52 og Lærdalen i nord, Sognefjorden og Aurlandsfjorden i vest, fylkesvei 50 i sør-vest, og riksvei 7 og kommunegrensen mot Gol i sør-øst, er forbudt.

I Hardangervidda-sonen er det forbudt å bruke salteplasser som har vært benyttet i perioden 2015 til 2020.

§ 7. Påbud for å hindre smittespredning i og fra sonene

Fôr som lagres på innmark og som oppsøkes av hjortedyr, skal sikres mot at ville hjortedyr får tilgang til fôret i perioden 15. oktober til 1. mai.

Deler av døde hjortedyr skal ikke være tilgjengelige for andre dyr minst frem til negativt prøvesvar for Chronic Wasting Disease for dyret foreligger. Delene skal oppbevares under kontroll i denne perioden. Deler av hjortedyr som legges igjen i naturen i samsvar med god jaktpraksis, kan alternativt dekkes til.

Kartreferanse til fellingsstedet og stedet der deler av hjortedyr ble lagt igjen i naturen skal oppgis til myndighetene ved forespørsel.

Det er påbudt å rengjøre utstyr og redskaper som er benyttet i jakt på hjortedyr i sonene. Det er i tillegg påbudt å desinfisere utstyr og redskaper som har vært i kontakt med hjortedyr, blodsøl e.l. fra hjortedyr i sonene, så fremt negativt prøvesvar ikke foreligger.

Enhver som har hatt salteplasser som har vært benyttet i perioden 2015 til 2020 i Hardangervidda-sonen, skal rapportere inn GPS-koordinater eller informasjon om beliggenhet for disse plassene til Mattilsynet.

§ 8. Gjestebeiting

Det er ikke tillatt med ny gjestebeiting i sonene for sauebesetninger tilhørende kommuner som ikke inngår i sonene.

Kapittel III.

Administrative bestemmelser, straff, dispensasjon og ikrafttredelse

§ 9. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

Mattilsynet kan gi påbud om andre nødvendige tiltak for å hindre spredning av Chronic Wasting Disease, herunder avlivning og prøvetaking, jf. forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr § 28.

Mattilsynet kan uten grunneierens samtykke gjøre nødvendige tiltak for å redusere smitterisikoen fra områder i sonene. Dette kan omfatte smittesaner og inngjerding av slikkesteinsplasser for å gjøre dem utilgjengelige for beitedyr og hjortedyr. Andre punktum gjelder både områder hvor det står slikkesteiner og områder hvor det har stått slikkesteiner i løpet av de siste fem årene.

§ 10. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart etter matloven § 28.

§ 11. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift. Mattilsynet kan også dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift dersom det er nødvendig i forbindelse med avlivning og nedskjæring av hjortedyr som gjøres som ledd i bekjempelse av Chronic Wasting Disease.

Jegerens lovsamling

-et tilbud om oppslagsverk til deg

Vi vet at spørsmål omkring lover og forskrifter diskuteres hyppig før, under og etter jakt i jegermiljøene. For å gi jegeren anledning til å sjekke fakta eller som et tilbud om oppslagsverk for alle med interesse for jakt og vilt har NJFF utviklet denne lovsamlingen.

Lover og forskrifter er under stadig utvikling, og revisjoner foretas med ujevne mellomrom. På **www.njff.no/jakt** kan du alltid laste ned en oppdatert versjon. På forsiden står dato for utgivelsen. Det er derfor lett for deg å sjekke om ditt hefte inneholder de senest oppdaterte bestemmelser som har betydning under din jaktutøvelse.

På **www.lovdato.no** vil du også til enhver tid finne oppdaterte lover og forskrifter.

**Norges Jeger-
og Fiskerforbund**